

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

OBSAH

1	Identifikační údaje	4
2	Charakteristika školy	5
2.1	Počet oborů, velikost	5
2.2	Historie a současnost školy	5
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	5
2.4	Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce.....	6
2.5	Vybavení školy a její podmínky.....	6
3	Zaměření školy a její vize.....	7
3.1	Zaměření školy	7
3.2	Vize školy - co chceme, kam směřujeme	7
4	Výchovné a vzdělávací strategie	8
5	Vzdělávací obsah hudebního oboru.....	10
5.1	Charakteristika hudebního oboru	10
5.2	Studijní zaměření hudebního oboru	12
5.2.1	Studijní zaměření Hra na bicí nástroje	12
5.2.2	Studijní zaměření Hra na klavír	17
5.2.3	Studijní zaměření Hra na housle	22
5.2.4	Studijní zaměření Hra na violu.....	27
5.2.5	Studijní zaměření Hra na violoncello	31
5.2.6	Studijní zaměření Hra na kytaru.....	35
5.2.7	Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru.....	40
5.2.8	Studijní zaměření Hra na basovou kytaru	42
5.2.9	Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje a jejich ovládání	44
5.2.10	Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu	49
5.2.11	Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu	53
5.2.12	Studijní zaměření Hra na hoboj.....	57
5.2.13	Studijní zaměření Hra na klarinet.....	61
5.2.14	Studijní zaměření Hra na saxofon	65
5.2.15	Studijní zaměření Hra na trubku	69

5.2.16	Studijní zaměření Hra na pozoun	74
5.2.17	Studijní zaměření Hra na baskřídlovku	79
5.2.18	Studijní zaměření Sólový zpěv	84
5.2.19	Studijní zaměření Hra na kontrabas	89
5.2.20	Učební osnovy předmětu Sborový zpěv	93
5.2.21	Učební osnovy předmětu Smyčcový soubor	95
5.2.22	Učební osnovy předmětu Kytarový soubor	97
5.2.23	Učební osnovy předmětu Soubor bicích nástrojů	99
5.2.24	Učební osnovy předmětu Soubor keltské hudby (vypuštěno)	100
5.2.25	Učební osnovy předmětu Taneční rytmická skupina	101
5.2.26	Učební osnovy předmětu Soubor zobcových fléten	103
5.2.27	Učební osnovy předmětu Komorní hra	105
5.2.28	Učební osnovy předmětu Hudební nauka	106
5.2.29	Učební osnovy předmětu Příprava ke studiu	109
5.2.30	Studijní zaměření Hra na ukulele	110
6	Vzdělávací obsah výtvarného oboru	115
6.1	Charakteristika výtvarného oboru	115
6.2	Studijní zaměření Výtvarná tvorba	116
6.2.1	Učební osnovy předmětu Plošná tvorba	117
6.2.2	Učební osnovy předmětu Prostorová tvorba	120
6.2.3	Učební osnovy předmětu Výtvarná kultura	122
7	Vzdělávací obsah tanečního oboru	123
7.1	Charakteristika tanečního oboru	123
7.1.1	Studijní zaměření Současný tanec	124
7.1.2	Studijní zaměření Klasický tanec	129
8	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	136
9	Studium pro dospělé	136
10	Vzdělávání žáků mimořádně nadaných	136
11	Hodnocení žáků a hodnocení školy	137

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Slatiňany

Předkladatel:

Název školy: Základní umělecká škola Slatiňany

Adresa školy: Raisova 173, 538 21 Slatiňany

IČ: 647 82 042

Jméno a příjmení ředitele školy: Martin Líska

Kontakty:

Telefon: 603 528 590

E-mail: reditel@zusslatinany.cz

Web: www.zusslatinany.cz

Zřizovatel:

Název: Město Slatiňany

Adresa: Městský úřad Slatiňany

T. G. Masaryka 36

538 21 Slatiňany

Fax: 469 681 383

E-mail : mesto@slatinany.cz

Web: www.slatinany.cz

Kontakty:

Ředitel školy   Martin Líska   603 528 590

Zástupce ředitele   Jitka Šottová   739 070 057

Ekonomka   Věra Bendová   727 945 667

Výtvarný obor   Věra Jandová   776 852 229

Taneční obor   Jiřina Doušová   731 587 813

Platnost dokumentu od: 2. 9. 2024

Podpis ředitele školy a razítko:

razítko

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů, velikost

Škola je organizována pro čtyři obory. V současné době jsou otevřeny tři obory - hudební, výtvarný a taneční.

Kapacita školy podle posledního Rozhodnutí MŠMT pod č. j. 18 604/2010-21 (rejstřík škol a školských zařízení) je 400 žáků.

Forma činnosti: Příspěvková organizace s právní subjektivitou.

Zařazení do sítě škol a školských zařízení: od 3. 7. 1996, poslední změna v zařazení je ze dne 24. 8. 2010, č. j. 18 604/2010-21.

Zahájení činnosti školy: 1. 9. 1992

Další místa poskytovaného vzdělávání naší školou:

Školní 275, 538 25 Nasavrky

Školská 523, 538 21 Slatiňany

T. G. Masaryka 771, 538 21 Slatiňany

2.2 Historie a současnost školy

20. 5. 1992 vydalo MŠMT ČR souhlas se zřízením základní umělecké školy ve Slatiňanech.

Od 1. 9. 1992 začala výuka v HO (75 žáků). V následujícím školním roce byla zahájena výuka i ve VO, celkový počet žáků byl 143. Prvé dva roky školu řídil pan Jaroslav Vychodil, od 1. 7. 1994 do 31. 8. 2023 školu řídil Petr Šotta. Od 1. 9. 2023 je ředitelem školy Martin Líska. Postupem času vznikly další obory (TO a LDO), 2 odloučená pracoviště, jedna pobočka a počet žáků se stabilně pohybuje okolo 400.

Postupně se činnost školy začala výrazně zapojovat do kulturního života našeho města a nejbližšího okolí. V současnosti se podílíme, nebo uspořádáme více než 130 akcí pro veřejnost za rok.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Škola má průměrně 20 zaměstnanců, z toho 18 pedagogů. Ve vedení školy je ředitel, zástupce ředitele a vedoucí dalšího místa poskytovaného vzdělávání naší školou v Nasavrkách. Všichni pracovníci školy splňují kvalifikační předpoklady, dané školským zákonem. Odborným zaměřením a počtem pedagogů je plně pokryta nabídka pro vzdělávání ve všech uměleckých oborech, které ŠVP ZUŠ Slatiňany nabízí.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Pravidelně se účastníme většiny kulturních projektů Města Slatiňany.

Škola aktivně spolupracuje se Spolkem rodičů a přátel dětí školy (SRPDS).

2.5 Vybavení školy a podmínky vzdělávání

Svou činnost škola provozuje ve čtyřech objektech. V hlavní budově školy v Raisově ulici se vyučuje pouze hudební obor. V této budově je také ředitelství školy. Taneční a výtvarný obor mají k dispozici své budovy. Výuka na dalším místě poskytovaného vzdělávání naší školou v Nasavrkách se uskutečňuje v místní základní škole. Využívání učeben určených pouze pro naši školu je dostačující a vyhovuje potřebám pro řádnou výuku.

Škola svým žákům zapůjčuje nástroje za úplaty, která je stanovena v zápůjčním řádu. Vybavení školy je systematicky obnovováno.

Materiálně-technické, bezpečnostní a hygienické podmínky:

- zdravé prostředí školy podle platných hygienických a bezpečnostních norem
- akusticky a prostorově vhodné učebny a další prostory pro realizaci příslušného studijního zaměření umožňující realizaci vzdělávacích obsahů popsaných v ŠVP v plném rozsahu
- didaktické pomůcky, informační a komunikační technika a další pomůcky

Personální podmínky:

- pedagogičtí pracovníci s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, schopní dále se vzdělávat a zařazovat inovativní změny do vzdělávání
- vedoucí pracovníci s manažerskými schopnostmi, schopní vytvářet motivující prostředí a usilující o odborný a profesní růst svůj i svých podřízených

Psychosociální podmínky:

- bezpečné, podnětné a motivující psychosociální klima školy
- ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy

Organizační podmínky:

- aktivní účast všech učitelů na tvorbě a realizaci školního vzdělávacího programu
- nastavený optimální režim výuky v souladu s možnostmi a potřebami žáků, ve shodě s obsahem vzdělávání
- funkční informační systém směrem k žákům, k učitelům, k rodičům, partnerům školy a veřejnosti

3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 Zaměření školy

Jsme standardní škola, kde se vyučuje ve třech uměleckých oborech. Postavení oborů je rovnoprávné, a to bez rozdílů jeho velikosti. Velký důraz klademe na mezioborovou spolupráci.

Co nabízíme?

- seznámení mladého člověka s uměleckým světem již od přípravného studia
- vedení k odpovědnosti, systematickosti a důslednosti ve studiu
- jsme škola s profesionálně pracujícími učiteli s přátelským přístupem k žákům
- rozvoj estetického vnímání žáka, pomoc v orientaci světa umění prostřednictvím postupného zvládnání některého z uměleckých oborů
- jsme škola s žáky, kteří se chtějí něco naučit, škola s dobrými a viditelnými výsledky
- práci žáka v kolektivech a souborech různých uměleckých orientací
- mezioborovou spolupráci pod odpovědným vedením odborníků s vyváženou náročností, hravostí a s respektem k pravidlům

3.2 Vize školy - co chceme, kam směřujeme

- jsme škola otevřená pro všechny děti
- chceme být i v budoucnu kulturním centrem města
- nadále chceme být místem, kde se realizují zajímavé projekty a kulturní akce
- chceme udržovat a rozvíjet dobré vztahy a spolupráci s rodiči našich žáků, zřizovatelem a ostatními subjekty v našem městě a regionu

4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Strategie pro kompetence k umělecké komunikaci

- při řešení interpretačních a tvůrčích problémů vedeme žáky k aplikaci teoretických poznatků, získaných již dříve v hodinách teorie nebo při jiné skupinové či individuální výuce
- učíme žáky správně používat odbornou terminologii příslušného uměleckého oboru, tím je vedeme ke správnému porozumění a užívání uměleckého jazyka
- se žáky diskutujeme o uměleckém díle a analyzujeme ho s nimi z různých hledisek přiměřeně věku žáků a jejich umělecké zkušenosti, uplatňujeme individuální přístup k žákovi (nejen v hudebním oboru), čímž přispíváme k rozvíjení jeho individuálních dovedností
- vedeme žáky k utváření vlastního názoru na umělecké dílo pomocí hodnocení výkonů vlastních i svých spolužáků
- podporujeme žáka při úspěchu, ale i nezdaru (posilujeme sebevědomí) pomocí prvků pozitivní motivace
- vedeme žáky k pravidelné přípravě do výuky hlavního studijního zaměření, souborových aktivit i do hodin hudební teorie, čímž upevňujeme vědomí zodpovědnosti za úroveň vlastní individuální přípravy

Strategie pro kompetence osobnostně sociální

- dbáme na respekt pedagoga k osobnosti žáka, zároveň na respekt žáka k pedagogovi
- uplatňujeme k žákovi individuální přístup, volíme vhodnou formu výuky s ohledem na jeho fyzickou i mentální vyspělost a na jeho schopnosti
- vlastním příkladem učíme toleranci, spravedlnosti, ochotě naslouchat druhému, spolupráci a spoluzodpovědnosti
- podporujeme vzájemnou pomoc mezi žáky a zaujímáme odmítavý postoj ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi nimi
- pravidelně udržujeme kontakt s rodinou, umožňujeme účast rodičů v hodinách, podáváme informace o studiu žáka
- při tvorbě respektujeme individualitu žáka a jeho originalitu, cíleně je rozvíjíme
- důrazem na souborovou a komorní hru pěstujeme v žákovi smysl pro odpovědnost za kolektiv
- preferujeme souborovou a komorní hru, pěstujeme v žákovi smysl pro odpovědnost za kolektiv

- vedeme žáky k účasti v různých soutěžích, ve kterých mohou porovnávat své schopnosti s ostatními a čerpají z nich zkušenosti i motivaci k dalšímu studiu

Strategie pro kompetence kulturní

- navštěvujeme se žáky různé kulturní akce, tím pěstujeme u žáků úctu ke kulturnímu dědictví českého národa, k národním tradicím
- poskytujeme žákům základní přehled o aktuálním dění ve studovaném uměleckém oboru (informujeme o pořádaných koncertech, výstavách a dalších kulturních akcích)
- seznamujeme žáky s významnými autory, interprety a s jejich tvorbou prostřednictvím využívání nabídek regionálních profesionálních i amatérských kulturních akcí
- motivujeme žáky k celoživotní potřebě umění jako dalšího životního rozměru obohacujícího jejich osobnost
- umožňujeme žákům vystupování a prezentaci jejich výsledků před rodiči a veřejností, žáci se učí zvládat zátěžové situace a zároveň tím do své umělecké činnosti zapojují i své okolí (rodinu, spolužáky...)
- dbáme na společenské vystupování žáků, pozornost věnujeme odpovídajícímu oblečení při kulturních akcích
- zapojujeme žáky do kulturního dění a kulturních aktivit ve škole i mimo školu
- důsledně propagujeme školní akce ve škole i na veřejnosti
- pořádáním koncertů, veřejných vystoupení, výstav a mezioborovými projekty vytváříme pro naše žáky prostor pro jejich seberealizaci a umělecký růst

5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

5.1 Charakteristika hudebního oboru

Hudební obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje žákovi využívat hudbu jako prostředku vzájemné komunikace i osobního uměleckého sdělení. Vzdělávací obsah hudebního oboru se dělí do dvou vzájemně úzce propojených oblastí:

1) hudební interpretace a tvorba

2) recepce a reflexe hudby

Prostřednictvím vzdělávání v hudebním oboru je rozvíjeno estetické a citové vnímání, sluchově pohybové a percepční schopnosti, hudebně intelektové, analytické a syntetické schopnosti, rytmické, tonální a harmonické cítění.

Cílem kolektivních předmětů (hudebních souborů) je především vzájemná tolerance a respekt k ostatním členům souboru. Nasloucháním, radostí ze hry a vytvářením společného díla naplňuje žák osobnostně sociální kompetence, neboť se zapojuje do společných aktivit. Uvědomuje si tak nejen svoji zodpovědnost, ale také důležitost jako nezbytná součást celku. Kritéria určující výši hodinové dotace, která může být 1-2 hodiny týdně, jsou v kompetenci ředitele školy a jsou mj. ovlivněna počtem žáků v ročnících nebo přípravou žáků na významné kulturní akce a soutěže.

Přípravné studium (PS) I. stupně hudebního oboru má nejvýše 2 ročníky a je určeno pro žáky od 5 let věku. Žáci přípravného studia nedochází na výuku Hudební nauky, ale na Sborový zpěv. Základní studium I. stupně má 7. ročníků a je určeno pro žáky od 7 let věku. Základní studium II. stupně má 4 ročníky a je určeno pro žáky od 14 let věku.

Pro žáky, kteří v daném studijním zaměření nenavštěvovali nebo neukončili úspěšně základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Vyučované předměty stanoví učitel podle individuálních dispozic žáka.

Škola může přijímat žáky i během školního roku s ohledem na kapacitu a naplněnost jednotlivých studijních zaměření. Žáci starší 8 let přijatí ve druhém pololetí mohou být zařazeni do přípravného studia.

Na konci každého ročníku žák vykoná postupovou zkoušku a na konci I. a II. stupně vystoupí na absolventském koncertu. Pokud žák nemůže ze závažných důvodů vystoupit na absolventském koncertu, vykoná závěrečnou zkoušku. Při ukončení přípravného studia vykoná žák talentovou zkoušku.

Studium pro dospělé - vzdělávací obsah pro studium pro dospělé (SPD) není součástí ŠVP, má nejvýše 4 ročníky. Jeho způsob a forma realizace probíhá na ZUŠ Slatiňany v souladu s ŠVP a stanovuje jej učitel na základě individuálních vzdělávacích potřeb žáků a studentů. Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem II. stupně. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Na doporučení třídního učitele může ředitel školy rozhodnout o zvýšení týdenní dotace pro nadaného žáka na 1,5 až 2 vyučovací hodiny.

O přijetí žáka a jeho zařazení do ročníku rozhoduje ředitel školy.

Čísla učebních plánů hudebního oboru:

- 5.2.1 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje
- 5.2.2 Studijní zaměření Hra na klavír
- 5.2.3 Studijní zaměření Hra na housle
- 5.2.4 Studijní zaměření Hra na violu
- 5.2.5 Studijní zaměření Hra na violoncello
- 5.2.6 Studijní zaměření Hra na kytaru
- 5.2.7 Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru
- 5.2.8 Studijní zaměření Hra na basovou kytaru
- 5.2.9 Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje a jejich ovládání
- 5.2.10 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu
- 5.2.11 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu
- 5.2.12 Studijní zaměření Hra na hoboj
- 5.2.13 Studijní zaměření Hra na klarinet
- 5.2.14 Studijní zaměření Hra na saxofon
- 5.2.15 Studijní zaměření Hra na trubku
- 5.2.16 Studijní zaměření Hra na pozoun
- 5.2.17 Studijní zaměření Hra na baskřídlovku
- 5.2.18 Studijní zaměření Sólový zpěv
- 5.2.19 Studijní zaměření Hra na kontrabas
- 5.2.20 Učební osnovy předmětu Sborový zpěv
- 5.2.21 Učební osnovy předmětu Smyčcový soubor
- 5.2.22 Učební osnovy předmětu Kytarový soubor
- 5.2.23 Učební osnovy předmětu Soubor bicích nástrojů
- 5.2.24 Učební osnovy předmětu Soubor keltské hudby
- 5.2.25 Učební osnovy předmětu Taneční rytmická skupina
- 5.2.26 Učební osnovy předmětu Soubor zobcových fléten
- 5.2.27 Učební osnovy předmětu Komorní hra
- 5.2.28 Učební osnovy předmětu Hudební nauka
- 5.2.29 Učební osnovy předmětu Příprava na umělecké školy
- 5.2.30 Hra na ukulele

5.2 Studijní zaměření hudebního oboru

5.2.1 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

Bicí souprava je sestava bubnů, činelů a dalších bicích nástrojů, jako například kravský zvonec, tamburína, sestavených tak, aby na ně mohl hrát jediný člověk - bubeník. Na tyto nástroje se hraje paličkami, špejlemi nebo metličkami, případně rukou. Dvě výjimky tvoří velký buben a hi-hat, na jejichž pedály hrajeme nohou, proto bubeník při hraní sedí. Bicí souprava má široké uplatnění v populární hudbě, jazzu, swingu, dechové hudbě, ale také v některých případech i v hudbě symfonické.

Obsahem výuky hry na bicí nástroje jsou hra na malý buben a hra na bicí soupravu, později zvonkohru a xylofon. Při výuce si žáci osvojují nejdříve hru na malý buben, kde si žák vytvoří základy techniky hry, které později uplatňuje při hře na celou bicí soupravu. Výuka je vhodná dle individuální fyzické vyspělosti pro žáky od osmi let, ale v některých případech i dříve. Předpoklad pro hru je rytmické cítění, smysl pro pevné držení tempa a také harmonicko-melodická představivost, potřebná při souhře s jinými nástroji v různých souborech a kapelách.

Přípravné a základní studium I. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium I. stupně							
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
Volitelné předměty povinné								
Kolektivní interpretace	1	-	-	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Volitelné předměty nepovinné								
Kolektivní interpretace	-	1	1	1	-	-	-	-
Příprava ke studiu	-	-	-	-	-	-	1	1
Týdenní dotace celkem	2	2-3	2-3	2-3	3-4	3-4	2-4	2-4

Přípravné a základní studium II. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium II. Stupně				
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1
Volitelné předměty povinné					
Kolektivní interpretace	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Týdenní dotace celkem	1	2-3	2-3	2-3	2-3

Poznámky:

- výuka v přípravném studiu a výuka v základním studiu I. a II. stupně probíhá v počtu 1 žák v hodině.
- volitelný předmět je v základním studiu plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Soubor bicích nástrojů, Taneční rytmická skupina) a je od 4. ročníku I. stupně povinným předmětem. V přípravném studiu I. stupně je povinným předmětem Sborový zpěv. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.
- zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje ředitel školy po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření.

- volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech - volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.
- výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.

Ročníkové výstupy: Hra na bicí nástroje

Přípravné studium I. stupně

- má zájem o hru na bicí nástroje
- je seznámen s nástrojem a držením paliček
- umí správně sedět u nástroje a uvolnit paže
- orientuje se v základech notového zápisu
- dokáže správně střídat ruce
- vytleská a rytmicky zahraje jednoduché lidové písně

Talentová zkouška: 2 jednoduché etudy na malý buben

Učební osnovy předmětu Hra na bicí nástroje: 1. ročník I. stupně

- ovládá elementární základy hry na malý buben, správné držení paliček a uvolňování paží
- dokáže využívat opakovaných a střídavých úderů na malý buben
- zná základní rytmické hodnoty a orientuje se v jednoduchém notovém zápisu
- umí nastavit výšku stoličky a malého bubnu ke své postavě
- zvládne jednoduchou koordinaci mezi dvěma končetinami
- hraje základní typy úderů pomocí zápěstí – jednoduché údery forte, piano

Postupová zkouška: 2 jednoduché etudy na malý buben

Učební osnovy předmětu Hra na bicí nástroje: 2. ročník I. stupně

- pokračuje ve hře na malý buben
- seznamuje se s počátky hry na bicí soupravu
- rozvíjí rytmické cítění a vnímání daného tempa pomocí metronomu
- zná základní typy úderů (jednoduchý, dvojitý vířivý)
- je schopen hry akcentů na těžké době
- rozvíjí hudební paměť na dvou až čtyřtaktových ozvěnách
- nacvičuje víření bez dynamického odstínu
- orientuje se ve čtvrtových taktech
- dokáže zahrát z listu základní rytmické hodnoty na malý buben
- podle svých možností zahraje základní rytmy na bicí soupravu

Postupová zkouška: 2 etudy na malý buben, jednoduché rytmy na bicí soupravu

Učební osnovy předmětu Hra na bicí nástroje: 3. ročník I. stupně

- zná správné držení těla při hře a držení paliček
- zdokonaluje víření na malý buben s dynamickým odstíněním
- ovládá postupně další nástroje bicí soupravy a orientuje se v jejich notovém zápisu
- umí základní typy úderů
- učí se další rytmické hodnoty, jejich kombinace a hru v různých dynamikách

- rozvíjí smysl pro členění hudebních frází
- pěstuje a rozvíjí smysl pro muzikálnost, kulturu projevu a hudební paměť
- zvládá hru jednoduchých beatových doprovodů na bicí soupravu
- uplatňuje získané dovednosti při souhře s učitelem
- učí se základům hry na marimbu

Postupová zkouška: 1 etuda na malý buben, beatové rytmy na bicí soupravu, jednoduchá skladba na marimbu

Učební osnovy předmětu Hra na bicí nástroje: 4. ročník I. stupně

- zdokonaluje hru na malý buben v různých taktech, víření s dynamickým odstíněním
- osvojuje si hru jednoduchých a dvojitých přírazů
- zvládá hru akcentů na těžkých a lehkých dobách
- orientuje se ve hře jednoduchých beatových doprovodů s improvizováním jednoduchých breaků na 4, 8, 12, 16 taktu
- podle svých možností je schopen samostatně doprovodit jednoduchou skladbu
- má zájem o poznávání nových skladeb a jejich reprodukci
- je schopen hry z paměti a hry z listu
- učí se hrát k nahrávce populární hudby, snaží se rozeznat kontrastní části skladby a reagovat na ně
- hraje na marimbu v rychlejším tempu

Postupová zkouška: 1 etuda na malý buben, 1 etuda na bicí soupravu, výběr rytmů s breaky na bicí soupravu, skladba na marimbu

Učební osnovy předmětu Hra na bicí nástroje: 5. ročník I. stupně

- dává zřetel na správné držení těla, držení paliček a uvolňování paží
- rozšiřuje technické dovednosti hry na malý buben – dvojitě údery, přírazy, víření, synkopy, trioly
- při hře na soupravu bicích nástrojů dosáhl dovednosti nezávislého ovládnutí rukou a nohou
- učí se hru otevírání a zavírání hi-hat v beatových rytmech
- improvizuje v rockových rytmech – doprovod + break
- má smysl pro muzikální projev
- ovládá souhru s nahrávkou a připravuje se na souborovou hru
- hraje na marimbu náročnější skladby

Postupová zkouška: 1 etuda na malý buben, 1 etuda na bicí soupravu, výběr rytmů s breaky na bicí soupravu, popř. skladba s nahrávkou, skladba na marimbu

Učební osnovy předmětu Hra na bicí nástroje: 6. ročník I. stupně

- má zažité správné držení těla při hře na bicí soupravu a malý buben
- rozšiřuje technické zdatnosti na malý buben
- nacvičuje varianty prstové techniky a využívá je v praxi
- má vypěstovaný smysl pro kulturu projevu, pro rytmické cítění – tempo, metrum
- ovládá hru na soupravu bicích nástrojů v plném rozsahu a v náročnější formě
- je schopen nezávislého ovládnutí rukou a nohou
- používá paradiddle na bicí soupravu
- je schopen improvizace jednoduchého doprovodu skladby
- ovládá dle svých schopností hru z listu

- seznamuje se a rozvíjí hru základních polyrytmů (2:3, 3:4) v samostatných cvičeních
- učí se naladit, seřídit a udržovat bicí soupravu
- hraje v souboru
- učí se základům hry na marimbu

Postupová zkouška: 1 etuda na malý buben, popř. koordinační nebo akcentové cvičení, 1 etuda na bicí soupravu, výběr rytmů s breaky na bicí soupravu, popř. skladba s nahrávkou a skladba na marimbu.

Učební osnovy předmětu Hra na bicí nástroje: 7. ročník I. stupně

- orientuje se v současné a minulé bubenické scéně, historii a vývoji bicích nástrojů
- zvládá hru kvintol, sextol, synkop, akcentů, přírazů, zdokonaluje se v ovládnutí víření
- uplatňuje své dovednosti v souboru i sólově, samostatně nastuduje svůj part
- je schopen doprovodit na bicí soupravu taneční skladby v základních rytmech, popřípadě i v jednoduchých rytmických figurách
- orientuje se v základních polyrytmech
- dokáže samostatně naladit, seřídit a udržovat bicí soupravu
- ovládá hru z listu a hru z paměti dle svých individuálních schopností
- zvládá hru na bicí soupravu s breaky, je schopen improvizace různých doprovodů a breaků
- posuzuje hodnotu a úroveň reprodukce předehrávaním skladeb nebo jejich poslechem v interpretaci vynikajících muzikantů
- hraje na marimbu v rychlejším tempu
- nacvičuje program na absolventský koncert I. stupně nebo závěrečnou zkoušku

Závěrečná zkouška: 1 etuda na malý buben, popř. koordinační nebo akcentové cvičení, 1 etuda na bicí soupravu, výběr rytmů s breaky na bicí soupravu, popř. skladba s nahrávkou a skladba na marimbu s doprovodem klavíru

Přípravné studium II. stupně

- má zájem o hru na bicí nástroje
- je seznámen s nástrojem a držení paliček
- umí správně sedět u nástroje a uvolnit paže
- zná základní typy úderů (jednoduchý, dvojitý, vířivý)
- dokáže zahrát z listu základní rytmické hodnoty na malý buben
- nacvičuje hru akcentů a paradiddle
- hraje koordinační cvičení na bicí soupravu
- zvládá hru jednoduchých beatových doprovodů na bicí soupravu
- učí se hrát k nahrávce populární hudby

Talentová zkouška: 1 etuda na malý buben, 1 etuda na bicí soupravu, výběr rytmů s breaky na bicí soupravu

Učební osnovy předmětu Hra na bicí nástroje: 1. - 2. ročník II. stupně

- využívá všech jednotlivých technických a koordinačních prvků ve hře (dvojkové hraní, víření, přírazy, paradiddle, technika nohou s patami nahoře i dole) jak při hře v souboru, tak při nastudování přiměřeně obtížné skladby
- samostatně improvizuje různé doprovody a breaky
- podle svých možností ovládá hru z listu a hru z paměti
- orientuje se v oblasti bubenického světa – osobnosti, nástroje, kapely, orchestry

- orientuje v historii i současnosti hry na bicí nástroje
- pracuje s psanými party bicí soupravy, tvoří sóla a žánrově vhodné breaky

Učební osnovy předmětu Hra na bicí nástroje: 3. - 4. ročník II. stupně

- dokáže z nahrávky odposlouchat jednodušší rytmické útvary, které pak sám používá
- učí se rytmické a výrazové sebekontroly interpretace skladeb
- umí naladit a seřadit bicí soupravu podle svých představ, využívá inspiraci získanou při návštěvě koncertů
- má manuální a mechanické zkušenosti s nástrojem – výměna blan a znovunadění bicí soupravy, vhodný výběr činelů, správné nastavení pedálů
- hraje na marimbu náročnější skladby
- využívá své získané dovednosti v neprofesionální umělecké praxi
- nacvičuje program na absolventský koncert II. Stupně nebo závěrečnou zkoušku

Postupová zkouška (1. - 3. ročník): 1 etuda na malý buben, popř. koordinační nebo akcentové cvičení, 1 etuda na bicí soupravu, výběr rytmů s breaky na bicí soupravu, popř. skladba s nahrávkou a skladba na marimbu s doprovodem klavíru

Závěrečná zkouška (4. ročník): 1 etuda na malý buben, popř. koordinační nebo akcentové cvičení, 1 etuda na bicí soupravu, výběr rytmů s breaky na bicí soupravu, popř. skladba s nahrávkou a skladba na marimbu s doprovodem klavíru

5.2.2 Studijní zaměření Hra na klavír

Klavír patří k oblíbeným hudebním nástrojům pro své bohaté zvukové a výrazové možnosti. Uplatňuje se jako sólový i doprovodný nástroj jiných hudebních nástrojů, v komorní a orchestrální hře. Cílem předmětu je otevřít žákovi cestu do světa hudby. Studium nabízí široké spektrum možností od velmi nadaných žáků, kteří směřují k profesionální dráze, po žáky, pro které je hudba koníčkem pro radost. Napomáhá tomu individuální přístup učitele k žákovi a spolupráce s rodiči. Žák hraje nejen sólově, ale věnuje se i čtyřruční hře, hře z listu, která umožňuje postupné samostatné nastudování skladeb, a elementární improvizaci, která rozvíjí tvořivost žáka. Znalost hry na klavír je jedním z předpokladů pro pracovníky hudebních profesí a předmětem při studiu učitelských profesí s hudebním zaměřením.

Přípravné a základní studium I. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium I. stupně							
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
Volitelné předměty povinné								
Kolektivní interpretace	1	-	-	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Volitelné předměty nepovinné								
Kolektivní interpretace	-	1	1	1	-	-	-	-
Příprava ke studiu	-	-	-	-	-	-	1	1
Týdenní dotace celkem	2	2-3	2-3	2-3	3-4	3-4	2-4	2-4

Přípravné a základní studium II. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium II. stupně				
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na klavír	1	1	1	1	1
Volitelné předměty povinné					
Kolektivní interpretace	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Týdenní dotace celkem	1	2-3	2-3	2-3	2-3

Poznámky:

- výuka v přípravném studiu a výuka v základním studiu I. a II. stupně probíhá v počtu 1 žák v hodině.
- volitelný předmět je v základním studiu plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Komorní hra, Taneční rytmická skupina, Smyčcový soubor) dále pak Sborový zpěv a je od 4. ročníku I. stupně povinným předmětem. V přípravném studiu I. stupně je povinným předmětem Sborový zpěv. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.
- zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje ředitel školy po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření.
- volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech - volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.
- výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.

Ročníkové výstupy: Hra na klavír

Přípravné studium I. stupně

- udrží metrum k hrané či zpívané písni
- zvládne rytmicizaci slov a říkanek
- zvládne si zapamatovat dětskou píseň
- dokáže vnímat a rozlišit nástrojové polohy (hluboko, vysoko)
- umí správně sedět u klavíru
- orientuje se na klaviatuře - bílé klávesy
- vnímá směr melodie a spojuje s pohybem na klaviatuře
- dokáže dát do souvislosti směr melodie v notovém zápisu s orientací na klaviatuře

Talantová zkouška: lidová píseň s jednoduchým doprovodem, 2 skladbičky.

Učební osnovy předmětu Hra na klavír: 1. ročník I. stupně

- zná části klavíru a ví, jak vzniká tón
- dbá na správný sed a uvolněné držení těla
- orientuje se na klaviatuře i v nástrojových polohách
- zvládne hru portamento, legato, staccato a jejich kombinace
- hraje melodii rozdělenou mezi obě ruce
- zvládne zahrát říkanky, písničky podle sluchu s pomocí učitele
- porozumí jednoduchému notovému zápisu, zahraje jej
- vybrané skladby je schopen zahrát z paměti
- zvládne hru durových stupnic a kvintakordu zvlášť

Postupová zkouška: durová stupnice a kvintakord zvlášť, dětská píseň s jednoduchým doprovodem, 2 skladbičky.

Učební osnovy předmětu Hra na klavír: 2. ročník I. stupně

- upevňuje správné návyky a dovednosti při hře
- procvičuje hudební paměť
- uplatní ve hře tercie
- zdokonalí hru z not a čtení notového zápisu
- zvládne hru durových a mollových stupnic v protipohybu
- zvládne hru kvintakordu s obraty zvlášť
- usiluje o rozlišení melodie od doprovodu
- zvládne nácvik odtahu

Postupová zkouška: durová nebo mollová stupnice v protipohybu, akordy s obraty zvlášť, 1 píseň s doprovodem, 2 skladby různého zaměření.

Učební osnovy předmětu Hra na klavír: 3. ročník I. stupně

- zvládne hru jednoduchých melodických ozdob v závislosti na probíraných skladbách
- zvládne vést dva nezávislé hlasy v jednoduchých polyfonních skladbách (kánon, imitace)
- porozumí stavbě kánonu a dvoudílné formy
- dokáže vystihnout charakter a náladu hrané skladby pomocí základních výrazových prostředků (dynamika, pedál, úhoz, tempo)

- zvládne hru durových, mollových stupnic v protipohybu nebo rovně
- zvládne hru kvintakordu s obraty dohromady
- dokáže zahrát píseň a doprovodit akordy
- zvládne zahrát část svého repertoáru z paměti
- zvládne hru tercií ve všech úhozových variantách
- uplatní ve hře sexty v portamentu

Postupová zkouška: durová nebo mollová stupnice a akordy dohromady, 1 etuda, 1 skladba z období baroka nebo klasicismu, 1 přednesová skladba.

Učební osnovy předmětu Hra na klavír 4. ročník I. stupně

- zvládne hru sext ve všech úhozových variantách
- rozumí struktuře hudebních forem - např. rondo, třídílná forma
- usiluje o jemnější dynamické odstíny
- hraje další melodické ozdoby v souvislosti s probíranými skladbami
- usiluje o jemnější práci s pedálem
- zvládne hru durových, mollových stupnic rovně, s akordy
- část svého repertoáru nastuduje z paměti

Postupová zkouška: durová nebo mollová stupnice a akordy dohromady, 1 etuda, 1 skladba z období baroka nebo klasicismu, 1 přednesová skladba.

Učební osnovy předmětu Hra na klavír: 5. ročník I. stupně

- pracuje samostatněji s notovým zápisem
- vystihne charakter a náladu skladeb pomocí výrazových prostředků (jemnější dynamické odstíny, frázování, drobnější artikulace)
- porozumí dalším hudebním formám - např. variace, sonátová forma (v sonatině)
- usiluje o plastické vedení polyfonie
- hraje skladby různých období
- zvládne hru durových, mollových stupnic v rovném pohybu, s akordy
- zvládne hru čtyřhlasých akordů (malý rozklad)
- zdokonalí pohotovost a zběhlost prstů
- procvičuje hru z listu

Postupová zkouška: durová nebo mollová stupnice dohromady, čtyřzvuk zvlášť, 1 etuda, 1 skladba z období baroka nebo klasicismu, 1 přednesová skladba.

Učební osnovy předmětu Hra na klavír: 6. ročník I. stupně

- pracuje na tónové a dynamické barevnosti
- zapojí do romantické skladby agogiku
- v etudách procvičí rychlé střídání rozpětí ruky i polohy na klaviatuře
- uplatní ve hře hru oktáv v jednoduché podobě
- porozumí dalším hudebním formám - např. preludium, fuga (ve fugetě)
- nastuduje durové, mollové stupnice v kombinovaném pohybu
- zvládne hru velkého rozkladu zvlášť

Postupová zkouška: durová nebo mollová stupnice dohromady, velký rozklad zvlášť, 1 etuda, 1 skladba z období baroka nebo klasicismu, 1 přednesová skladba.

Učební osnovy předmětu Hra na klavír: 7. ročník I. stupně

- dokáže samostatně pracovat s přiměřeně obtížným notovým zápisem
- za pomoci učitele navrhuje pedál, výstavbu skladby a její vrcholy
- seznámí se s cyklem nebo s cyklickou skladbou
- získává povědomí o základní klavírní literatuře
- zvládne hru oktáv v různých úhozových variantách (podle dispozic ruky)
- pracuje na detailech skladby, procvičuje zvukovou představivost
- zvládne stupnice a velký rozklad v kombinovaném pohybu
- aktivně se účastní čtyřruční nebo komorní hry
- nacvičuje program na absolventský koncert I. stupně nebo závěrečnou zkoušku

Závěrečná zkouška: durová a mollová stupnice a akordy dohromady, 1 etuda, 1 skladba z období baroka nebo klasicismu, 1 přednesová skladba.

Přípravné studium II. stupně

- dokáže využít získané dovednosti, znalosti a zkušenosti k samostatnému studiu nových skladeb
- zná části klavíru a ví, jak vzniká tón
- dbá na správné sezení u nástroje a uvolněné držení těla
- orientuje se na klaviatuře ve všech nástrojových polohách
- porozumí jednoduchému notovému zápisu v houslovém i basovém klíči
- zvládne hru portamento, legato, staccato
- cvičí nezávislost rukou, různé druhy úhozu, odtah
- zvládne hru durových stupnic v protipohybu a kvintakordu dohromady
- získá povědomí o základních harmonických funkcích
- vybrané skladby je schopen zahrát z paměti

Talentová zkouška: durová stupnice a kvintakord dohromady, 3 kratší skladby různého charakteru a technického zaměření.

Učební osnovy předmětu Hra na klavír: 1. - 2. ročník II. stupně

- dokáže využít získané dovednosti, znalosti a zkušenosti k samostatnému studiu nových skladeb
- je seznámen s další literaturou, profiluje se podle svého zájmu
- usiluje o stylovost interpretace
- orientuje se v hudebních formách

Učební osnovy předmětu Hra na klavír: 3. - 4. ročník II. stupně

- je seznámen s historickými souvislostmi hraných skladeb
- využívá při hře sluchovou představu a motorickou zručnost
- zvládne hru lomených čtyřzvuků
- uvědoměle využívá různé druhy pamětí (sluchová, vizuální, motorická, logická)
- ve 4. ročníku nacvičuje program na absolventský koncert nebo závěrečnou zkoušku

Postupová zkouška (1. - 3. ročník): durová a mollová stupnice kombinovaně, velký rozklad, skladba z období baroka nebo klasicismu, přednesová skladba z období romantismu nebo 20. století

Závěrečná zkouška (4. ročník): durová a mollová stupnice kombinovaně, velký rozklad, polyfonní skladba nebo 2 věty klasicistní sonáty, přednesová skladba z období romantismu nebo 20. století

5.2.3 Studijní zaměření Hra na housle

Housle jsou smyčcový nástroj se širokým uplatněním: jako sólový nástroj, v komorní hře, ve folklorních souborech, v orchestrech, ve folku, rocku atd. Výuka na housle může být zahájena už u dětí pětiletých. Housle jsou vhodný nástroj k vytváření intonačních návyků, (rozpoznání čistého a falešného tónu), což je v oblasti hudebního umění jeden z nejdůležitějších základních pojmů. Housle jsou už od doby baroka pokládány za stěžejní nástroj orchestrů a souborů a je jim věnováno mnoho krásných, světově proslulých skladeb.

Přípravné a základní studium I. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium I. stupně							
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
Volitelné předměty povinné								
Kolektivní interpretace	1	-	-	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Volitelné předměty nepovinné								
Kolektivní interpretace	-	1	1	1	-	-	-	-
Příprava ke studiu	-	-	-	-	-	-	1	1
Týdenní dotace celkem	2	2-3	2-3	2-3	3-4	3-4	2-4	2-4

Přípravné a základní studium II. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium II. stupně				
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na housle	1	1	1	1	1
Volitelné předměty povinné					
Kolektivní interpretace	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Týdenní dotace celkem	1	2-3	2-3	2-3	2-3

Poznámky:

- výuka v přípravném studiu a výuka v základním studiu I. a II. stupně probíhá v počtu 1 žák v hodině.
- volitelný předmět je v základním studiu plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Smyčcový soubor, Komorní hra) a je od 4. ročníku I. stupně povinným předmětem. V přípravném studiu I. stupně je povinným předmětem Sborový zpěv. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.
- zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje ředitel školy po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření.
- volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech - volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.
- výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.

Ročníkové výstupy: Hra na housle

Přípravné studium I. stupně

- je seznámen s nástrojem a umí pojmenovat jeho části
- dbá na uvolněnost obou paží
- je schopen vybrnkat rytmus písně na prázdné struně
- zvládá vyrovnaný tah na prázdné struně celým smyčcem
- osvojil si postavení ruky ve výchozí poloze ve zvoleném základním prstokladu
- umí zahrát v pizzicatu jednoduchou melodii na jedné struně
- zvládá správné držení houslí a smyčce
- zná notový zápis prázdných strun

Talantová zkouška: jednoduchá skladba nebo písnička na jedné struně v pizzicato, hra arco na prázdných strunách

Učební osnovy předmětu Hra na housle: 1. ročník I. stupně

- zná části houslí a smyčce
- osvojil si základní návyky v držení houslí a smyčce
- hraje středem smyčce, dolní půlí, horní půlí a celým smyčcem alespoň na jedné struně
- zvládá hru détaché a legato alespoň na jedné struně
- správně pokládá prsty alespoň v jednom prstokladu
- zná notový zápis prázdných strun
- pozná kultivovaný tón a snaží se ho napodobit
- krátké popěvky a písně hraje z paměti

Postupová zkouška: durová stupnice v jedné oktávě, etuda, lidová píseň nebo krátký přednes hraný z paměti

Učební osnovy předmětu Hra na housle: 2. ročník I. stupně

- hraje détaché, legato, staccato v přechodech přes struny
- dle svých možností uvolňuje pravou ruku
- kombinuje prstoklad dur a moll
- rozvíjí pohyblivost prstů
- používá notaci alespoň na dvou strunách
- rozlišuje dynamiku forte a piano
- ovládá rytmické modely složené z not a pomlk celých, půlových, čtvrt'ových
- hraje noty osminové
- vnímá intonační odchylky
- zvládá hru z paměti v rozsahu délky lidové písně
- upevňuje správné držení houslí a smyčce

Postupová zkouška: durová stupnice v jedné oktávě a akord, etuda, snadná přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na housle: 3. ročník I. stupně

- využívá při hře základní návyky jako je správné držení nástroje, koordinace pohybů a pružnost všech částí těla
- zvládá hru alespoň ve třech prstokladech
- hraje z not v první poloze

- zvládá kombinace smyků détaché, legato a staccato
- provádí přípravná cvičení pro hru v polohách a vibrata
- rozšiřuje dynamiku o crescendo, decrescendo a akcent
- je seznámen s osminovými takty
- opravuje intonační chyby
- je schopen částečného sebehodnocení
- přednesové skladby hraje z paměti
- učí se souhrě a připravuje se na vstup do souboru
- zdokonalením funkce pravé ruky zvládá správné vedení smyčce, dbá na uvolňování pravého zápěstí a prstů na smyčci, uvolněný pohyb předloktí a citlivé překládání smyčce na vedlejší struny
- dokáže z notového zápisu určit předznamenání a tóninu skladby, takt a tempové označení, své poznatky využívá při nácviku a výsledném provedení skladby

Postupová zkouška: durová stupnice ve dvou oktávách s akordem nebo mollová stupnice v jedné oktávě s akordem, etuda, přednesová skladba v rozsahu alespoň tří řádků

Učební osnovy předmětu Hra na housle: 4. ročník I. stupně

- je schopen tvoření kvalitního tónu
- upevňuje a vzájemně propojuje všechny prstoklady v 1. poloze
- hraje jednoduché dvojhlas s pomocí prázdné struny
- je seznámen s hrou v třetí poloze a snadnými výměnami 1. a 3. polohy
- využívá vibrato ve vhodných skladbách
- ovládá změny rychlosti tahu smyčce
- používá détaché, staccato, legato, martelé v kombinacích na všech strunách a ve všech částech smyčce
- seznámí se s triolou, synkopou, tečkovaným rytmem
- dbá na předepsané tempo
- hraje v souboru

Postupová zkouška: durová nebo mollová stupnice s použitím třetí polohy, akordy ke stupnicím, etuda, přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na housle: 5. ročník I. stupně

- hraje kvalitním tónem
- seznámí se s technikou spiccata
- při hře používá nejméně dvě polohy a jednoduché přechody z jedné do druhé
- zvyšuje rychlost prstů levé ruky
- pěstuje smysl pro správné vystižení tempa
- hraje z listu skladby na úrovni prvního a druhého ročníku
- zvládá naladit jednotlivé struny podle klavíru
- uplatňuje své dovednosti při souborové hře
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- zvládá jednoduché dvojhmaty

Postupová zkouška: durová stupnice v rozsahu dvou oktáv s přechodem do 3. polohy, akord k hraným stupnicím, etuda, přednesová skladba, nebo věta z koncertina

Učební osnovy předmětu Hra na housle: 6. ročník I. stupně

- seznámí se s melodickými ozdobami
- hraje stupnice a akordy s přechodem do poloh
- zdokonaluje dvojhmatovou hru
- seznámí se s hrou akordů
- používá širokou dynamickou škálu
- je seznámen s frázováním
- je schopen intonační kontroly ve vyšších polohách
- zlepšuje kvalitu tónu a vibrato
- chápe interpretaci různých stylových období
- seznamuje se s hrou v dalších polohách
- zahraje z paměti skladbu v rozsahu jedné strany

Postupová zkouška: mollová stupnice v rozsahu dvou oktáv s přechodem do polohy, akord k hraným stupnicím, 1 etuda, 1 přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na housle: 7. ročník I. stupně

- prohlubuje a upevňuje získané znalosti, dovednosti a hudební návyky a využívá je při nácvičce a odpovídající interpretaci skladeb
- zvládá hru ve vyšších polohách, využívá i méně obvyklých poloh - 2. a 4. poloha
- důsledně uplatňuje vnitřní sluchovou představivost a intonační sebekontrolu
- na základě diskuse s vyučujícím spoluvytváří prstoklady a dynamické členění skladeb
- dle možností poslouchá nahrávky, navštěvuje koncerty
- všestranně rozvíjí techniku levé ruky
- zdokonaluje výměny smyku včetně spiccata
- je schopen objektivně posoudit svůj výkon i výkony ostatních
- dále rozvíjí hudební paměť
- nacvičuje program na absolventský koncert I. stupně nebo závěrečnou zkoušku

Závěrečná zkouška: 1 durová nebo 1 mollová stupnice v rozsahu 3 oktáv, 1 etuda, 1 přednesová skladba nebo 1 věta ze sonáty či koncertu

Přípravné studium II. stupně

- zná části nástroje a péči o něj
- dbá na kvalitu tónu
- usiluje o přesnou intonaci
- dbá na správné a uvolněné postavení obou paží
- zvládá čtení not v houslovém klíči

Talentová zkouška: durová stupnice, akord ke stupnici, etuda, přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na housle: 1. - 2. ročník II. stupně

- využívá celého rozsahu nástroje
- důsledně kontroluje intonaci
- využívá vibrato v odstupňované intenzitě
- zdokonaluje funkci levé ruky a smyčcovou techniku,
- dle individuálních schopností nacvičuje sautillé
- zahraje jednoduché dvojhmaty

- samostatně promýšlí logické a účelné dělení smyčce a využití příslušných smyků
- zvládá jednoduché opravy nástroje
- po diskusi s vyučujícím si utváří objektivní názor na vlastní hudební projev
- dokáže zařadit interpretovanou skladbu do základních stylových období
- zapojuje se do souborové a komorní hry

Učební osnovy předmětu Hra na housle: 3. - 4. ročník II. stupně

- zdokonaluje intonaci (zejména při hře v polohách) a současně vědomě kontroluje kvalitu a barvu tónu
- uplatňuje dynamiku při logické výstavbě hudebních frází
- během celého studia směřuje k tomu, aby získané teoretické i praktické vědomosti a znalosti uměl uplatnit při hře a studiu nových skladeb i po ukončení ZUŠ
- aktivně uplatňuje získané dovednosti v hudebním dění regionu
- diskutuje s učiteli, návštěvou koncertů a poslechem nahrávek prohlubuje svůj hudební a kulturní rozhled
- ve 4. ročníku nacvičuje program na absolventský koncert nebo závěrečnou zkoušku

Postupová zkouška (1. - 3. ročník): stupnice 1 dur a 1 moll přes 3 oktávy, 1 etuda, 1 přednesová skladba nebo 1 věta ze sonáty či koncertu

Závěrečná zkouška (4. ročník): stupnice 1 dur a 1 moll přes 3 oktávy, 1 etuda, 1 přednesová skladba nebo 1 věta ze sonáty či koncertu.

5.2.4 Studijní zaměření Hra na violu

Viola se řadí mezi smyčcové nástroje. Její uplatnění spočívá především v komorní hře, v orchestrech, ve folklorních souborech a některých žánrech populární hudby. Je to nástroj měkkého tónu, nejvíce podobnému lidskému hlasu. Od toho se odvíjí i violový repertoár, který není tak rozsáhlý jako houslový, ale je velice zajímavý. Ve folklorní muzice má nepostradatelné místo v doprovodných hlasech.

Přípravné a základní studium I. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium I. stupně							
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.
Hra na violu	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
Volitelné předměty povinné								
Kolektivní interpretace	1	-	-	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Volitelné předměty nepovinné								
Kolektivní interpretace	-	1	1	1	-	-	-	-
Příprava ke studiu	-	-	-	-	-	-	1	1
Týdenní dotace celkem	2	2-3	2-3	2-3	3-4	3-4	2-4	2-4

Přípravné a základní studium II. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium II. stupně				
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na violu	1	1	1	1	1
Volitelné předměty povinné					
Kolektivní interpretace	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Týdenní dotace celkem	1	2-3	2-3	2-3	2-3

Poznámky:

- výuka v přípravném studiu a výuka v základním studiu I. a II. stupně probíhá v počtu 1 žák v hodině.
- volitelný předmět je v základním studiu plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Smyčcový soubor, Komorní hra) a je od 4. ročníku I. stupně povinným předmětem. V přípravném studiu I. stupně je povinným předmětem Sborový zpěv. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.
- zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje ředitel školy po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření.
- volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech - volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.
- výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.

Ročníkové výstupy: Hra na violu

Přípravné studium I. stupně

- je seznámen s nástrojem a umí pojmenovat jeho části
- dbá na uvolněnost obou paží
- je schopen vybrnkat rytmus písně na prázdné struně
- zvládá vyrovnaný tah na prázdné struně celým smyčcem
- osvojil si postavení ruky ve výchozí poloze ve zvoleném základním prstokladu
- umí zahrát v pizzicatu jednoduchou melodii na jedné struně

Talantová zkouška: jednoduchá skladba nebo písnička na jedné struně v pizzicato, hra arco na prázdných strunách

Učební osnovy předmětu Hra na violu: 1. ročník I. stupně

- osvojil si elementárními dovednostmi a návyky (postoj, držení nástroje, celková uvolněnost, koordinace paží)
- zvládá správné postavení prstů ve zvoleném prstokladu
- tvoří kvalitní tónu
- správně nasazuje smyčec
- osvojil si souhybnost pravé paže při přechodech přes struny
- hraje celým smyčcem, i jeho částmi
- zvládá smyky détaché a legato
- vybrané skladby je schopen zahrát z paměti i z not
- dbá na správnou intonaci
- hraje jednoduché lidové písně

Postupová zkouška: durová stupnice v jedné oktávě, etuda, lidová píseň nebo krátká přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na violu: 2. ročník I. stupně

- zdokonaluje návyky držení nástroje a smyčce
- upevňuje intonační jistotu v prstokladu dur a moll
- rozvíjí pohyblivost prstů
- hraje dvojzvuky za pomoci prázdných strun
- hraje smyk détaché, legato, nácvik martelé a staccata
- rozlišuje dynamiku p, f
- rozvíjí sluchovou sebekontrolu
- zahraje krátkou skladbu z paměti

Postupová zkouška: durová stupnice v jedné oktávě a akord, etuda, snadná přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na violu: 3. ročník I. stupně

- využívá při hře základní návyky a dovednosti
- používá základní technické prvky hry
- ovládá tři prstoklady v kombinacích na více strunách

Postupová zkouška: durová stupnice ve dvou oktávách s akordem, mollová stupnice v jedné oktávě s akordem, etuda, přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na violu: 4. ročník I. stupně

- dbá na přesný rytmus a předepsané tempo
- rozvíjí výrazové složky hry s použitím vibrata a dynamického odstínění
- dbá na kvalitu tónu a celkovou uvolněnost
- hraje všemi prstoklady v první poloze
- hraje ve zvolené vyšší poloze s použitím jednoduchých výměn
- využívá kombinace smyků
- hraje hru z listu na úrovni skladeb 1. ročníku
- ovládá hru v altovém klíči

Postupová zkouška: durová stupnice s přechodem do třetí polohy, mollová stupnice v první poloze a akord ke stupnicím, etuda, přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na violu: 5. ročník I. stupně

- ovládá hru ve vybraných polohách
- zdokonaluje techniku levé a pravé paže
- osvojil si smysl pro krásu a zpěvnost violového tónu
- využívá dvojhmatů a melodických ozdob
- zkvalitňuje smyky detaché, legato, martelé, staccato i ve vzájemných kombinacích
- hraje spiccato
- obohacuje výrazových složek hry s využitím vibrata, dynamiky a práce se smyčcem
- interpretuje skladby různých slohových období, dokáže se vcítit do skladby a vystihnout její náladu
- rozvíjí vlastní hudební představy
- je schopen objektivně posoudit svůj výkon

Postupová zkouška: stupnice: 1 stupnice durová a 1 mollová v rozsahu dvou oktáv s přechodem do polohy, akord k hraným stupnicím, etudy: 1 etuda, přednes: 1 přednesová skladba, nebo věta z koncertina

Učební osnovy předmětu Hra na violu: 6. ročník I. stupně

- zdokonaluje techniku levé ruky
- upevňuje intonační jistotu a představivost při hře v polohách při důsledné sluchové sebekontrolě
- věnuje zvýšenou pozornost kvalitě tónu
- používá širšího spektra barevného a dynamického odstínění
- využívá dosud probrané polohy a přechází do vyšších poloh
- uplatňuje vibrato ve spojení s kvalitou tónu a přednesu
- zdokonaluje hru v rychlejších tempech, náročnějších rytmech a smykových kombinacích
- interpretuje skladby různých slohových období, dokáže se vcítit do skladby a vystihnout její náladu
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu

Postupová zkouška: 1 stupnice durová a 1 mollová v rozsahu dvou oktáv s přechodem do polohy, akord k hraným stupnicím, 1 etuda, 1 přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na violu: 7. ročník I. stupně

- využívá při hře všechny možnosti barevného a dynamického odstínění kvalitního tónu a obtížnější způsoby smyku
- používá plynulé výměny do vyšších poloh
- zvládá základní dvojhmaty
- hraje stupnice dur a moll v rozsahu dvou oktáv
- interpretuje skladby různých slohových období, dokáže se vcítit do skladby a vystihnout její náladu
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- všestranně rozvíjí techniku levé ruky
- je schopen objektivně posoudit svůj výkon i výkony ostatních
- uplatňuje se při hře v komorních souborech
- nacvičuje program na absolventský koncert I. stupně nebo závěrečnou zkoušku

Závěrečná zkouška: 1 durová a 1 mollová stupnice v rozsahu 2 oktáv, 1 etuda, 1 přednesová skladba nebo 1 věta ze sonáty či koncertu

Přípravné studium II. stupně

- zná části nástroje a péči o něj
- dbá na kvalitu tónu
- usiluje o přesnou intonaci
- dbá na správné a uvolněné postavení obou paží
- zvládá čtení not v altovém klíči

Talentová zkouška: durová stupnice, akord ke stupnici, etuda, přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na violu: 1. - 2. ročník II. stupně

- využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku a široké spektrum druhů smyků
- orientuje se v notovém zápise
- podílí se a postupně samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácviku a interpretaci skladeb

Učební osnovy předmětu Hra na violu: 3. - 4. ročník II. stupně

- pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vytváří si názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření
- je schopen reflexe a sebereflexe pro svůj další umělecký růst
- ve 4. ročníku nacvičuje program na absolventský koncert nebo závěrečnou zkoušku

Postupová zkouška (1. - 3. ročník): stupnice 1 dur a 1 moll přes 3 oktávy, 1 etuda, 1 přednesová skladba nebo 1 věta ze sonáty či koncertu.

Závěrečná zkouška (4. ročník): stupnice 1 dur a 1 moll přes 3 oktávy, 1 etuda, 1 přednesová skladba nebo 1 věta ze sonáty či koncertu

5.2.5 Studijní zaměření Hra na violoncello

Violoncello se řadí mezi smyčcové nástroje. Uplatnění nalezne jako sólový nástroj, v komorní hře, v orchestrech i populární hudbě. Violoncello je všestranně použitelný nástroj, na který lze hrát jak melodické hlasy, tak i basový doprovod. Jako sólovému nástroji je mu věnováno mnoho krásných, světově proslulých skladeb.

Přípravné a základní studium I. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium I. stupně							
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
Volitelné předměty povinné								
Kolektivní interpretace	1	-	-	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Volitelné předměty nepovinné								
Kolektivní interpretace	-	1	1	1	-	-	-	-
Příprava ke studiu	-	-	-	-	-	-	1	1
Týdenní dotace celkem	2	2-3	2-3	2-3	3-4	3-4	2-4	2-4

Přípravné a základní studium II. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium II. stupně				
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na violoncello	1	1	1	1	1
Volitelné předměty povinné					
Kolektivní interpretace	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Týdenní dotace celkem	1	2-3	2-3	2-3	2-3

Poznámky:

- výuka v přípravném studiu a výuka v základním studiu I. a II. stupně probíhá v počtu 1 žák v hodině.
- volitelný předmět je v základním studiu plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Smyčcový soubor, Komorní hra) a je od 4. ročníku I. stupně povinným předmětem. V přípravném studiu I. stupně je povinným předmětem Sborový zpěv. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.
- zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje ředitel školy po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření.
- volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech - volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.
- výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.

Ročníkové výstupy: Hra na violoncello

Přípravné studium I. stupně

- hravou formou projevuje zájem o hru na nástroj (rytmická a melodická říkadla, lidové písně, hra podle sluchu)
- pozná jednotlivé části nástroje, dovede s ním správně zacházet a opatrovat jej
- osvojuje si základní prvky správného a uvolněného sezení u nástroje, držení smyčce
- zahraje z paměti jednoduchou lidovou píseň

Talentová zkouška: 1 etuda, lidová píseň nebo krátká přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na violoncello: 1. ročník I. stupně

- sedí správně a přirozeně u nástroje, uvolněnou pravou rukou drží smyčec
- hraje všemi částmi smyčce, ovládá hru polovinou a celým smyčcem, zvládá přechody přes struny podle svých možností
- postaví levou ruku v základní poloze na všech strunách a připravuje se na hru v lubové poloze
- zahraje z paměti lidovou píseň nebo kratší skladbičku

Postupová zkouška: durová stupnice v jedné oktávě, etuda, lidová píseň nebo krátká přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na violoncello: 2. ročník I. stupně

- má zažité správné návyky při držení nástroje a smyčce
- tvoří pravou rukou při tahu smyčce plynulejší výměny u žabky a špičky, používá smyky détaché a legato
- orientuje se v základní poloze, ovládá širokou polohu sníženou a zvýšenou, předvede volný pohyb levé ruky po hmatníku po jedné struně do 4. (lubové) polohy
- s pomocí učitele použije základní dynamické odstínění piano, mezzoforte, forte
- zahraje z paměti vybrané písně nebo krátké skladby

Postupová zkouška: durová stupnice v jedné oktávě a akord, etuda, snadná přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na violoncello: 3. ročník I. stupně

- tvoří kvalitnější tón, používá smyky détaché, martellé, legato s přechodem z jedné struny na druhou
- má intonační jistotu v základní a široké poloze, zahraje v pomalém tempu jednoduché stupnicové pochody do 4. polohy a umí zahrát přirozený flageolet
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- je schopen podle individuálních schopností zahrát z paměti jednoduchou skladbu s doprovodem klavíru

Postupová zkouška: durová stupnice ve dvou oktávách s akordem, mollová stupnice v jedné oktávě s akordem, etuda, přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na violoncello: 4. ročník I. stupně

- tvoří poměrně kvalitní tón s využitím naučené dynamiky z předešlých ročníků, předvede uvolněnou pravou ruku při výměně smyku
- hraje ve 4. poloze a používá výměny mezi polohami, seznamuje se s dalšími polohami, dbá na správnou intonaci
- hraje jednoduché dvojhmaty s použitím prázdné struny
- vzhledem ke svým schopnostem používá vibrato a dynamiku
- dle svých možností hraje z listu jednodušší skladby
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Postupová zkouška: durová stupnice s přechodem do třetí polohy, mollová stupnice v první poloze a akord ke stupnicím, etuda, přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na violoncello: 5. ročník I. stupně

- využívá různé druhy smyků - détaché, staccato, martellé, legato a spiccato
- orientuje se na hmatníku v dosud probraných polohách
- dbá na kvalitu tónu a intonační jistotu a přesnost
- hraje jednoduché dvojhmaty a melodické ozdoby
- správně postupuje při domácím cvičení
- hraje a poznává skladby různých stylových období a žánrů
- pokračuje ve zdokonalování při hře z listu a v souhře s ostatními nástroji

Postupová zkouška: stupnice: 1 stupnice durová a 1 mollová v rozsahu dvou oktáv s přechodem do polohy, akord k hraným stupnicím, etudy: 1 etuda, přednes: 1 přednesová skladba, nebo věta z koncertína

Učební osnovy předmětu Hra na violoncello: 6. ročník I. stupně

- věnuje zvýšenou pozornost kvalitě tónu a sám dbá na správnou intonaci a sluchovou sebekontrolu, vibrato používá i ve vyšších polohách
- používá rychlejší tempa, náročnější rytmy a smykové kombinace
- umí číst noty v tenorovém klíči
- využívá širšího spektra barevného a dynamického odstínění tónu
- dovede samostatně nastudovat skladbu, která je přiměřená jeho technickým možnostem
- se stále více uplatňuje v souborové a komorní hře

Postupová zkouška: 1 stupnice durová a 1 mollová v rozsahu dvou oktáv s přechodem do polohy, akord k hraným stupnicím, 1 etuda, 1 přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na violoncello: 7. ročník I. stupně

- zvládá ladění nástroje
- využívá při hře základní smyky, jejich kombinace a smyky vyšší obtížnosti, používá všechny části smyčce ve všech dynamických odstínech a používá vibrato
- provádí plynule výměny do všech probraných poloh, zvládá základní dvojhmaty, akordy a melodické ozdoby
- orientuje se v zápisu interpretovaných skladeb, rozeznává základní členění hudební formy, tóninové vztahy a stavbu melodie
- pod vedením učitele rozvíjí vlastní hudební představy a vnímá odlišnosti výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů

- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu, přichází s vlastními podněty pro prstoklady, dynamiku a frázování
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních
- nacvičuje program na absolventský koncert I. stupně nebo závěrečnou zkoušku

Závěrečná zkouška: 1 durová a 1 mollová stupnice v rozsahu 3 oktáv, 1 etuda, 1 přednesová skladba nebo 1 věta ze sonáty či koncertu

Přípravné studium II. stupně

- správně sedí u nástroje
- ovládá správné držení smyčce
- orientuje se v basovém klíči v rozsahu základní, páté a sedmé polohy
- orientuje se v délkách not
- využívá znalosti dynamiky
- ovládá techniky smyku - détaché, legato
- zahraje skladbu kratšího rozsahu z paměti

Talentová zkouška: durová stupnice, akord ke stupnici, etuda, přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na violoncello: 1. - 2. ročník II. stupně

- pod vedením učitele rozvíjí vlastní hudební představy a vnímá odlišnosti výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů
- využívá při hře všechny možnosti barevného a dynamického odstínění kvalitního tónu a obtížnější způsoby smyku
- samostatně nastuduje přiměřeně náročnou skladbu
- využívá plynulé výměny do středních a vyšších poloh, zvládá základní dvojhmaty, akordy a melodické ozdoby
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku a způsobu interpretace skladeb

Učební osnovy předmětu Hra na violoncello: 3. - 4. ročník II. stupně

- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- zapojuje do studia skladeb všechny zvládnuté technické, smykové i výrazové prvky
- orientuje se v notovém zápise a na hmatníku, samostatně řeší prstokladové varianty, kontroluje intonaci
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku a způsobu interpretace skladeb
- ve 4. ročníku nacvičuje program na absolventský koncert nebo závěrečnou zkoušku

Postupová zkouška (1. - 3. ročník): stupnice 1 dur a 1 moll přes 3 oktávy, 1 etuda, 1 přednesová skladba nebo 1 věta ze sonáty či koncertu.

Závěrečná zkouška (4. ročník): stupnice: 1 durová a 1 mollová v rozsahu 3 oktáv, 1 etuda, 1 přednesová skladba nebo 1 věta ze sonáty či koncertu

5.2.6 Studijní zaměření Hra na kytaru

Ve studijním zaměření Hra na kytaru žák získává znalosti o hudbě, o vývoji a významu nástroje, jeho historii a společenském uplatnění.

Kytara je velmi univerzální nástroj a nabízí každému zájemci uplatnit se v mnoho hudebních seskupení či se vydat po sólové dráze.

Kytara je vítaným hudebním společníkem na prázdninových táborech, kde dokáže během jediného večera spojit lidi všech národností v nerozlučné přátele. Je milým společníkem během víkendového výletu a baví všechny členy výpravy.

Žák rozvíjí kompetence k umělecké komunikaci a k uměleckému vyjádření. Je seznámen s rozmanitostí různých hudebních kultur, jejich tradicemi a má slohové povědomí. Při nácviu získává hudební dovednosti a cvičební návyky, které mu umožňují a usnadňují další hudební vývoj.

Přípravné a základní studium I. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium I. stupně							
	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.
Povinné předměty								
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
Volitelné předměty povinné								
Kolektivní interpretace	1	-	-	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Volitelné předměty nepovinné								
Kolektivní interpretace	-	1	1	1	-	-	-	-
Příprava ke studiu	-	-	-	-	-	-	1	1
Týdenní dotace celkem	2	2-3	2-3	2-3	3-4	3-4	2-4	2-4

Přípravné a základní studium II. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium II. stupně				
	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Povinné předměty					
Hra na kytaru	1	1	1	1	1
Volitelné předměty povinné					
Kolektivní interpretace	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Týdenní dotace celkem	1	2-3	2-3	2-3	2-3

Poznámky:

- výuka v přípravném studiu a výuka v základním studiu I. a II. stupně probíhá v počtu 1-2 žáci v hodině.
- volitelný předmět je v základním studiu plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Kytarový soubor, Komorní hra, Taneční rytmická skupina, Smyčcový soubor, Soubor zobcových fléten) dále pak Sborový zpěv a je od 4. ročníku I. stupně povinným předmětem. V přípravném studiu I. stupně je povinným předmětem Sborový zpěv. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.
- zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje ředitel školy po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření.
- volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech - volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.

- výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.

Ročníkové výstupy: Hra na kytaru

Přípravné studium I. stupně

- zná základní části nástroje, chápe tvorbu tónu
- získá návyk správného držení nástroje a postavení rukou na nástroji
- osvojil si označení prstů pravé i levé ruky, jejich odlišné značení v notovém zápise
- je schopen správně zahrát tóny v I. poloze na strunách e² a h¹
- je schopen rozeznat hodnoty daných not
- hraje jednohlasé melodie s využitím prázdných strun úhozem dopadem (apoyando)
- je schopen správné rytmizace hraných cvičení a skladbiček

Talentová zkouška: dvě jednohlasé melodie min. na dvou strunách (písnička, říkadlo, rozpočítávací, apod.)

Učební osnovy předmětu Hra na kytaru: 1. ročník I. stupně

- osvojil si elementární návyky
- zná označení prstů pravé i levé ruky a jejich odlišné značení v notovém zápise
- rozvíjí techniku pravé ruky - úhoz dopadem (apoyando)
- rozvíjí techniku pravé ruky - úhoz bez dopadu (tirando)
- dbá na kvalitní tón a správnou rytmizaci
- klade důraz na precizní interpretaci dané skladby nebo etudy
- rozvíjí výrazové a technické schopnosti
- vybrané skladby je schopen zahrát z paměti

Postupová zkouška: jednohlasá jednooktávová stupnice dur nebo moll, T⁵, 1x etuda, 1x přednes

Učební osnovy předmětu Hra na kytaru: 2. ročník I. stupně

- rozvíjí techniku pravé ruky - úhoz dopadem (apoyando) a úhoz bez dopadu (tirando)
- hraje formálně jednoduché skladby
- dbá na kvalitní tón a správnou rytmizaci
- využívá i vyšších poloh hmatníku (V a VII) na struně e²
- rozvíjí výrazové a technické schopnosti
- je schopen vnímat náladu a charakter skladby s využitím poznaných dynamických značek
- vybrané skladby je schopen zahrát z paměti

Postupová zkouška: jednohlasá jednooktávová stupnice dur nebo moll, T⁵, D⁷, 1x etuda, 1x přednes

Učební osnovy předmětu Hra na kytaru: 3. ročník I. stupně

- rozvíjí techniku pravé ruky - úhoz dopadem a bez dopadu
- dbá na kvalitní tón a správnou rytmizaci
- hraje formálně jednoduché skladby
- využívá i vyšších poloh hmatníku (V a VII) na melodických strunách
- je schopen vnímat náladu a charakter skladby s využitím poznaných dynamických značek
- využívá akordických značek při hře doprovodů v lidové písni pomocí hlavních funkcí
- vybrané skladby je schopen zahrát z paměti

Postupová zkouška: jednohlasá jednooktávová stupnice dur nebo moll, T⁵, D⁷, 1x etuda, 2x přednes odlišného charakteru

Učební osnovy předmětu Hra na kytaru: 4. ročník I. stupně

- hraje z paměti probrané akordy dur a moll
- plynule přechází do vyšších poloh hmatníku na všech melodických strunách
- ovládá plynulou výměnu poloh v levé ruce
- zvládá hru akordů rozkladem v různých prstokladových a rytmických obměnách
- zvládne hru durových nebo mollových stupnic
- hraje kadence k probraným stupnicím a využívá k doprovodům v lidové nebo umělé písni pomocí rozložených akordů
- interpretuje skladby různých slohových období, hraje skladby soudobých českých autorů
- je schopen v rámci svých možností a možností nástroje tvořit dynamiku
- ovládá hru vzestupného legata
- dokáže hrát doprovody podle akordů i podle notového zápisu
- vybrané skladby je schopen zahrát z paměti
- je schopen objektivně posoudit svůj výkon

Postupová zkouška: jednohlasá víceoktávová stupnice dur nebo moll, kadence, 1x etuda, 1x přednes

Učební osnovy předmětu Hra na kytaru: 5. ročník I. stupně

- zahraje hmat malé barré a je schopen ho přiměřeně využívat v kadenci nebo ve skladbě
- hraje z paměti dur a moll akordy, plynule přechází do vyšších poloh hmatníku na všech melodických strunách
- ovládá plynulou výměnu poloh v levé ruce
- je schopen si podle ladičky naladit nástroj
- zvládne hru durových nebo mollových stupnic přes dvě oktávy
- hraje kadence k probraným stupnicím a využívá k doprovodům v lidové nebo umělé písni pomocí rozložených akordů
- interpretuje skladby různých slohových období
- dokáže se vcítit do skladby a vystihnout její náladu
- hraje skladby soudobých českých autorů
- je schopen v rámci svých možností a možností nástroje tvořit dynamiku
- využívá barevných možností nástroje rejstříků sul tasto, sul ponticello
- ovládá hru sestupného legata
- využívá techniky legata ke hře melodických ozdob - nátryl, mordent
- vybrané skladby je schopen zahrát z paměti
- je schopen objektivně posoudit svůj výkon

Postupová zkouška: jednohlasá víceoktávová stupnice dur nebo moll + kadence, 1x etuda, 2x přednes

Učební osnovy předmětu Hra na kytaru: 6. ročník I. stupně

- zahraje hmat malé barré a je schopen ho přiměřeně využívat v kadenci nebo ve skladbě
- hraje z paměti dur a moll akordy, plynule přechází do vyšších poloh hmatníku na všech melodických strunách
- ovládá plynulou výměnu poloh v levé ruce
- je schopen si podle ladičky naladit nástroj

- zvládne hru durových nebo mollových stupnic přes dvě oktávy bez použití prázdných strun
- zvládne hru intervalových stupnic v terciích k probraným jednohlasým
- hraje kadence k probraným stupnicím a využívá k doprovodům v lidové nebo umělé písni pomocí rozložených akordů i podle notového zápisu
- dodržuje zásady vedení hlasů polyfonních skladeb
- interpretuje skladby různých slohových období
- dokáže se vcítit do skladby a vystihnout její náladu
- hraje skladby soudobých českých autorů
- je schopen v rámci svých možností a možností nástroje tvořit dynamiku
- využívá barevných možností nástroje rejstříků sul tasto, sul ponticello
- ovládá hru vzestupného a sestupného legata
- je seznámen s technikou a notací přirozených flažoletů
- využívá techniky pravé ruky ke hře arpeggia
- zvládne zahrát z listu skladby přiměřené obtížnosti
- vybrané skladby je schopen zahrát z paměti
- je schopen objektivně posoudit svůj výkon i výkony ostatních

Postupová zkouška: jednohlasá víceoktávová stupnice dur nebo moll + kadence, intervalová stupnice, 2x etuda, 2x přednes (renesance nebo baroko, soudobá hudba)

Učební osnovy předmětu Hra na kytaru: 7. ročník I. stupně

- hraje hmat malé i velké barré a je schopen ho využívat v kadencích nebo ve skladbách
- hraje z paměti dur a moll akordy ve všech polohách hmatníku
- ovládá plynulou výměnu poloh v levé ruce
- je schopen si podle sluchu nebo ladičky naladit nástroj
- zvládne hru durových nebo mollových stupnic přes dvě oktávy
- zvládne hru intervalových stupnic v terciích k probraným jednohlasým
- hraje kadence k probraným stupnicím
- dodržuje zásady vedení hlasů polyfonních skladeb a je si vědom jejich rovnocennosti
- hraje skladby soudobých českých autorů
- interpretuje skladby různých slohových období
- dokáže se vcítit do skladby a vystihnout její náladu
- je schopen v rámci svých možností a možností nástroje tvořit dynamiku
- využívá barevných možností nástroje rejstříků sul tasto, sul ponticello
- je schopen hrát ve skladbách přirozené flažolety
- využívá osvojených melodických ozdob
- využívá techniky legata ke hře složitějších melodických ozdob - trylek
- dokáže hrát doprovody podle akordů i podle notového zápisu, příp. podle vlastní invence
- je schopen kultivovaného hráčského projevu
- dodržuje správné frázování a rytmické odlišnosti jednotlivých tanců staré suity
- zvládne zahrát z listu skladby přiměřené obtížnosti
- vybrané skladby je schopen zahrát z paměti
- je schopen objektivně posoudit svůj výkon i výkony ostatních
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních
- nacvičuje program na absolventský koncert I. stupně nebo závěrečnou zkoušku

Závěrečná zkouška: jednohlasá víceoktávová stupnice dur nebo moll + kadence, intervalová stupnice, 2x etuda, 2x přednes (renesance nebo baroko, soudobá hudba)

Přípravné studium II. stupně

- osvojil si elementární návyky
- zná označení prstů pravé i levé ruky a jejich odlišné značení v notovém zápise
- rozvíjí techniku pravé ruky - úhoz dopadem (apoyando)
- rozvíjí techniku pravé ruky - úhoz bez dopadu (tirando)
- dbá na kvalitní tón a správnou rytmičtí
- klade důraz na precizní interpretaci dané skladby nebo etudy
- rozvíjí výrazové a technické schopnosti
- je schopen vnímat náladu a charakter skladby s využitím poznatých dynamických značek

Talentová zkouška: jednohlasá jednooktávová stupnice dur nebo moll, T⁵, D⁷, 1x etuda, 1x přednes

Učební osnovy předmětu Hra na kytaru: 1. - 2. ročník II. stupně

- zvládá různé úhozové a rytmické obměny
- plynule přechází do vyšších poloh hmatníku na všech strunách
- hraje kadence k probraným stupnicím a využívá k doprovodům v lidové nebo umělé písni pomocí rozložených akordů a vlastní rytmičtí
- uvědomuje si kvalitu tónu a úhozu
- využívá možností svého nástroje k barevné a dynamické odlišnosti hraných skladeb
- interpretuje skladby různých slohových období, dokáže se vcítit do skladby a vystihnout její náladu

Učební osnovy předmětu Hra na kytaru: 3. - 4. ročník II. stupně

- interpretuje skladby různých slohových období, dokáže se vcítit do skladby a vystihnout její náladu
- dokáže samostatně pracovat a studovat kytarovou literaturu úměrně své technické vyspělosti
- ovládá plynulou výměnu poloh v levé ruce
- zvládá hru akordů rozkladem v různých prstokladových a rytmických obměnách
- dodržuje správné frázování a rytmické odlišnosti hraných skladeb se specifickými rysy
- nacvičuje program na absolventský koncert II. stupně nebo závěrečnou zkoušku

Postupová zkouška (1. - 3. ročník): jednohlasá víceoktávová stupnice dur nebo moll + kadence, intervalová stupnice, 2x etuda, 2x přednes

Závěrečná zkouška (4. ročník): jednohlasá víceoktávová stupnice dur i moll + kadence, intervalové stupnice, 2x etuda, 3x přednes (renesance, baroko nebo klasicismus, soudobá hudba)

5.2.7 Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru

Elektrická kytara patří mezi strunné nástroje. Z historického hlediska představuje hra a výuka na elektrickou kytaru poměrně nový prvek. Podobně jako klasická kytara v sobě spojuje přednosti melodického i akordického nástroje. Oproti klasické kytare se u elektrické kytary počítá s využitím skupinového hraní (kapely, orchestry apod.). Při výuce a praktickém hraní se elektrická kytara uplatňuje v sólové (včetně improvizace) i doprovodné hře, přičemž se využívá v práci s analogovými i digitálními efekty, zesilovači i hudebními programy na počítači. Toto studijní zaměření je určeno pro žáky od 14 let.

Přípravné a základní studium II. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium II. stupně				
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1	1
Volitelné předměty povinné					
Kolektivní interpretace	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Týdenní dotace celkem	1	2-3	2-3	2-3	2-3

Poznámky:

- výuka v přípravném studiu a výuka v základním studiu II. stupně probíhá v počtu 1 žák v hodině.
- volitelný předmět je v základním studiu plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Taneční rytmická skupina, Kytarový soubor) a je od 1. ročníku II. stupně povinným předmětem. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.
- zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje ředitel školy po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření.
- výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.

Ročníkové výstupy: Hra na elektrickou kytaru

Přípravné studium II. stupně

- umí popsat základní části elektrické kytary
- dokáže si kytaru naladit s ladičkou i bez ladičky
- zahraje jednoduchý doprovodný rytmus v sudém i lichém taktu
- ovládá hru základních akordů bez barré v tóninách: C, G, D, A dur, a, e moll
- dokáže vybrnkat jednoduchou melodii trsátkem a zahrát s ním nenáročný doprovod

Talentová zkouška: jednohlasá jednooktávová durová stupnice, T⁵, D⁷, 2x etuda nebo píseň

Učební osnovy předmětu Hra na elektrickou kytaru: 1. ročník II. stupně

- popíše ovládání kytarového komba a efektů, které používá
- zvládá více doprovodných rytmů
- zvládá základní akordy i v tóninách E dur a barré typ F dur, f moll
- je schopen souhry s jiným nástrojem, a to jak v jednoduché sólové hře, tak doprovodu
- zvládá hru spodním legátem v sólové hře

Učební osnovy předmětu Hra na elektrickou kytaru: 2. ročník II. stupně

- ovládá hru legátem v sólové hře
- umí používat barré a předvede plynulou výměnu základních akordů a barré v pomalém a středním rytmu
- ukáže a vysvětlí zapojení základních kytarových efektů a jejich funkce
- umí trsátkem vybrnkávat v jednoduchých rytmech
- ovládá tlumení strun rukou, která hraje trsátkem

Učební osnovy předmětu Hra na elektrickou kytaru: 3. ročník II. stupně

- ovládá hru v kvintách na basových strunách a dokáže ji použít jako doprovodný harmonický podklad
- zvládá tlumení strun pravou rukou
- předvede plynulou výměnu akordů v rychlém tempu
- dokáže použít jednoduchý rockový „begleit“
- dokáže v rámci improvizace zopakovat a vybrnkat jednoduchý hudební motiv
- zvládá základy techniky hraní - příklep, odtáhnutí, skluz, vytáhnutí, uvolnění, přirozený flažolet, vibráto

Učební osnovy předmětu Hra na elektrickou kytaru: 4. ročník II. stupně

- umí zahrát sóla v různých polohách a tóninách
- vyzná se a umí použít pro hru různé typy digitálních efektů
- dokáže zvolit vhodnou doprovodnou rytmiku
- zvládá plynulou výměnu základních akordů a barré
- zahraje jednoduchá schémata pro sólovou kytaru v různých tóninách
- zvládá hru z akordického zápisu
- vysvětlí tvorbu složitějších akordů
- zvládá glissando, umělé flažolety a základy hammeringu
- je schopen souhry se spoluhráči
- zvládá základy improvizace a aranžování skladeb
- absolvuje studium veřejným vystoupením v kapele, v hudebním tělese

Postupová zkouška (1. - 3. ročník): veřejné vystoupení se souborem

Závěrečná zkouška (4. ročník): veřejné vystoupení se souborem

5.2.8 Studijní zaměření Hra na basovou kytaru

Basová kytara patří do skupiny strunných nástrojů. Historicky to je relativně mladý nástroj. K jejímu masovému rozšíření došlo v polovině 20. století, s nástupem rock and rollu. Využití tohoto nástroje je v kapelách, orchestrech a různých souborech. Toto studijní zaměření je určeno pro žáky od 14 let

Přípravné a základní studium II. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium II. stupně				
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na basovou kytaru	1	1	1	1	1
Volitelné předměty povinné					
Kolektivní interpretace	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Týdenní dotace celkem	1	2-3	2-3	2-3	2-3

Poznámky:

- výuka v přípravném studiu a výuka v základním studiu II. stupně probíhá v počtu 1 žák v hodině.
- volitelný předmět je v základním studiu plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Taneční rytmická skupina, Kytarový soubor) a je od 1. ročníku II. stupně povinným předmětem. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.
- zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje ředitel školy po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření.
- výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.

Ročníkové výstupy: Hra na basovou kytaru

Přípravné studium II. stupně

- dokáže popsat nástroj a jeho využití
- ovládá správné držení nástroje
- zvládá hru na prázdných strunách
- ovládá jednoduchá prstová cvičení
- dokáže zahrát jednoduchá cvičení v basovém klíči
- umí si naladit nástroj

Talentová zkouška: jednohlasá jednooktávová durová stupnice, T⁵, D⁷, 2x etuda nebo píseň

Učební osnovy předmětu Hra na basovou kytaru: 1. ročník II. stupně

- ovládá základní notaci hmatníku do V. polohy
- dokáže při hře použít dynamiku
- zvládá jednoduchý doprovod podle akordických značek
- zahraje stupnice C dur, a moll s použitím rytmických variací

Učební osnovy předmětu Hra na basovou kytaru: 2. ročník II. stupně

- umí pro hru použít jak prstovou techniku, tak trsátko

- zvládá hru v základních rytmech
- ovládá hru podle akordických značek i v rychlém tempu
- je schopen hrát jednoduché skladby s jiným nástrojem

Učební osnovy předmětu Hra na basovou kytaru: 3. ročník II. stupně

- je schopen tvořit jednoduchý basový podklad pro píseň, či snadný harmonický podklad
- zvládá hru ve vyšších polohách
- dokáže používat uvolňovací cviky
- zvládne zahrát jednoduchý motiv v různých tóninách
- zahraje stupnice C, G, D, A, E dur, e, a, d, g, h moll
- zná složení základních akordů

Učební osnovy předmětu Hra na basovou kytaru: 4. ročník II. stupně

- dokáže se orientovat v rámci celého hmatníku
- dokáže si vytvořit vlastní doprovod k písni, nebo jednoduché harmonii
- zvládá hru podle akordových značek
- dobře se orientuje ve vztazích T-S-D
- interpretuje skladby s využitím pestrých výrazových prostředků (dynamika, tlumení strun, rejstříky)
- absolvuje studium veřejným vystoupením v kapele, v hudebním tělese

Postupová zkouška (1. - 3. ročník): veřejné vystoupení se souborem

Závěrečná zkouška (4. ročník): veřejné vystoupení se souborem

5.2.9 Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje a jejich ovládání

Elektronické klávesové nástroje (EKN, klávesy, keyboard) je elektronický, obvykle digitální klávesový nástroj vybavený automatickými doprovody, generátory rytmů a dalšími doplňky. Na keyboardu lze vybírat z množství zvukových rejstříků, např. různé druhy strunných nástrojů, dechových nástrojů nebo jiných druhů elektronických nástrojů, bicí sady apod. Dále je možné také využívat doprovody s rytmy popových žánrů i klasických hudebních stylů, u nichž je možné nastavit tempo, hlasitost a další zvukové vlastnosti.

Základy hry na elektronické klávesové nástroje a jejich ovládání umožňuje žákovi seznámit se s elektronickými klávesovými nástroji alespoň na takové úrovni, aby je byl schopen dále využívat jako vstupní terminál pro přenášení audio a MIDI dat do digitálního prostředí.

Elektronické klávesové nástroje se zcela rovnocenným způsobem řadí do skupiny ostatních klávesových nástrojů. Uplatňují se jako sólový nástroj, pro své zvukové a technické možnosti se hojně využívají také k doprovodu jiných nástrojů či zpěvu nebo jako součást nejrůznějších hudebních souborů.

Při výuce hry na EKN si žáci osvojují základy klavírní hry, musí však zvládnout nástroj i po stránce technické. Toto propojení jim umožňuje interpretovat skladby nejrůznějších období a stylů, ať už se jedná o díla klasické klavírní literatury, či písně a skladby z oblasti populární hudby. Výuka hry na EKN je vhodná pro všechny věkové kategorie.

Přípravné a základní studium I. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium I. stupně							
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.
Hra na elektronické klávesové nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
Volitelné předměty povinné								
Kolektivní interpretace	1	-	-	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Volitelné předměty nepovinné								
Kolektivní interpretace	-	1	1	1	-	-	-	-
Příprava ke studiu	-	-	-	-	-	-	1	1
Týdenní dotace celkem	2	2-3	2-3	2-3	3-4	3-4	2-4	2-4

Přípravné a základní studium II. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium II. stupně				
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na elektronické klávesové nástroje	1	1	1	1	1
Volitelné předměty povinné					
Kolektivní interpretace	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Týdenní dotace celkem	1	2-3	2-3	2-3	2-3

Poznámky:

- výuka v přípravném studiu a výuka v základním studiu I. a II. stupně probíhá v počtu 2-3 žáci v hodině.
- volitelný předmět je v základním studiu plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Taneční rytmická skupina, Smyčcový soubor, Komorní hra) dále pak Sborový zpěv je od 4. ročníku I. stupně povinným předmětem. V přípravném studiu I. stupně je povinným předmětem Sborový zpěv. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V

případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.

- zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje ředitel školy po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření.
- volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech - volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.
- výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.

Ročníkové výstupy: Hra na elektronické klávesové nástroje

Přípravné studium I. stupně

- je seznámen s nástrojem, zná jeho základní ovládání a bezpečnostní pravidla (hra při dostatečném osvětlení, vhodné nastavení hlasitosti hry)
- ovládá základní pojmy potřebné pro funkci nástroje
- správně sedí při hře
- ovládá postavení rukou a má uvolněné tělo při hře
- orientuje se na klávesnici, umí číst noty v potřebném rozsahu pro jeho hru
- využívá základní rytmické a melodické funkce nástroje
- zahraje jednoduchou píseň s využitím jednorstvého doprovodu

Talentová zkouška: 1 cvičení z klavírní školy, 1 píseň s jednorstvým doprovodem

Učební osnovy předmětu Hra na elektronické klávesové nástroje: 1. ročník I. stupně

- správně sedí u nástroje a má správné postavení rukou
- ovládá základní funkce nástroje
- umí hrát všemi prsty a oběma rukama dohromady
- poznává hru jednotlivých tónů a orientuje se v jejich zápisu
- zahraje jednoduchou píseň s jednorstvým doprovodem
- dle svých možností zahraje stupnici přes jednu oktávu
- učí se jednoduché vazby akordů v levé ruce

Postupová zkouška: 1 cvičení z klavírní školy, 2 písně s jednorstvým doprovodem

Učební osnovy předmětu Hra na elektronické klávesové nástroje: 2. ročník I. stupně

- zná základní obsluhu nástroje, názvy a použití základních funkcí nástroje
- při hře využívá základní funkce automatického doprovodu
- dokáže hrát podle akordových značek
- je schopen hrát jednoduché lidové písně z listu
- získává přehled o základních zvukových barvách
- dokáže zahrát vybrané durové stupnice, ke stupnicím akord a obraty zvlášť
- při hře stupnic podkládá palec a překládá prsty
- podle potřeby využívá při hře celý rozsah klaviatury
- umí reprodukovat jednoduchý rytmický zápis, orientuje se ve čtvrt'ových taktech

Postupová zkouška: 1 stupnice, akord, 1 cvičení z klavírní školy, 2 písně s jednorstvým doprovodem

Učební osnovy předmětu Hra na elektronické klávesové nástroje: 3. ročník I. stupně

- využívá získané znalosti, dodržuje správné postavení rukou
- rozumí všem podstatným ovládacím prvkům svého nástroje
- hraje akordy v levé ruce při doprovodu v módu fingered (kompletní akordy)
- umí využít formální části automatického doprovodu
- dle svých možností je schopen samostatné volby ve zvukovém rejstříku a výběru stylu
- ovládá přiměřeně svým možnostem hru portamento, legato a staccato
- zvládá synkopické rytmy, předpjaté tóny, trioly, tečkované rytmy
- zná pojmy T, D, S, jejich teorii i praxi
- používá další akordy, např. mollové při doprovodu a ovládá jejich správný prstoklad při hře
- zahraje jednoduchou skladbu podle akordových značek a jednoduchou transpozici
- hraje vybrané stupnice dohromady v rovném pohybu i protipohybu, akordy a obraty, kadence
- zná noty v basovém klíči

Postupová zkouška: 1 stupnice, akord, kadence, 1 cvičení z klavírní školy, 2 písně doprovodem

Učební osnovy předmětu Hra na elektronické klávesové nástroje: 4. ročník I. stupně

- ovládá hru oběma rukama v různých rytmických útvarech
- orientuje se v jednotlivých sekcích nástroje
- zvládá složitější hru v automatickém režimu (INTRO, EDING, FILL IN)
- při hře využívá různé zvukové možnosti nástroje
- využívá hru dalších akordů Xmaj7, Xsus4, X9
- dokáže zahrát rovně i v protipohybu durové stupnice, jejich akordy a obraty
- hraje skladby různých stylových období
- zvládá hru jednodušších písní v populární hudbě
- zahraje jednoduchou píseň v různých tóninách a učí se základům improvizace

Postupová zkouška: 1 stupnice, akord, kadence, 1 cvičení z klavírní školy, 2 písně s doprovodem

Učební osnovy předmětu Hra na elektronické klávesové nástroje: 5. ročník I. stupně

- samostatně využívá získané dovednosti
- s pomocí učitele umí zvolit doprovod, rejstřík a tempo vhodné pro jednoduchou píseň nebo skladbu
- hraje stupnice, jejich akordy, septakordy a kadence v rychlejším tempu
- dokáže zahrát jednoduché melodické ozdoby
- v doprovodu písní používá kromě T, S, D i vedlejší kvintakordy
- umí zahrát jednoduchou polyfonní skladbu
- je seznámen se základy improvizace

Postupová zkouška: 1 stupnice, akord, kadence, 1 cvičení z klavírní školy, 2 písně s doprovodem

Učební osnovy předmětu Hra na elektronické klávesové nástroje: 6. ročník I. stupně

- prohlubuje dovednosti v klavírní hře
- ovládá základy pedalizace a využívá je při hře
- k probíraným stupnicím hraje kadence
- zná akordové značky, snaží se podle nich vytvářet jednoduché melodie
- vnímá charakter hrané skladby, využívá dynamiku, agogiku, frázování

- je schopen souhry s jiným nástrojem
- hraje v souboru
- zahraje z listu jednoduchou skladbu
- ovládá jednoduchou improvizaci daného doprovodu

Postupová zkouška: 1 stupnice, akord, kadence, 1 cvičení z klavírní školy, 2 písně s doprovodem

Učební osnovy předmětu Hra na elektronické klávesové nástroje: 7. ročník I. stupně

- zahraje lehčí klavírní etudu zapsanou v houslovém a basovém klíči
- zahraje všechny durové a mollové stupnice s akordy dohromady přes dvě oktávy
- hraje v souboru, je schopen hry na half-playback
- orientuje se v hlavních i vedlejších harmonických stupních v tónině v celém rozsahu klaviatury
- ovládá funkce svého nástroje, využívá a propojuje všechny doposud získané dovednosti
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- orientuje se v základních hudebních žánrech a dokáže k vybrané skladbě zvolit vhodný automatický doprovod a zvuk
- ovládá jednoduchou improvizaci daného doprovodu a základní improvizací techniky
- nacvičuje program na absolventský koncert I. stupně nebo závěrečnou zkoušku

Závěrečná zkouška: 1 stupnice, akord, kadence, 1 cvičení z klavírní školy, 2 písně s doprovodem

Přípravné studium II. stupně

- je seznámen s nástrojem, zná jeho základní ovládání a bezpečnostní pravidla
- správně sedí při hře
- ovládá postavení rukou a má uvolněné tělo při hře
- procvičí různé druhy úhozů
- zvládne nezávislost rukou
- rozvíjí hudební paměť a představivost
- orientuje se na klaviatuře
- zahraje jednoduchou melodii podle notového zápisu

Talentová zkouška: 1 cvičení z klavírní školy, 2 písně s doprovodem

Učební osnovy předmětu Hra na elektronické klávesové nástroje: 1. - 2. ročník II. stupně

- je schopen samostatně uplatnit všechny získané dovednosti a vědomosti při nastudování skladeb
- ovládá technické možnosti svého nástroje, je seznámen s pokročilejšími funkcemi a využívá je při hře
- hraje náročnější skladby různých stylových období podle možností
- samostatně tvoří prstoklad skladeb

Učební osnovy předmětu Hra na elektronické klávesové nástroje: 3. - 4. ročník II. stupně

- improvizuje melodickou linku na daný harmonický základ
- je seznámen se všemi druhy akordových značek
- dokáže zahrát jednoduchou skladbu z listu
- hraje v souboru
- ovládá základy komunikace nástroje s počítačem a využití internetu v aktivní hudební činnosti

- pracuje s notačním programem a umí převádět zvukové soubory
- ve 4. ročníku nacvičuje program na absolventský koncert nebo závěrečnou zkoušku

Postupová zkouška (1. - 3. ročník): 1 stupnice, akord, kadence, 1 cvičení z klavírní školy, 2 písně s doprovodem, ukázka improvizace melodie

Závěrečná zkouška (4. ročník): 1 stupnice, akord, kadence, 1 cvičení z klavírní školy, 2 písně s doprovodem, improvizace na daný harmonický základ, transpozice, hra z listu

5.2.10 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Zobcová flétna patří díky své tradici k velmi rozšířeným a oblíbeným nástrojům a vzhledem k relativně snadné ovladatelnosti je využívána jako nástroj přípravný. Vznikla z jednoduchých dřevěných píšťal a v dnešní době se vyrábí z kvalitního dřeva (javor, třešeň, hrušeň) nebo z plastu. Zobcové flétny rozdělujeme podle rozsahu na osm druhů, z nichž nejrozšířenějšími jsou sopraninová, sopránová, altová, tenorová a basová.

Největšího rozkvětu dosáhla zobcová flétna v období baroka, kde bylo pro altový nástroj napsáno velké množství notové literatury. Po útlumu v dalších staletích dosáhla své renesance ve 20. století.

Přípravné a základní studium I. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium I. stupně							
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
Volitelné předměty povinné								
Kolektivní interpretace	1	-	-	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Volitelné předměty nepovinné								
Kolektivní interpretace	-	1	1	-	-	-	-	-
Příprava ke studiu	-	-	-	-	-	-	1	1
Týdenní dotace celkem	2	2-3	2-3	3-4	3-4	3-4	2-4	2-4

Přípravné a základní studium II. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium II. stupně				
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1
Volitelné předměty povinné					
Kolektivní interpretace	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Týdenní dotace celkem	1	2-3	2-3	2-3	2-3

Poznámky:

- výuka v přípravném studiu a výuka v základním studiu I. a II. stupně probíhá v počtu 1-3 žáci v hodině.
- volitelný předmět je v základním studiu plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Soubor zobcových fléten, Komorní hra, Smyčcový soubor) a je od 3. ročníku I. stupně povinným předmětem. V přípravném studiu I. stupně je povinným předmětem Sborový zpěv. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.
- zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje ředitel školy po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření.
- volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech - volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 2. ročníku I. stupně základního studia.
- výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.

Ročníkové výstupy: Hra na zobcovou flétnu

Přípravné studium I. stupně

- zná základní pravidla péče o nástroj
- ovládá tóny levé ruky
- je seznámen s nasazením
- dbá na pravidelné nádechy

Talentová zkouška: 2 cvičení ze školy, jednoduchá skladba jako přednes

Učební osnovy předmětu Hra na zobcovou flétnu: 1. ročník I. stupně

- je obeznámen s nástrojem, jeho stavbou a historií
- správné držení nástroje a postoj, správná poloha prstů
- zvládá základy bránicového dýchání
- tóny hraje s nasazením
- zahraje jednoduché melodie

Postupová zkouška: 2 až 3 cvičení ze školy, jednoduchá skladba jako přednes

Učební osnovy předmětu Hra na zobcovou flétnu: 2. ročník I. stupně

- zvládá tenuto a legato
- umí zahrát delší fráze na jeden dech
- zdokonaluje bránicové dýchání
- výrazově vystihne charakter skladby, dbá na správné frázování
- zvládne jednoduchou melodii z paměti
- dbá na kultivovaný tón

Postupová zkouška: stupnice z paměti, cvičení ze školy, jedna přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na zobcovou flétnu: 3. ročník I. stupně

- využívá získaných dovedností
- disponuje technikou pro zvládnutí složitějších skladeb
- umí zahrát z paměti jednoduché dur stupnice a melodie
- hraje podle sluchu
- umí staccato
- hraje základní melodické ozdoby
- seznamuje se s principy dynamiky
- je schopen odlišovat tempové rozdíly skladeb, vnímá charakter skladby
- tvoří kultivovaný tón se správným nasazením
- podle možností přechází na altový nástroj
- orientuje se v souborové hře

Postupová zkouška: dur nebo moll st. z paměti, cvičení ze školy, 1 až 2 etudy, přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na zobcovou flétnu: 4. ročník I. stupně

- hraní dur i moll do tří # a b
- zvládá chromaticky rozsah $c^1 - d^2$
- používá trylky, nátryly a přírazy

- hraje na altovou zobcovou flétnu (předpokladem jsou fyziologické dispozice)

Postupová zkouška: dur nebo moll st. z paměti, cvičení ze školy, 1 až 2 etudy, přednesová skladba, 1 cvičení na altový či jiný nástroj

Učební osnovy předmětu Hra na zobcovou flétnu: 5. ročník I. stupně

- dovede používat přiměřeně těžkou artikulaci a frázování
- ovládá hru na příbuzný nástroj, dovede střídat nástroje
- je schopen se orientovat ve skladbách různých stylových období
- umí jednoduché moderní techniky při hře na nástroj
- je schopen samostatně nastudovat lehkou skladbu

Postupová zkouška: vybrané stupnice + T5 s obraty z paměti, 2 etudy + přednesová skladba, dominantní je altový nástroj + cvičení na jiný nástroj

Učební osnovy předmětu Hra na zobcovou flétnu: 6. ročník I. stupně

- umí hrát na nástroj v C i F ladění
- orientuje se ve skladbách různých stylových období
- přiměřeně ovládá hru z listu
- je schopen samostatně nastudovat středně těžkou skladbu
- samostatně uvažuje o interpretaci skladby
- je schopen naladit flétnu
- prakticky seznámen se sonátovou formou

Postupová zkouška: vybrané stupnice + T5 s obraty z paměti, 2 etudy + přednesová skladba, dominantní je altový nástroj + cvičení na jiný nástroj

Učební osnovy předmětu Hra na zobcovou flétnu: 7. ročník I. stupně

- je seznámen se všemi druhy zobcových fléten
- je schopen samostatného přístupu k nacvičování skladeb
- je schopen přizpůsobit repertoár svým schopnostem
- uplatňuje získané dovednosti (technika, dynamika, frázování, agogika, druhy nasazení, melodické ozdoby)
- učí se transpozici
- působí v souborové nebo komorní hře, orientuje se v partech
- umí kriticky zhodnotit svůj výkon i výkony ostatních
- orientuje se v moll i dur tóninách do 4# a b
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních
- nacvičuje program na absolventský koncert I. stupně nebo závěrečnou zkoušku

Závěrečná zkouška: 2 stupnice z paměti + akordy s obraty, 2 etudy, 1 cvičení na jiný nástroj, přednesová skladba

Přípravné studium II. stupně

- žák hraje v rozsahu c1 - a2 chromaticky na sopránový nástroj
- ovládá žebně bránicové dýchání a přizpůsobuje dech hudební frázi
- správně tvoří tón, je seznámen se základními druhy artikulace
- dbá na kvalitu tónu a čistou intonaci
- hraje z listu přiměřeně náročné skladby

Talentová zkouška: durová stupnice z paměti, 1 až 2 etudy, přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na zobcovou flétnu: 1. - 2. ročník II. stupně

- je schopen samostatného nastudování skladeb
- ovládá dvojité staccato a frulato
- umí zahrát všechny stupnice dur a moll + T5
- využívá svých získaných dovedností a zkušeností a působí ve školních, a podle možností i mimoškolních tělesech

Učební osnovy předmětu Hra na zobcovou flétnu: 3. - 4. ročník II. stupně

- využívá celého rozsahu minimálně dvou druhů fléten
- orientuje se v notovém zápisu a v basovém klíči
- je schopen samostatného výběru skladby a její samostatné nastudování
- aktivně spolupracuje na finální podobě interpretace díla
- samostatně řeší problémy spojené s hrou na zobcovou flétnu, umí správně interpretovat skladby různých slohových období a stylů
- ve 4. ročníku nacvičuje program na absolventský koncert nebo závěrečnou zkoušku

Postupová zkouška (1. - 3. ročník): 2 stupnice dur nebo moll z paměti + akordy, 2 etudy, 1 cvičení na jiný nástroj, jedna náročnější přednesová skladba

Závěrečná zkouška (4. ročník): 2 stupnice z paměti + akordy s obraty, 2 etudy rozdílného charakteru, 1 cvičení na jiný nástroj, jedna přednesová skladba koncertního charakteru

5.2.11 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

Příčná flétna patří mezi dřevěné dechové nástroje. Její vývoj sahá od primitivních pravěkých píšťal po dnešní flétny Böhmoveho systému. K její výrobě se dnes používá většinou různých slitin kovů, kvalitnější nástroje jsou vyráběny ze stříbra a zlata. V menší míře jsou vyráběny ze vzácných druhů dřeva. Široké uplatnění v hudbě všech hudebních slohů a seskupení má flétna díky nezaměnitelné barvě tónu a relativně snadné ovladatelnosti, která umožňuje hraní technicky náročných skladeb.

Přípravné a základní studium I. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium I. stupně							
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
Volitelné předměty povinné								
Kolektivní interpretace	1	-	-	-	1	1	1	1
Volitelné předměty nepovinné								
Kolektivní interpretace	-	1	1	1	-	-	-	-
Příprava ke studiu	-	-	-	-	-	-	1	1
Týdenní dotace celkem	2	2-3	2-3	2-3	3	3	2-3	2-3

Přípravné a základní studium II. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium II. stupně				
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1
Volitelné předměty povinné					
Kolektivní interpretace	-	1	1	1	1
Týdenní dotace celkem	1	2	2	2	2

Poznámky:

- výuka v přípravném studiu a výuka v základním studiu I. a II. stupně probíhá v počtu 1 žák v hodině.
- volitelný předmět je v základním studiu plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Komorní hra, Soubor zobcových fléten) a je od 4. ročníku I. stupně povinným předmětem. V přípravném studiu I. stupně je povinným předmětem Sborový zpěv. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.
- zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje ředitel školy po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření.
- volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech - volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.
- výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.

Ročníkové výstupy: Hra na příčnou flétnu

Přípravné studium I. stupně

- zná stavbu nástroje a umí o něj pečovat
- dbá na správné držení nástroje a držení těla při hře na flétnu
- vytvoří zvučný a přiměřeně kultivovaný tón
- orientuje se v notovém zápisu
- je schopen interpretace jednoduchých melodií
- zná principy žeberně bránicového dýchání a aplikuje je v praxi

Talentová zkouška: 2 cvičení dle možnosti žáka

Učební osnovy předmětu Hra na příčnou flétnu: 1. ročník I. stupně

- je seznámen s konstrukcí nástroje a péčí o něj
- učí se správnému postoji a držení nástroje
- používá žeberně bránicové dýchání
- zahraje tóny rozsahu $d^1 - c^2$
- dbá na správné nasazení
- snaží se o znělý a vyrovnaný tón

Postupová zkouška: 2 - 3 cvičení dle možnosti žáka

Učební osnovy předmětu Hra na příčnou flétnu: 2. ročník I. stupně

- zdokonaluje stabilitu držení nástroje
- zvyšuje kapacitu nádechu
- používá tenuto, legato i staccato
- používá tónový rozsah $c^1 - g^2$
- zahraje jednoduchou stupnicí dur
- zdokonaluje nasazení a kvalitu tónu

Postupová zkouška: 1 stupnice dur + T^5 , dvě cvičení z probírané látky, jednoduchá přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na příčnou flétnu: 3. ročník I. stupně

- nadále pracuje na kultivovanosti tónu a nasazení
- využívá získaných dovedností (postoj, držení nástroje)
- zdokonaluje techniku
- dbá na správné frázování, snaží se o vystihnutí nálady skladby
- učí se hře melodií podle sluchu
- zahraje jednoduchou melodií z paměti
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech
- přiměřeně používá dynamiku
- seznamuje se s jednoduchými melodickými ozdobami
- je schopen zahrát na jeden dech jednoduchou frází
- hraje v rozsahu $c^1 - c^3$
- využívá svých dovedností v souhře s jiným nástrojem

Postupová zkouška: 1 stupnice dur do $4^\#$ nebo 4^b , T^5 + obraty, 2 etudy, jedna přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na příčnou flétnu: 4. ročník I. stupně

- má osvojené správné držení nástroje a postoj
- ovládá techniku žeberně bránicového dýchání
- uplatňuje dynamická a tempová označení
- zrychluje techniku, zlepšuje koordinaci prstové techniky a jazyka
- seznamuje se s laděním nástroje a dolad'ováním tónů
- seznamuje se s vibratem
- hraje v rozsahu $c^1 - e^3$
- učí se hře z listu
- své dovednosti uplatňuje v komorní nebo souborové hře
- učí se samostatnosti a schopnosti posouzení svého výkonu

Postupová zkouška: 1 dur zpaměti + T^5 s obraty + D^7 , 2 - 3 etudy, jedna přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na příčnou flétnu: 5. ročník I. stupně

- nadále zlepšuje prstovou techniku a koordinaci s jazykem, začleňuje dvojité staccato
- zvyšuje kapacitu a rychlost nádechu, je schopen samostatného přístupu k práci s dechem
- ovládá chromaticky rozsah $c^1 - g^3$
- zdokonaluje intonační schopnosti ve vztahu k dynamice
- hraje stupnice moll
- je veden ke kritickému posouzení výkonu svého i ostatních
- uplatňuje získané dovednosti v souhře s jinými nástroji

Postupová zkouška: 1 dur + 1 moll stupnice + T^5 s obraty + D^7 nebo zmenšený septakord s obraty, 2 etudy rozdílného charakteru, náročnější přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na příčnou flétnu: 6. ročník I. stupně

- zdokonaluje získané dovednosti
- seznamuje se s trojitým staccatem
- dbá na barevný a kultivovaný tón
- umí vytvořit a používá melodické ozdoby
- zná celý rozsah nástroje ($c^1 - c^4$)
- přiměřeně ovládá hru z listu a orientuje se v notovém zápisu
- je veden k samostatnému přístupu k interpretaci skladeb
- zajímá se o kulturní dění v okolí

Postupová zkouška: 1 dur + 1 moll stupnice v legatu a dvojitým staccatu + T^5 s obraty + D^7 nebo zmenšený septakord s obraty, 2 etudy rozdílného charakteru, náročnější přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na příčnou flétnu: 7. ročník I. stupně

- disponuje znělým a kultivovaným tónem
- chromaticky i nátiskově ovládá rozsah nástroje $c^1 - c^4$
- samostatně se orientuje v notovém zápisu
- učí se transpozici o oktávu výš, seznamuje se s transpozicí melodie do jiné tóniny
- je schopen samostatného přístupu k nastudování skladeb autorů různých období
- důsledně interpretuje dynamická a tempová označení
- umí si samostatně naladit nástroj a intonačně se přilad'ovat
- své dovednosti uplatňuje v komorní nebo souborové hře

- zajímá se o kulturní dění regionu a podle možnosti se do něj začleňuje
- nacvičuje program na absolventský koncert I. stupně nebo závěrečnou zkoušku

Závěrečná zkouška: 1 dur + 1 moll stupnice v legatu a dvojitým staccatu + T⁵ s obraty + D⁷ nebo zmenšený septakord s obraty, 2 etudy rozdílného charakteru, přednesová skladba koncertního charakteru

Přípravné studium II. stupně

- zná stavbu nástroje a umí o něj pečovat
- dbá na správné držení nástroje a držení těla při hře na flétnu
- vytvoří zvučný a přiměřeně kultivovaný tón
- orientuje se v notovém zápisu
- je schopen interpretace jednoduchých melodií
- zná principy žeberně bránicového dýchání a aplikuje je v praxi

Talentová zkouška: 2 etudy, přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na příčnou flétnu: 1. - 2. ročník II. stupně

- rozvíjí kulturu tónu
- ovládá všechny druhy artikulace
- nadále dbá na doladování nástroje
- používá melodické ozdoby
- zvyšuje technické dovednosti
- zdokonaluje se ve hře z listu
- působí dle možností v souborech školy i mimo ni
- orientuje se v interpretaci skladeb různých slohových období
- zapojuje se do souborů školy i mimo ni

Učební osnovy předmětu Hra na příčnou flétnu: 3. - 4. ročník II. stupně

- uplatňuje získané dovednosti
- je připraven k samostatnému studiu pro amatérské potřeby
- umí samostatně řešit problematiku spojenou se hrou na příčnou flétnu (stavba a drobné opravy nástroje, nátisk a kultivovanost tónu, dýchání a frázování, technika, dynamika a ladění nástroje)
- je schopen správné interpretace skladeb různých slohových období
- zapojuje se do souborů školy
- ve 4. ročníku nacvičuje program na absolventský koncert nebo závěrečnou zkoušku

Postupová zkouška (1. - 3. ročník): 2 stupnice s akordy a jejich obraty, 2 etudy rozdílného charakteru, přednesová skladba

Závěrečná zkouška (4. ročník): 2 stupnice s akordy a jejich obraty, 2 etudy rozdílného charakteru, přednesová skladba koncertního charakteru

5.2.12 Studijní zaměření Hra na hoboj

Hoboj je nástroj, který má široké uplatnění v klasické hudbě. Je součástí symfonických i komorních orchestrů a mnoha komorních souborů. V populární a filmové hudbě je využíván především pro svoji specifickou barvu tónu.

Studium hry na hoboj klade na žáka vyšší požadavky (především dechového rázu), a proto od něho vyžaduje dobré fyziologické, ale i hudební a intelektuální dispozice. Z tohoto důvodu začínáme výuku dětí na tento nástroj ve vyšším věku, zpravidla kolem 11 let.

Je dobré, když studiu hry na hoboj předchází studium hry na zobcovou flétnu, kde žák získá potřebné základy dechové techniky a smysl pro intonační a rytmické cítění.

Při výuce hry na hoboj podporujeme u žáka schopnost osobitého hudebního vyjádření a rozvíjíme jeho umělecké cítění. Hrou v komorních souborech jej připravujeme na pozdější možnost být hráčem v amatérských hudebních tělesech.

Přípravné a základní studium I. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium I. stupně							
	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.
Povinné předměty								
Hra na hoboj	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
Volitelné předměty povinné								
Kolektivní interpretace	1	-	-	-	1	1	1	1
Volitelné předměty nepovinné								
Kolektivní interpretace	-	1	1	1	-	-	-	-
Příprava ke studiu	-	-	-	-	-	-	1	1
Týdenní dotace celkem	2	2-3	2-3	2-3	3	3	2-3	2-3

Přípravné a základní studium II. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium II. stupně				
	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Povinné předměty					
Hra na hoboj	1	1	1	1	1
Volitelné předměty povinné					
Kolektivní interpretace	-	1	1	1	1
Týdenní dotace celkem	1	2	2	2	2

Poznámky:

- výuka v přípravném studiu a výuka v základním studiu I. a II. stupně probíhá v počtu 1 žák v hodině.
- volitelný předmět je v základním studiu plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Komorní hra, Soubor zobcových fléten) a je od 4. ročníku I. stupně povinným předmětem. V přípravném studiu I. stupně je povinným předmětem Sborový zpěv. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.
- zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje ředitel školy po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření.
- volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech - volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.

- výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.

Ročníkové výstupy: Hra na hoboj

Přípravné studium I. stupně

- žák ovládá žeberně bránicové dýchání
- správně tvoří a nasazuje tón
- dodržuje správný postoj při hře
- hraje v tónovém rozsahu c¹ - g², dbá na čistou intonaci
- na základě sluchové představy zahraje jednoduchou melodii

Talentová zkouška: vydržované tóny v rozsahu e¹ - c², 2 lidové písně

Učební osnovy předmětu Hra na hoboj: 1. ročník I. stupně

- seznamuje se s jemnou mechanikou hoboje a s jeho údržbou
- citlivě manipuluje s hobojevým strojkem a s nástrojem při jeho skládání a rozkládání
- zvládá správné držení nástroje i těla při hře
- používá žeberně brániční dýchání
- správně tvoří nátisk a nasazuje a ukončuje tón pomocí jazyka
- rozvíjí si hudební představivost hrou lidových písní z paměti
- podle svých schopností dokáže hrát jednoduché melodie ve dvojhlasu

Postupová zkouška: vydržované tóny v rozsahu e¹ - e², 2 lidové písně z paměti (1 lidová píseň ve dvojhlasu)

Učební osnovy předmětu Hra na hoboj: 2. ročník I. stupně

- zdokonaluje žeberně brániční dýchání
- zlepšuje kvalitu a kultivovanost tónu
- čistě intonuje v tónovém rozsahu od c¹ - g²
- hraje non legato, legato a staccato
- orientuje se v notovém zápisu jednoduchých hudebních útvarů
- ovládá hru v základních dynamických odstínech (p - mf - f)
- jednoduchou melodii zahraje z listu

Postupová zkouška: 1 stupnice dur nebo moll non legato a legato v půlových notách, 1 etuda, 1 přednesová skladba, případně lidová píseň z paměti

Učební osnovy předmětu Hra na hoboj: 3. ročník I. stupně

- využívá základní dovednosti a návyky (správné držení těla a nástroje, dýchání, práce jazyka)
- zdokonaluje souhru prstů při hře v legatu a při hře staccata souhru prstů a jazyka
- pracuje na rozvíjení ušlechtilého tónu a jemného nasazování
- ovládá hru na hoboj v tónovém rozsahu od h - d³
- vnímá náladu skladby a je schopen ji vyjádřit a interpretovat základními výrazovými prostředky
- na základě sluchové představy je schopen zahrát jednoduchou melodii z paměti, případně ji i transponovat
- uplatňuje se podle svých schopností v souhře s dalším nástrojem

Postupová zkouška: 1 stupnice dur nebo moll do 3# a 3b non legato, legato a staccato ve čtvrtových notách, kvintakord k dané stupnici, 2 etudy, 1 přednesová skladba s doprovodem, případně lidová píseň z paměti

Učební osnovy předmětu Hra na hoboj: 4. ročník I. stupně

- zvládá a využívá základní nástrojové návyky a dovednosti při interpretaci skladeb
- dbá na kvalitu tónu a přesnou intonaci
- cíleně pracuje na rozvoji prstové techniky, práci jazyka, na nasazování a ukončování tónu
- rozšiřuje si tónový rozsah od b - e³
- zdokonaluje hru v základních dynamických odstínech a hru crescenda a decrescenda
- seznamuje se s významem hudební fráze a jejím vlivem na umístění vhodného nádechu
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- vnímá náladu skladby a podle svých dovedností ji vhodně interpretuje
- hraje alespoň s jedním jiným nástrojem

Postupová zkouška: 1 stupnice dur nebo moll do 4# a 4b non legato, legato a staccato v osminových notách, kvintakord k dané stupnici, 2 etudy, 1 přednesová skladba s doprovodem, 1 lidová píseň z paměti

Učební osnovy předmětu Hra na hoboj: 5. ročník I. stupně

- uvědoměle využívá správné návyky v oblasti postoje při hře a držení nástroje
- zvyšuje technickou dokonalost hry a její tónovou kvalitu
- rozšiřuje hru o melodické ozdoby
- podle individuálních schopností rozvíjí prstovou techniku, synchronizaci prstů a jazyka a rychlost staccata
- orientuje se v základních dynamických i tempových označeních a využívá je při praktickém provedení skladby
- prohlubuje a upevňuje techniku žeberně bráničního dýchání
- dbá na význam fráze ve skladbě a umístění nádechu
- provede nastudování skladeb různého stylu samostatně i v souhře

Postupová zkouška: 1 stupnice dur nebo moll do 5# a 5b s příslušnými akordy (kvintakord a septakord) non legato, legato, staccato, 2 etudy rozdílného charakteru, 1 přednesová skladba s doprovodem, 1 lidová píseň z paměti, případně její transpozice

Učební osnovy předmětu Hra na hoboj: 6. ročník I. stupně

- dbá na dodržování správných návyků v oblasti postoje při hře a držení nástroje
- klade důraz na ušlechtilost tónu
- pracuje na synchronizaci prstů a jazyka v rychlejších tempech
- podřizuje nádech hudební frázi, nadále zdokonaluje dechovou techniku
- dbá na dodržení pravidel u skladeb různých stylů pro jejich stylovou interpretaci
- aktivně se účastní komorní hry
- ovládá hru z listu přiměřeně náročných skladeb a elementární transpozici

Postupová zkouška: 1 stupnice dur nebo moll do 6# a 6b s příslušnými akordy, 2 etudy, 1 přednesová skladba s doprovodem, transpozice lidové písně

Učební osnovy předmětu Hra na hoboj: 7. ročník I. stupně

- využívá při hře všechny získané dovednosti v oblasti technické i výrazové

- klade důraz na kvalitu tónu, přiměřeně individuální vyspělosti tvoří znělý, měkký tón
- synchronizuje prstovou techniku s prací jazyka ve stále vyšších tempech
- je schopen hry v základních dynamických i tempových rozlišeních
- při interpretaci skladby využívá dynamiku, vhodnou artikulaci, tempo, frázování i agogiku
- své dovednosti uplatňuje v souhře s dalšími nástroji
- zvládá hru i obtížnějších skladeb z listu
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v notovém zápisu
- hraje z listu přiměřeně obtížné skladby a své dovednosti uplatňuje i v souborové hře
- nacvičuje program na absolventský koncert I. stupně nebo závěrečnou zkoušku

Závěrečná zkouška: 1 stupnice dur nebo moll do 7# a 7b s akordy (T⁵, D⁷, zm⁷), 2 etudy, 1 přednesová skladba s doprovodem, transpozice lidové písně, přednesová skladba s doprovodem (rychlá a volná věta)

Přípravné studium II. stupně

- žák hraje v tónovém rozsahu c1 - g2
- dbá na kvalitu nasazení a ušlechtilost tónu
- ovládá žeberně bránicové dýchání a přizpůsobuje dech hudební frázi
- usiluje o přesnou intonaci
- hraje z listu přiměřeně náročné skladby

Talentová zkouška: 2 etudy, 1 přednesová skladba s doprovodem, případně lidová píseň z paměti

Učební osnovy předmětu Hra na hoboj: 1. - 2. ročník II. stupně

- ovládá dechovou techniku, což mu umožňuje zvládat správné vedení hudební fráze
- pracuje s barvou tónu a s jeho silou podle charakteru interpretované skladby
- při hře uplatňuje již rychlejší prstovou techniku a hru staccata
- je seznámen s technikou hry dvojité staccato
- orientuje se v dur i moll stupnicích i v jejich akordech v celém rozsahu nástroje
- hrou komorních i orchestrálních partů zdokonaluje pohotovost ve hře z listu

Učební osnovy předmětu Hra na hoboj: 3. - 4. ročník II. stupně

- využívá získané dovednosti a znalosti v oblasti dynamiky, agogiky, frázování a melodických ozdob
- rozeznává jednotlivá stylová období a pravidla jejich stylové interpretace
- hraje skladby různých stylových období
- při studiu skladeb samostatně řeší problematiku nástrojové techniky a výrazových prvků
- hrou komorních i orchestrálních partů zdokonaluje pohotovost ve hře z listu
- při hře s dalšími nástroji využívá všechny osvojené dovednosti, dbá na rytmickou souhru, intonační čistotu díla a aktivně spolupracuje na způsobu jeho interpretace
- hraje z paměti přiměřeně obtížné skladby
- ve 4. ročníku nacvičuje program na absolventský koncert nebo závěrečnou zkoušku

Postupová zkouška (1. - 3. ročník): 1 dur a 1 moll stupnice s akordy, 2 etudy, 2 přednesové skladby rozdílného charakteru

Závěrečná zkouška (4. ročník): 1 dur a 1 moll stupnice s akordy, 2 etudy, 2 přednesové skladby rozdílného charakteru.

5.2.13 Studijní zaměření Hra na klarinet

Klarinet je dechový dřevěný jednoplátkový nástroj. Jeho předchůdcem je chalumeau. Klarinet byl prvně sestaven kolem roku 1700 německým nástrojařem Johannem Christophem Dennerem. V té době měl pouze dvě klapky. Postupem času došlo k jeho velkému technickému zdokonalení, na kterém se podílelo mnoho nástrojařů především z Německa a Francie. Dnes se používají klarinety s dvaceti klapkami a vyrábí se z grenadilového dřeva. Objevují se v několika ladění, nejčastěji v B, A, Es a B bas klarinet.

Klarinet má široké využití jak v hudbě klasické (sólově, v orchestrech, v různých komorních seskupeních), tak v hudbě moderní (v jazzových orchestrech, v big bandech, hudbě dechové, folklórní, nebo v různých kapelách).

Přípravné a základní studium I. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium I. stupně							
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
Volitelné předměty povinné								
Kolektivní interpretace	1	-	-	-	1	1	1	1
Volitelné předměty nepovinné								
Kolektivní interpretace	-	1	1	1	-	-	-	-
Příprava ke studiu	-	-	-	-	-	-	1	1
Týdenní dotace celkem	2	2-3	2-3	2-3	3	3	2-3	2-3

Přípravné a základní studium II. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium II. stupně				
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na klarinet	1	1	1	1	1
Volitelné předměty povinné					
Kolektivní interpretace	-	1	1	1	1
Týdenní dotace celkem	1	2	2	2	2

Poznámky:

- výuka v přípravném studiu a výuka v základním studiu I. a II. stupně probíhá v počtu 1 žák v hodině.
- volitelný předmět je v základním studiu plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Komorní hra, Soubor zobcových fléten) a je od 4. ročníku I. stupně povinným předmětem. V přípravném studiu I. stupně je povinným předmětem Sborový zpěv. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.
- zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje ředitel školy po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření.
- volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech - volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.
- výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.

Ročníkové výstupy: Hra na klarinet

Přípravné studium I. stupně

- umí pečovat o nástroj a je schopen pojmenovat jeho jednotlivé části
- zvládá bez pomoci sestavit klarinet a umístit plátek na hubičku
- má správné nátlaskové návyky a základy techniky hry na klarinet
- ovládá žeberně - brániční dýchání
- správně tvoří a nasazuje tón
- dodržuje správný postoj při hře
- je schopen hrát jednoduché lidové písně v šalmajovém rejstříku

Talentová zkouška: 1 cvičení ze školy a 1 lidová píseň

Učební osnovy předmětu Hra na klarinet: 1. ročník I. stupně

- je schopen popsat části nástroje a jak s nástrojem zacházet (složení, rozložení, péče nástroj)
- ovládá základní návyky a dovednosti nátlaskové
- pracuje na zdokonalení dechové techniky žeberně - bráničního dýchání
- zvládá správný postoj při hře na klarinet
- umí základní technické prvky hry, legato a detaché v rozsahu e-g²
- hraje durové stupnice do 1# a 1b v pomalém tempu
- je schopen hrát jednoduché lidové písně a kratší skladbičky s doprovodem klavíru nebo druhého nástroje

Postupová zkouška: stupnice s kvintakordem, 1 cvičení ze školy a 1 lidová píseň

Učební osnovy předmětu Hra na klarinet: 2. ročník I. stupně

- pracuje na zdokonalení dechové techniky mezižeberního dýchání
- je schopen rozlišovat základní dynamické odstíny (p-mf-f)
- hraje v rozsahu e - c³
- hraje durové stupnice a kvintakordy do 1# a 1b
- zvládá z paměti jednoduchou lidovou píseň
- ovládá hru ve čtvrt'ovém i osminovém taktu
- je schopen hrát s druhým nástrojem jednoduché skladby

Postupová zkouška: 1 stupnice, 1 etuda, 1 přednesová skladba, případně lidová píseň

Učební osnovy předmětu Hra na klarinet: 3. ročník I. stupně

- nadále pracuje na zdokonalení dechové techniky mezižeberního dýchání
- ovládá dynamické, rytmické a agogické prvky
- zvládá hru legato, detaché a staccato
- ovládá durové stupnice s kvintakordy do 2# a 2b
- umí zahrát jednoduchou píseň (skladbičku) z listu
- dokáže si pro hru vybrat vhodný plátek
- je schopen podle individuálních schopností zahrát z paměti jednoduchou skladbu

Postupová zkouška: 1 stupnice ve čtvrt'ových notách, kvintakord k dané stupnici, 2 etudy, 1 přednesová skladba, případně lidová píseň

Učební osnovy předmětu Hra na klarinet: 4. ročník I. stupně

- ovládá durové stupnice s kvintakordy a jejich obraty do 3# a 3b
- hraje kultivovaným tónem s důrazem na správnou intonaci a nasazení
- hraje v základních dynamických odstínech
- ovládá základní melodické ozdoby (trylek, nátryl)
- dokáže zahrát z listu skladbu podle svých individuálních schopností
- zvládá hrát v rychlejším tempu
- je schopen samostatné domácí přípravy
- umí se prosadit ve hře v souboru
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souboru

Postupová zkouška: 1 stupnice v osminových notách, kvintakord k dané stupnici, 2 etudy, 1 přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na klarinet: 5. ročník I. stupně

- ovládá stupnice dur a moll do 3# a 3b
- zvládá hrát v rychlejším tempu
- hraje kultivovaným tónem s důrazem na správnou intonaci a nasazení
- dokáže se sám naladit při souhře s druhým nástrojem
- umí hrát z listu jednoduché party
- je schopen hrát v souboru
- dbá na rytmickou přesnost hry

Postupová zkouška: 1 stupnice dur nebo moll s příslušným kvintakordem legato a staccato, 2 etudy rozdílného charakteru, 1 přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na klarinet: 6. ročník I. stupně

- zvládá hrát v rychlejším tempu, má správnou prstovou techniku
- hraje skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- studuje samostatně snazší přednesové skladby
- dbá na rytmickou přesnost hry
- zvládá zahrát rytmické útvary jako triola, velká triola, synkopa
- pravidelně vystupuje na školních koncertech
- umí pracovat s frází

Postupová zkouška: 1 stupnice dur nebo moll s příslušnými akordy, 2 etudy, 1 přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na klarinet: 7. ročník I. stupně

- je schopen samostatné domácí přípravy, ví, jak správně nacvičit skladby, jak řešit technický problém
- orientuje se v hudebních obdobích, stylech a žánrech
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupení
- pravidelně vystupuje na školních koncertech
- nacvičuje program na absolventský koncert I. stupně nebo závěrečnou zkoušku

Závěrečná zkouška: 1 stupnice, 2 etudy rozdílného charakteru, 1 přednesová skladba s doprovodem

Přípravné studium II. stupně

- umí vyjmenovat jednotlivé části nástroje
- umí si sám vybrat vhodný plátek
- ovládá správné držení nástroje a postoj při hře
- má správně utvořený nátisk
- umí nasadit kvalitní tón
- ovládá žeberně - brániční dýchání
- zvládá hrát tenuto, legato, staccato
- dbá na správnou intonaci

Talentová zkouška: 1 stupnice, kvintakord k dané stupnici, 1 - 2 etudy, 1 přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na klarinet: 1. - 2. ročník II. stupně

- je schopen podle svých individuálních schopností hrát v celém rozsahu nástroje
- ovládá stupnice durové, mollové do 4# a 4b a chromatickou stupnici
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku
- zvládá zahrát technicky i výrazově náročnější skladby
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupení
- prohlubuje znalosti o způsobech interpretace jednotlivých časových období dějin hudby

Učební osnovy předmětu Hra na klarinet: 3. - 4. ročník II. stupně

- je schopen zahrát z paměti jednoduchou skladbu
- interpretuje podle svých schopností a znalostí různá slohová období
- pravidelně vystupuje na školních koncertech
- zná způsoby interpretace jednotlivých časových období dějin hudby
- je schopen se prosadit v amatérském hudebním souboru
- ve 4. ročníku nacvičuje program na absolventský koncert nebo závěrečnou zkoušku

Postupová zkouška (1. - 3. ročník): 1 dur a 1 moll stupnice s akordy, 2 etudy, 2 přednesové skladby rozdílného charakteru

Závěrečná zkouška (4. ročník): 1 dur a 1 moll stupnice s akordy, 2 etudy, 2 přednesové skladby rozdílného charakteru

5.2.14 Studijní zaměření Hra na saxofon

Saxofon je jednoplátkový dřevěný dechový nástroj vyráběný převážně z mosazi. Používá se především v jazzu a v menší míře i v klasické hudbě. Do rodiny dřevěných dechových nástrojů patří kvůli své stavbě a způsobu jakým se na něj hraje. Již od počátku byly saxofony konstruovány výhradně z kovu. Saxofon vynalezl okolo roku 1840 belgický nástrojař, flétnista a klarinetista Adolf Sax.

Žák si během studia osvojí základy hry na saxofon, postupně se seznámí s jednotlivými hudebními slohy a jejich repertoárem. Získané znalosti uplatňuje ve skupinové hře. Do předmětu Hra na saxofon žák může nastoupit od 10 let věku a současně za předpokladu, že je fyzicky dostatečně vyspělý na to, aby nástroj unesl a dokázal na něj hrát.

Přípravné a základní studium I. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium I. stupně							
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
Volitelné předměty povinné								
Kolektivní interpretace	1	-	-	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Volitelné předměty nepovinné								
Kolektivní interpretace	-	1	1	1	-	-	-	-
Příprava ke studiu	-	-	-	-	-	-	1	1
Týdenní dotace celkem	2	2-3	2-3	2-3	3-4	3-4	2-4	2-4

Přípravné a základní studium II. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium II. stupně				
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na saxofon	1	1	1	1	1
Volitelné předměty povinné					
Kolektivní interpretace	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Týdenní dotace celkem	1	2-3	2-3	2-3	2-3

Poznámky:

- výuka v přípravném studiu a výuka v základním studiu I. a II. stupně probíhá v počtu 1 žák v hodině.
- volitelný předmět je v základním studiu plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Komorní hra, Taneční rytmická skupina) a je od 4. ročníku I. stupně povinným předmětem. V přípravném studiu I. stupně je povinným předmětem Sborový zpěv. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.
- zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje ředitel školy po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření.
- volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech - volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.
- výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.

Ročníkové výstupy: Hra na saxofon

Přípravné studium I. stupně

- umí vyjmenovat jednotlivé části nástroje
- ovládá žeborně - brániční dýchání
- umí si sám vybrat vhodný plátek
- ovládá správné držení nástroje a postoj
- má správně utvořený nátisk
- umí nasadit kvalitní tón
- zvládá hrát tenuto a legato

Talentová zkouška: 2 cvičení z probrané školy, 1 lidová píseň nebo přednesová skladba jednoduššího charakteru

Učební osnovy předmětu Hra na saxofon: 1. ročník I. stupně

- zvládá základní péči o nástroj
- zná jednotlivé části nástroje
- ovládá práci s plátkem včetně péče o něj
- rozezná základní délkové a výškové hodnoty not i pomlk a prakticky je uplatňuje při hře
- ovládá správný postoj při hře a držení saxofonu, prsty má uvolněné
- osvojil si techniku správného dýchání, nátisk
- ovládá princip správného tvoření tónu nasazením jazyka o plátek
- je schopen tvořit dostatečný zvukově kvalitní tón, ovládá hru non legato, tenuto, legato
- v tónovém rozsahu $g^1 - c^3$
- dokáže zahrát snadné skladbičky, lidové písně

Postupová zkouška: stupnice C dur, 2 cvičení z probrané školy, 1 lidová píseň nebo přednesová skladba jednoduššího charakteru

Učební osnovy předmětu Hra na saxofon: 2. ročník I. stupně

- rozezná další drobnější hodnoty not a pomlk
- dokáže vytvořit rovný tón
- má osvojenou souhru techniky nasazování s prstovou technikou
- ovládá hru tenuto, legato, staccato
- zvládá hrát v tónovém rozsahu $c^1 - c^3$
- hraje stupnice dur do 1# a 1b
- hraje lidové písně a jednodušší skladby
- je schopen souhry s dalším hudebním nástrojem

Postupová zkouška: stupnice do 1# a 1b, 2 cvičení z probrané školy, 1 vybraná přednesová skladba nebo píseň

Učební osnovy předmětu Hra na saxofon: 3. ročník I. stupně

- rozlišuje běžná tempová a dynamická označení
- je schopný vytvořit zvukově kvalitní tón včetně jeho dynamických odstínů
- osvojuje si hru v tónovém rozsahu $c^1 - d^3$
- hraje stupnice dur do 2# a 2b včetně kvintakordů a jejich obrátů
- seznamuje se melodickými ozdobami

- učí se hře z listu
- hraje drobnější skladby různých slohových období
- dokáže zahrát jednoduchou melodii podle sluchu

Postupová zkouška: 1 stupnice s příslušným kvintakordem, 2 etudy, 1 přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na saxofon: 4. ročník I. stupně

- hraje v tónovém rozsahu od c^1 do e^3
- zkvalitňuje techniku žeberně - bráničního dýchání
- ovládá synchronizaci práce prstů a jazyka
- zvládá hrát v rychlejším tempu
- hraje přednesové skladby různých žánrů přiměřené obtížnosti podle svých možností a schopností
- uplatňuje se v souhře s dalšími hudebními nástroji v komorní nebo souborové hře
- je schopen si sám naladit nástroj

Postupová zkouška: 1 stupnice s příslušným kvintakordem, 2 cvičení z probrané školy, 1 přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na saxofon: 5. ročník I. stupně

- orientuje se v běžných melodických ozdobách
- dbá na správnou intonaci
- seznamuje se s mollovými stupnicemi
- rozumí rozdílu mezi klasickým a jazzovým frázováním
- zvyšuje technickou dokonalost hry
- dokáže si sám vyhledat vhodné skladby a samostatně je nastudovat
- uplatňuje se v souhře s dalšími hudebními nástroji v komorní nebo souborové hře

Postupová zkouška: 1 stupnice, 2 cvičení z probrané školy, 1 vybraná skladba

Učební osnovy předmětu Hra na saxofon: 6. ročník I. stupně

- osvojil si základy techniky vibrata
- ovládá hru kvalitním tónem
- zvládá hru náročnějších rytmických útvarů, tečkovaného rytmu, triol, velkých triol
- vnímá tvorbu fráze
- je schopen samostatně pracovat na skladbě zadané učitelem nebo vybrané samostatně
- ví, jak správně cvičit
- aktivně se zapojuje do školních vystoupení a projektů

Postupová zkouška: 1 stupnice s příslušným kvintakordem a jeho obraty, 2 cvičení z probrané školy, 1 přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na saxofon: 7. ročník I. stupně

- hraje přednesové skladby dle svých možností
- stále zdokonaluje technickou hru
- zvládne zahrát z listu skladby přiměřené obtížnosti
- je schopen objektivně posoudit svůj výkon i výkony ostatních
- orientuje se v jednotlivých časových obdobích dějin staré i současné hudby

- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních
- nacvičuje program na absolventský koncert I. stupně nebo závěrečnou zkoušku

Závěrečná zkouška: 1 durová a 1 mollová stupnice dle výběru do 4# a 4b s příslušnými kvintakordy a jejich obraty, 2 etudy rozdílného charakteru, přednesová skladba koncertního charakteru

Přípravné studium II. stupně

- umí vyjmenovat jednotlivé části nástroje
- umí si sám vybrat vhodný plátek
- ovládá správné držení nástroje a postoj při hře
- má správně utvořený nátisk
- umí nasadit kvalitní tón
- ovládá žeberně - brániční dýchání
- zvládá hrát tenuto, legato, staccato
- dbá na správnou intonaci

Talentová zkouška: 2 cvičení z probrané školy, 1 přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na saxofon: 1. - 2. ročník II. stupně

- uplatňuje získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- je schopen si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých období a žánrů a tento svůj názor formulovat
- je schopen si vyhledat skladbu podle vlastního výběru a samostatně jí nastudovat
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně
- spolupracuje na vytváření jejich společného způsobu interpretace skladeb

Učební osnovy předmětu Hra na saxofon: 3. - 4. ročník II. stupně

- pracuje se všemi nabytými znalostmi a dovednostmi, které stále zdokonaluje
- dokáže zahrát chromatickou stupnici
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- je schopen jednoduché improvizace
- je schopen si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých období a žánrů a tento svůj názor formulovat
- je schopen si vyhledat skladbu podle vlastního výběru a samostatně jí nastudovat
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně
- spolupracuje na vytváření jejich společného způsobu interpretace skladeb
- ve 4. ročníku nacvičuje program na absolventský koncert nebo závěrečnou zkoušku

Postupová zkouška (1. - 3. ročník): 2 stupnice s akordy a jejich obraty, 2 etudy rozdílného charakteru, přednesová skladba

Závěrečná zkouška (4. ročník): 2 stupnice s akordy a jejich obraty, 2 etudy rozdílného charakteru, přednesová skladba koncertního charakteru

5.2.15 Studijní zaměření Hra na trubku

Trubka je dechový žesťový nástroj, který ze všech v současnosti používaných žesťových nástrojů dosahuje vůbec nejvyšších tónů (kromě její menší varianty, piccolo trubky). Má široké využití prakticky ve všech hudebních žánrech, kromě sólové hry také například v hudbě klasické, jazzu, popu, latinsko-americké hudbě, lidové hudbě a v dalších různých typech orchestru.

Podle tělesných dispozic žáka začíná výuka obvykle v osmi až deseti letech nebo i v pozdějším věku. Podmínkou pro hru na trubku jsou druhé zuby.

Přípravné a základní studium I. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium I. stupně							
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
Volitelné předměty povinné								
Kolektivní interpretace	1	-	-	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Volitelné předměty nepovinné								
Kolektivní interpretace	-	1	1	1	-	-	-	-
Příprava ke studiu	-	-	-	-	-	-	1	1
Týdenní dotace celkem	2	2-3	2-3	2-3	3-4	3-4	2-4	2-4

Přípravné a základní studium II. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium II. stupně				
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na trubku	1	1	1	1	1
Volitelné předměty povinné					
Kolektivní interpretace	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Týdenní dotace celkem	1	2-3	2-3	2-3	2-3

Poznámky:

- výuka v přípravném studiu a výuka v základním studiu I. a II. stupně probíhá v počtu 1 žák v hodině.
- volitelný předmět je v základním studiu plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Komorní hra, Taneční rytmická skupina) a je od 4. ročníku I. stupně povinným předmětem. V přípravném studiu I. stupně je povinným předmětem Sborový zpěv. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.
- zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje ředitel školy po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření.
- volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech - volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.
- výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.

Ročníkové výstupy: Hra na trubku

Přípravné studium I. stupně

- seznamuje s nástrojem a jeho částmi, držením nástroje, dýcháním, postojem při hře, notací a využitím nástroje
- získává návyk správného držení nástroje, správného dýchání, správného postoje při hře, samostatné domácí přípravy
- osvojuje si tvoření tónu, koordinaci prstů, hmatovou funkci jednotlivých prstů, hru v jednočárkované oktávě, orientaci prstů na nástroji, spojitost notového zápisu s orientací na nástroji
- rozvíjí rytmické a melodické cítění, smysl pro kvalitu hraných tónů, hudební paměť a představivost
- ovládá hru lidových písní z paměti dle sluchu, hru jednohlasé melodie dle notového zápisu

Talentová zkouška: 2 cvičení dle možností žáka

Učební osnovy předmětu Hra na trubku: 1. ročník I. stupně

- má zájem o hru na trubku
- seznamuje se s nástrojem, jeho využitím v hudbě a jeho údržbou
- žák je veden ke správnému dýchání a uvolnění při hře
- má vybudované základy správného tvoření tónu ve rtech
- správně nasazuje nátrubek na rty
- učí se správnému držení nástroje a postoji při hře
- ovládá dechová cvičení, nasazení tónu, hraje vydržované tóny
- hraje v celých, půlových a čtvrtových hodnotách
- snaží se spojovat notový zápis se sluchovou orientací
- podle možností procvičuje hru z paměti na lidových písních

Postupová zkouška: 2 - 3 cvičení dle možností žáka

Učební osnovy předmětu Hra na trubku: 2. ročník I. stupně

- stále si upevňuje a zdokonaluje nátiskové a dechové schopnosti a rozšiřuje tónový rozsah, je veden k sebekontrolě
- procvičuje obličejové svaly na vydržovaných tónech a retních vazbách, provádí dechová cvičení
- učí se hru legato, staccato a hru v dynamických odstínech
- nenásilným způsobem a vhodným výběrem cvičení a skladeb rozvíjí jazykovou techniku a nátiskovou pohyblivost
- hraje v celých až osminových hodnotách

Postupová zkouška: 1 stupnice dur + T⁵, 2 etudy, jednoduchá přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na trubku: 3. ročník I. stupně

- využívá a prohlubuje základní návyky - správné držení těla a nástroje, dýchání, tvoření tónu, jazyková a prstová technika
- ovládá hru v rychlejším tempu, kombinace legata i staccata
- neustále rozvíjí kvalitu tónu, jeho nasazení, hudební projev, hudební paměť a hru z listu
- rozšiřuje tónový rozsah dle jeho možností
- vydržuje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo)

- dle schopností a možností hraje v souboru
- ovládá hru v jednoduchých rytmických útvarech a v jejich notovém zápisu
- hraje s dynamickým odstíněním hry
- dle svých možností hraje vybrané durové stupnice a jejich kvintakordy
- zahraje podle svých individuálních schopností z paměti jednoduchou skladbu
- vnímá náladu skladby a tuto náladu vyjádří a interpretuje elementárními výrazovými prostředky

Postupová zkouška: 1 stupnice dur + T⁵, 2 etudy, přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na trubku: 4. ročník I. stupně

- hraje durové stupnice, kvintakordy a jejich obraty do 4# a 4b
- postupuje správně při domácím cvičení
- prohlubuje technické a nátiskové dovednosti a kvalitu tónu
- snaží se zahrát známou melodii podle sluchu
- pracuje na širší dynamice a intonační sebekontrolu
- hraje nátisková cvičení a retní vazby, kombinuje legato a staccato
- učí se akcenty, synkopy, hraje z listu i z paměti
- ovládá hru v rychlejším tempu
- hraje v souboru

Postupová zkouška: 1 stupnice dur do 4# nebo 4b + T⁵, 2-3 etudy, přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na trubku: 5. ročník I. stupně

- hraje v souboru, rozvíjí hru z listu a hudební paměť
- ovládá durové a mollové stupnice, kvintakordy a jejich obraty do 4# a 4b
- hraje nátisková cvičení, dále retní vazby v celých až osminových hodnotách
- zvyšuje technickou vyspělost, kvalitu tónu
- hraje v rychlejším tempu
- rozšiřuje nátiskové schopnosti, způsoby nasazení
- odlehčuje nátisk a klade důraz na intonační čistotu, rozšiřuje tónový rozsah

Postupová zkouška: 1 stupnice dur nebo moll do 4# nebo 4b + T⁵, 2-3 etudy, přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na trubku: 6. ročník I. stupně

- rozvíjí a uplatňuje získané prvky hudebnosti, technickou a výrazovou dovednost
- hraje durové a mollové stupnice, kvintakordy a septakordy a jejich obraty do 7# a 7b
- snaží se o zvukovou a intonační vyrovnanost
- zlepšuje prstovou a jazykovou techniku a pohotovost při hře z listu
- rozvíjí hudební paměť

Postupová zkouška: 1 stupnice dur a moll do 7# nebo 7b + T⁵ + D⁷ nebo zmenšený septakord, 2 - 3 etudy, přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na trubku: 7. ročník I. stupně

- využívá při hře veškeré získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- nacvičuje program na absolventský koncert I. stupně nebo závěrečnou zkoušku

- hraje durové a mollové stupnice, kvintakordy a septakordy a jejich obraty do 7# a 7b
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem
- hraje kombinované rytmické útvary, základní melodické ozdoby
- pravidelně cvičí retní vazby, nátisková cvičení, vydržované tóny
- zvládá základy interpretace v různých stylových obdobích
- je veden k soustavné sluchové sebekontrolě, hraje z listu i z paměti

Závěrečná zkouška: 1 stupnice dur a moll do 7# nebo 7b + T⁵ + D⁷ nebo zmenšený septakord, 2 – 3 etudy různého charakteru, přednesová skladba koncertního charakteru

Přípravné studium II. stupně

- seznamuje se s nástrojem a jeho částmi, s držením nástroje, s dýcháním, s postojem při hře a s notací a možnostmi a využitím nástroje
- získává návyk správného držení nástroje, správného dýchání, správného postoje při hře a samostatné domácí přípravy
- osvojuje si tvoření tónu, koordinaci prstů, hru v jednočárkové oktávě, orientaci prstů na nástroji, spojitost notového zápisu s orientací na nástroji
- rozvíjí rytmické a melodické cítění, smysl pro kvalitu hraných tónů, hudební paměť a představivost
- ovládá hru lidových písní z paměti dle sluchu, hru jednohlasé melodie dle notového zápisu

Talentová zkouška: 2 etudy, jednoduchá přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na trubku: 1. - 2. ročník II. stupně

- uplatňuje a navazuje na všechny doposud získané dovednosti, orientuje se v notovém zápise
- je schopen řešit základní péči o nástroj, dýchání, frázování, výraz při nácviu a interpretaci skladeb, dále pracuje s barvou a kvalitou tónu
- hraje durové a mollové stupnice, kvintakordy a septakordy a jejich obraty do 7# a 7b přes dvě oktávy, podle svých možností hraje i chromatické a celotónové stupnice
- dále rozvíjí hudební paměť a pohotovost při hře z listu, hraje v souboru, v rámci svých schopností improvizuje
- pravidelně cvičí retní vazy a vydrží tóny, hraje kombinace různých rytmických figur a zvyšuje nároky na prstovou a jazykovou techniku

Učební osnovy předmětu Hra na trubku: 3. - 4. ročník II. stupně

- je schopen si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor formulovat, seznamuje se s interpretací a frázováním taneční a jazzové hudby
- ovládá násobné staccato - dvojitý a trojitý jazyk, hraje různé melodické ozdoby
- využívá získaných vědomostí a zkušeností k samostatnému studiu nových skladeb a k vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- hraje durové a mollové stupnice, kvintakordy a septakordy a jejich obraty do 7# a 7b přes dvě oktávy, podle svých možností hraje i chromatické a celotónové stupnice
- hraje v souboru, v rámci svých schopností improvizuje

- je schopen se uplatnit jako samostatný a pohotový hudebník, sólově či v komorním nebo orchestrálním uskupení a zodpovědně se podílí na vytváření společného zvuku, výrazu a intonaci prováděných skladeb
- ve 4. ročníku nacvičuje program na absolventský koncert nebo závěrečnou zkoušku

Postupová zkouška (1. - 3. ročník): 1 stupnice dur a moll do 7# nebo 7b + T⁵ + D⁷ nebo zmenšený septakord, 2 etudy různého charakteru, přednesová skladba koncertního charakteru

Závěrečná zkouška (4. ročník): 1 stupnice dur a moll do 7# nebo 7b + T⁵ + D⁷ nebo zmenšený septakord, 2 etudy různého charakteru, přednesová skladba koncertního charakteru

5.2.16 Studijní zaměření Hra na pozoun

Pozoun neboli trombón je žesťový hudební nástroj. Možné jsou oba názvy - pozoun pochází z němčiny, kdežto trombón z latiny. Pozoun je jedním z nejstarších hudebních nástrojů vyrobených z kovu. Za první moderní trombon se považuje výrobek nástrojaře Hanse Neuschela (†1533) z roku 1478. Princip snižce, tedy dvou do sebe zasunutých dvojic trubek, přišel ze Španělska, tak je pravděpodobné, že se na jeho vývoji nezanedbatelnou mírou podíleli Arabové. V období baroka byl pozoun využíván jako sólový a komorní nástroj, později v klasicismu jeho využití pokleslo z důvodu menšího obsazení symfonického orchestru. Návrat pozounu nastal v období romantismu, ve kterém skladatelé začali znovu preferovat velký symfonický orchestr. Pozoun se používá nejen v orchestrech, ale i v komorní hře, v souborech různých žánrů a samozřejmě se uplatňuje i jako sólový nástroj, nejčastěji s doprovodem klavíru.

Podle tělesných dispozic žáka začíná výuka obvykle v deseti letech nebo i v pozdějším věku. Podmínkou pro hru na pozoun jsou druhé zuby.

Přípravné a základní studium I. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium I. stupně							
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.
Hra na pozoun	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
Volitelné předměty povinné								
Kolektivní interpretace	1	-	-	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Volitelné předměty nepovinné								
Kolektivní interpretace	-	1	1	1	-	-	-	-
Příprava ke studiu	-	-	-	-	-	-	1	1
Týdenní dotace celkem	2	2-3	2-3	2-3	3-4	3-4	2-4	2-4

Přípravné a základní studium II. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium II. stupně				
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na pozoun	1	1	1	1	1
Volitelné předměty povinné					
Kolektivní interpretace	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Týdenní dotace celkem	1	2-3	2-3	2-3	2-3

Poznámky:

- výuka v přípravném studiu a výuka v základním studiu I. a II. stupně probíhá v počtu 1 žák v hodině.
- volitelný předmět je v základním studiu plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Komorní hra, Taneční rytmická skupina) a je od 4. ročníku I. stupně povinným předmětem. V přípravném studiu I. stupně je povinným předmětem Sborový zpěv. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.
- zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje ředitel školy po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření.
- volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech - volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.

- výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.

Ročníkové výstupy: Hra na pozoun

Přípravné studium I. stupně

- seznamuje s nástrojem a jeho částmi, držením nástroje, dýcháním, postojem při hře, notací a využitím nástroje
- získává návyk správného držení nástroje, správného dýchání, správného postoje při hře, samostatné domácí přípravy
- osvojuje si tvoření tónu, koordinaci prstů, hmatovou funkci jednotlivých prstů, hru v jednočárkované oktávě, orientaci prstů na nástroji, spojitost notového zápisu s orientací na nástroji
- rozvíjí rytmické a melodické cítění, smysl pro kvalitu hraných tónů, hudební paměť a představivost
- ovládá hru lidových písní z paměti dle sluchu, hru jednohlasé melodie dle notového zápisu

Talentová zkouška: 2 cvičení dle možností žáka

Učební osnovy předmětu Hra na pozoun: 1. ročník I. stupně

- má zájem o hru na pozoun
- seznamuje se s nástrojem, jeho využitím v hudbě a jeho údržbou
- žák je veden ke správnému dýchání a uvolnění při hře
- má vybudované základy správného tvoření tónu ve rtech
- správně nasazuje nátrubek na rty
- učí se správnému držení nástroje a postoji při hře
- učí se snížcové technice
- ovládá dechová cvičení, nasazení tónu, hraje vydržované tóny
- hraje v celých, půlových a čtvrt'ových hodnotách

Postupová zkouška: 2 - 3 cvičení dle možností žáka

Učební osnovy předmětu Hra na pozoun: 2. ročník I. stupně

- upevňuje a zdokonaluje nátiskové a dechové schopnosti a rozšiřuje tónový rozsah
- je veden k sebekontrolě
- procvičuje obličejové svaly na vydržovaných tónech a retních vazbách
- provádí dechová cvičení
- učí se hru v dynamických odstínech
- rozvíjí jazykovou techniku a nátiskovou pohyblivost vhodným výběrem cvičení a skladeb
- hraje v celých až čtvrt'ových hodnotách

Postupová zkouška: 1 stupnice dur + T⁵, 2 etudy, jednoduchá přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na pozoun: 3. ročník I. stupně

- využívá a prohlubuje základní návyky
- rozvíjí kvalitu tónu, jeho nasazení
- rozšiřuje tónový rozsah dle jeho možností
- vydržuje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo)
- dle schopností a možností hraje v souboru

- ovládá hru v jednoduchých rytmických útvarech a v jejich notovém zápisu
- hraje s dynamickým odstíněním hry, nacvičuje hru legato
- zahraje vybrané durové stupnice a jejich kvintakordy

Postupová zkouška: 1 stupnice dur + T⁵, 2 etudy, přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na pozoun: 4. ročník I. stupně

- hraje durové stupnice, kvintakordy a jejich obraty do 4# a 4b
- prohlubuje technické a nátiskové dovednosti a kvalitu tónu
- snaží se zahrát známou melodii podle sluchu
- pracuje na širší dynamice a intonační sebekontrolu
- hraje nátisková cvičení a retní vazby, kombinuje legato a staccato
- učí se akcenty, synkopy, hraje z listu i z paměti
- ovládá hru v rychlejším tempu

Postupová zkouška: 1 stupnice dur do 4# nebo 4b + T⁵, 2 - 3 etudy, přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na pozoun: 5. ročník I. stupně

- hraje v souboru, rozvíjí hru z listu a hudební paměť
- ovládá durové a mollové stupnice, kvintakordy a jejich obraty do 4# a 4b
- hraje nátisková cvičení, dále retní vazby v celých až osminových hodnotách
- zvyšuje technickou vyspělost, kvalitu tónu
- hraje v rychlejším tempu
- rozšiřuje nátiskové schopnosti, způsoby nasazení
- odlehčuje nátisk a klade důraz na intonační čistotu
- rozšiřuje tónový rozsah

Postupová zkouška: 1 stupnice dur nebo moll do 4# nebo 4b + T⁵, 2 - 3 etudy, přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na pozoun: 6. ročník I. stupně

- rozvíjí a uplatňuje získané prvky hudebnosti, technickou a výrazovou dovednost
- hraje durové a mollové stupnice, kvintakordy a septakordy a jejich obraty do 7# a 7b
- dbá na zvukovou a intonační vyrovnanost
- zlepšuje snížcovou a jazykovou techniku a pohotovost při hře z listu
- rozvíjí hudební paměť

Postupová zkouška: 1 stupnice dur a moll do 7# nebo 7b + T⁵ + D⁷ nebo zmenšený septakord, 2 - 3 etudy, přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na pozoun: 7. ročník I. stupně

- využívá při hře veškeré získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- nacvičuje program na absolventský koncert I. stupně nebo závěrečnou zkoušku
- hraje durové a mollové stupnice, kvintakordy a septakordy a jejich obraty do 7# a 7b
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu

- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem
- hraje kombinované rytmické útvary, základní melodické ozdoby
- hraje náročnější retní vazby
- zvládá základy interpretace různých stylových období
- dbá na sluchovou sebekontrolu
- hraje z listu i z paměti
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Závěrečná zkouška: 1 stupnice dur a moll do 7# nebo 7b + T⁵ + D⁷ nebo zmenšený septakord, 2 - 3 etudy různého charakteru, přednesová skladba koncertního charakteru

Přípravné studium II. stupně

- seznamuje se s nástrojem a jeho částmi, s držením nástroje, s dýcháním, s postojem při hře s notací a možnostmi a využitím nástroje
- získává návyk správného držení nástroje, správného dýchání, správného postoje při hře a samostatné domácí přípravy
- osvojuje si tvoření tónu, spojitost notového zápisu s orientací na nástroji
- rozvíjí rytmické a melodické cítění, smysl pro kvalitu hraných tónů, hudební paměť a představivost
- ovládá hru lidových písní z paměti dle sluchu, hru jednohlasé melodie dle notového zápisu

Talentová zkouška: 2 etudy, jednoduchá přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na pozoun: 1. - 2. ročník II. stupně

- uplatňuje a navazuje na všechny doposud získané dovednosti
- je schopen řešit základní péči o nástroj,
- využívá správného dýchání, frázování a výrazu při interpretaci skladeb
- hraje durové a mollové stupnice, kvintakordy a septakordy a jejich obraty do 7# a 7b přes dvě oktávy
- rozvíjí hudební paměť a pohotovost při hře z listu
- hraje v souboru
- hraje retní vazby a vydržuje tóny

Učební osnovy předmětu Hra na pozoun: 3. - 4. ročník II. stupně

- seznamuje se s interpretací a frázováním taneční a jazzové hudby
- hraje kombinace různých rytmických figur a zvyšuje nároky na snížcovou a jazykovou techniku
- rozvíjí násobné staccato a hru melodických ozdob
- hraje durové a mollové stupnice, kvintakordy a septakordy a jejich obraty do 7# a 7b přes dvě oktávy
- využívá získaných vědomostí a zkušeností k samostatnému studiu nových skladeb
- hraje v souboru
- hraje retní vazby a vydržuje tóny
- nacvičuje program na absolventský koncert nebo závěrečnou zkoušku

Postupová zkouška (1. - 3. ročník): 1 stupnice dur a moll do 7# nebo 7b + T⁵ + D⁷ nebo zmenšený septakord, 2 etudy různého charakteru, přednesová skladba koncertního charakteru

Závěrečná zkouška (4. ročník): 1 stupnice dur a moll do 7# nebo 7b + T⁵ + D⁷ nebo zmenšený septakord, 2 etudy různého charakteru, přednesová skladba koncertního charakteru.

5.2.17 Studijní zaměření Hra na baskřídlovku

Baskřídlovka je žesťový nástroj. Je oválně stočen, takže vypadá jako malá tuba. Baskřídlovky se dělí na dva typy - Tenor a Baryton (eufonium). Samo označení „baskřídlovka“ se správně užívá pro tenor (používají se pro ni stejné noty jako pro sopránovou křídlovku laděnou v B, jenže znějí o oktávu níže, proto předpona „bas“, zatímco baryton, neboli eufonium je psán v basovém klíči). Pro hraní na baskřídlovku se používá stejný nátrubek jako na pozoun, proto někteří hráči ovládají hru na oba tyto nástroje. Nástroj je vybavena třemi až čtyřmi ventily.

Tenor hraje ve vyšších polohách (ačkoliv rozsah má s barytonem shodný), má užší menzuru a notace je v houslovém klíči a je laděn v B. Baryton má širší menzuru a notace je v basovém klíči a je laděn v C.

Baskřídlovka má jemný, líbivý zvuk a uplatnění nachází hlavně v dechových orchestrech nebo kapelách a v komorních žesťových souborech. Zřídka se také uplatňuje jako sólový nástroj. V našich zemích byla populární koncem 19. století a začátkem 20. století. Stále je nepostradatelným nástrojem v tradiční střeoevropské dechovce.

Podle tělesných dispozic žáka začíná výuka obvykle v deseti letech nebo i v pozdějším věku. Podmínkou jsou druhé zuby.

Přípravné a základní studium I. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium I. stupně							
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.
Hra na baskřídlovku	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
Volitelné předměty povinné								
Kolektivní interpretace	1	-	-	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Volitelné předměty nepovinné								
Kolektivní interpretace	-	1	1	1	-	-	-	-
Příprava ke studiu	-	-	-	-	-	-	1	1
Týdenní dotace celkem	2	2-3	2-3	2-3	3-4	3-4	2-4	2-4

Přípravné a základní studium II. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium II. stupně				
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na baskřídlovku	1	1	1	1	1
Volitelné předměty povinné					
Kolektivní interpretace	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Týdenní dotace celkem	1	2-3	2-3	2-3	2-3

Poznámky:

- výuka v přípravném studiu a výuka v základním studiu I. a II. stupně probíhá v počtu 1 žák v hodině.
- volitelný předmět je v základním studiu plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Komorní hra, Taneční rytmická skupina) a je od 4. ročníku I. stupně povinným předmětem. V přípravném studiu I. stupně je povinným předmětem Sborový zpěv. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.
- zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje ředitel školy po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření.

- volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech - volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.
- výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.

Ročníkové výstupy: Hra na baskřídllovku

Přípravné studium I. stupně

- seznamuje s nástrojem a jeho částmi, držení nástroje, dýcháním, postojem při hře, notací a využitím nástroje
- získává návyk správného držení nástroje, správného dýchání, správného postoje při hře, samostatné domácí přípravy
- osvojuje si tvoření tónu, koordinaci prstů, hmatovou funkci jednotlivých prstů, hru v jednočárkované oktávě, orientaci prstů na nástroji, spojitost notového zápisu s orientací na nástroji
- rozvíjí rytmické a melodické cítění, smysl pro kvalitu hraných tónů, hudební paměť a představivost
- ovládá hru lidových písní z paměti dle sluchu, hru jednohlasé melodie dle notového zápisu

Talentská zkouška: 2 cvičení dle možností žáka

Učební osnovy předmětu Hra na baskřídllovku: 1. ročník I. stupně

- má zájem o hru na baskřídllovku, seznamuje se s nástrojem, jeho využitím v hudbě a jeho údržbou
- žák je veden ke správnému dýchání a uvolnění při hře
- má vybudované základy správného tvoření tónu ve rtech
- správně nasazuje nátrubek na rty
- dbá na správné držení nástroje a postoji při hře
- ovládá dechová cvičení, nasazení tónu, hraje vydržované tóny
- hraje v celých, půlových a čtvrtových hodnotách
- spojuje notový zápis se sluchovou orientací
- podle možností procvičuje hru z paměti na lidových písních

Postupová zkouška: 2 - 3 cvičení dle možností žáka

Učební osnovy předmětu Hra na baskřídllovku: 2. ročník I. stupně

- upevňuje a zdokonaluje nátlakové a dechové schopnosti a rozšiřuje tónový rozsah, je veden k sebekontrolě
- procvičuje obličejové svaly na vydržovaných tónech a retních vazbách
- provádí dechová cvičení
- je seznámen s hrou legato, staccato a hrou v dynamických odstínech
- rozvíjí jazykovou techniku a nátlakovou pohyblivost
- hraje v celých až osminových hodnotách

Postupová zkouška: 1 stupnice dur + T⁵, 2 etudy, jednoduchá přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na baskřídllovku: 3. ročník I. stupně

- využívá a prohlubuje základní návyky - správné držení těla a nástroje, dýchání, tvoření tónu, jazyková a prstová technika
- ovládá hru v rychlejším tempu, kombinace legáta i staccata
- neustále rozvíjí kvalitu tónu, jeho nasazení, hudební projev, hudební paměť a hru z listu
- rozšiřuje tónový rozsah dle jeho možností
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo)
- dle schopností a možností hraje v souboru
- ovládá hru v jednoduchých rytmických útvarech a v jejich notovém zápisu
- hraje s dynamickým odstíněním hry
- dle svých možností hraje vybrané durové stupnice a jejich kvintakordy
- zahraje podle svých individuálních schopností z paměti jednoduchou skladbu
- vnímá náladu skladby a tuto náladu vyjádří a interpretuje elementárními výrazovými prostředky

Postupová zkouška: 1 stupnice dur + T⁵, 2 etudy, přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na baskřídllovku: 4. ročník I. stupně

- hraje durové stupnice, kvintakordy a jejich obraty do 4# a 4b
- postupuje správně při domácím cvičení
- prohlubuje technické a nátiskové dovednosti a kvalitu tónu
- snaží se zahrát známou melodii podle sluchu
- pracuje na širší dynamice a intonační sebekontrolu
- hraje nátisková cvičení a retní vazby, kombinuje legato a staccato
- učí se akcenty, synkopy, hraje z listu i z paměti
- ovládá hru v rychlejším tempu

Postupová zkouška: 1 stupnice dur do 4# nebo 4b + T⁵, 2 - 3 etudy, přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na baskřídllovku: 5. ročník I. stupně

- ovládá durové a mollové stupnice, kvintakordy a jejich obraty do 4# a 4b
- hraje nátisková cvičení, dále retní vazby v celých až osminových hodnotách
- zvyšuje technickou vyspělost, kvalitu tónu
- hraje v rychlejším tempu
- rozšiřuje nátiskové schopnosti, způsoby nasazení
- odlehčuje nátisk a klade důraz na intonační čistotu, rozšiřuje tónový rozsah
- rozvíjí hru z listu a hudební paměť

Postupová zkouška: 1 stupnice dur nebo moll do 4# nebo 4b + T⁵, 2 - 3 etudy, přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na baskřídllovku: 6. ročník I. stupně

- rozvíjí a uplatňuje získané prvky hudebnosti, technickou a výrazovou dovednost
- hraje durové a mollové stupnice, kvintakordy a septakordy a jejich obraty do 7# a 7b
- snaží se o zvukovou a intonační vyrovnanost
- zlepšuje prstovou a jazykovou techniku a pohotovost při hře z listu
- rozvíjí hudební paměť

Postupová zkouška: 1 stupnice dur a moll do 7# nebo 7b + T⁵ + D⁷ nebo zmenšený septakord, 2 - 3 etudy, přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na baskřídllovku: 7. ročník I. stupně

- využívá při hře veškeré získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- nacvičuje program na absolventský koncert I. stupně nebo závěrečnou zkoušku
- hraje durové a mollové stupnice, kvintakordy a septakordy a jejich obraty do 7# a 7b
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem
- hraje kombinované rytmické útvary, základní melodické ozdoby
- pravidelně cvičí retní vazby, nátisková cvičení, vydržované tóny
- zvládá základy interpretace v různých stylových obdobích
- je veden k soustavné sluchové sebekontrolé
- hraje z listu i z paměti

Závěrečná zkouška: 1 stupnice dur a moll do 7# nebo 7b + T⁵ + D⁷ nebo zmenšený septakord, 2-3 etudy různého charakteru, přednesová skladba koncertního charakteru

Přípravné studium II. stupně

- seznamuje se s nástrojem a jeho částmi, s držením nástroje, s dýcháním, s postojem při hře a s notací a možnostmi a využitím nástroje
- získává návyk správného držení nástroje, správného dýchání, správného postoje při hře a samostatné domácí přípravy
- osvojuje si tvoření tónu, koordinaci prstů, hru v jednočárkové oktávě, orientaci prstů na nástroji, spojitost notového zápisu s orientací na nástroji
- rozvíjí rytmické a melodické cítění, smysl pro kvalitu hraných tónů, hudební paměť a představivost
- ovládá hru lidových písní z paměti dle sluchu, hru jednohlasé melodie dle notového zápisu

Talentová zkouška: 2 etudy, jednoduchá přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na baskřídllovku: 1. - 2. ročník II. stupně

- uplatňuje a navazuje na všechny doposud získané dovednosti, orientuje se v notovém zápise
- je schopen řešit základní péči o nástroj, dýchání, frázování, výraz při nácvičce a interpretaci skladeb, dále pracuje s barvou a kvalitou tónu
- hraje durové a mollové stupnice, kvintakordy a septakordy a jejich obraty do 7# a 7b přes dvě oktávy, podle svých možností hraje i chromatické a celotónové stupnice
- dále rozvíjí hudební paměť a pohotovost při hře z listu, hraje v souboru, v rámci svých schopností improvizuje
- pravidelně cvičí retní vazby a vydrží tóny, hraje kombinace různých rytmických figur a zvyšuje nároky na prstovou a jazykovou techniku

Učební osnovy předmětu Hra na baskřídlovku: 3. - 4. ročník II. stupně

- je schopen si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor formulovat, seznamuje se s interpretací a frázováním taneční a jazzové hudby
- ovládá násobné staccato - dvojitý a trojitý jazyk, hraje různé melodické ozdoby
- hraje durové a mollové stupnice, kvintakordy a septakordy a jejich obraty do 7# a 7b přes dvě oktávy, podle svých možností hraje i chromatické a celotónové stupnice
- hraje v souboru, v rámci svých schopností improvizuje
- využívá získaných vědomostí a zkušeností k samostatnému studiu nových skladeb a k vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- je schopen se uplatnit jako samostatný a pohotový hudebník, sólově či v komorním nebo orchestrálním uskupení a zodpovědně se podílí na vytváření společného zvuku, výrazu a intonaci prováděných skladeb
- nacvičuje program na absolventský koncert nebo závěrečnou zkoušku

Postupová zkouška (1. - 3. ročník): 1 stupnice dur a moll do 7# nebo 7b + T⁵ + D⁷ nebo zmenšený septakord, 2 etudy různého charakteru, přednesová skladba koncertního charakteru

Závěrečná zkouška (4. ročník): 1 stupnice dur a moll do 7# nebo 7b + T⁵ + D⁷ nebo zmenšený septakord, 2 etudy různého charakteru, přednesová skladba koncertního charakteru.

5.2.18 Studijní zaměření Sólový zpěv

Výuka sólového zpěvu je vedena na základě klasických metod, jejichž cílem je především zdravý a hlasu prospěšný rozvoj hlasových dispozic žáka.

Dále je to zvládnutí přirozených pěveckých návyků vedoucích k interpretaci zvoleného repertoáru. Úkolem výuky zpěvu je odborně vychovávat žáky pro amatérskou sólovou činnost, pro pěvecké soubory a velmi talentované žáky pro studium na odborných uměleckých školách.

Žák se učí pečovat o kulturu hlasu a slova, rozvíjet smysl pro melodii, harmonii a rytmus. Pěstovat pěveckou dovednost a správné návyky, tříbit hudební vkus a upevňovat zájem a kladný vztah ke zpěvu, které vedou ke zdokonalování vlastní interpretace a celkovému kulturnímu přehledu žáka.

Přípravné a základní studium I. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium I. stupně							
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
Volitelné předměty povinné								
Kolektivní interpretace	1	-	-	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Volitelné předměty nepovinné								
Kolektivní interpretace	-	1	1	1	-	-	-	-
Příprava ke studiu	-	-	-	-	-	-	1	1
Týdenní dotace celkem	2	2-3	2-3	2-3	3-4	3-4	2-4	2-4

Přípravné a základní studium II. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium II. stupně				
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Sólový zpěv	1	1	1	1	1
Volitelné předměty povinné					
Kolektivní interpretace	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Týdenní dotace celkem	1	2-3	2-3	2-3	2-3

Poznámky:

- výuka v přípravném studiu a výuka v základním studiu I. a II. stupně probíhá v počtu 1-2 žáci v hodině.
- volitelný předmět je v základním studiu plněn formou Sborového zpěvu nebo v Taneční rytmické skupině a je od 4. ročníku I. stupně povinným předmětem. V přípravném studiu I. stupně je povinným předmětem Sborový zpěv. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.
- zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje ředitel školy po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření.
- volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech - volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.
- výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.

Ročníkové výstupy: Sólový zpěv

Přípravné studium I. stupně

- dbá na správný pěvecký postoj a výslovnost
- zpívá ve střední hlasové poloze
- je seznámen s měkkým a opřeným nasazením tónu
- zpívá písně přiměřeně svému věku, schopnostem a temperamentu

Talentová zkouška: 2 libovolné písně z paměti

Učební osnovy předmětu Sólový zpěv: 1. ročník I. stupně

- navazuje na látku probranou v přípravném ročníku, pokud ho absolvoval
- opakuje základní zásady hlasové hygieny
- dbá na správné a přirozené držení těla
- zpívá ve střední hlasové poloze
- zpívá z paměti s doprovodem
- procvičuje studijní úkoly na probíraných písních

Postupová zkouška: 2 libovolné písně odlišného tempa a charakteru s doprovodem

Učební osnovy předmětu Sólový zpěv: 2. ročník I. stupně

- dbá na správné a přirozené držení těla
- zdokonaluje klidné a hluboké dýchání na bránici
- dbá na zvukově vyrovnané vokály
- dbá na přirozené ovládání mluvidel
- zpívá ve střední poloze a podle možností rozšiřuje rozsah dle vlastních možností
- vyrovnává hlas v celé své hlasové poloze
- zpívá z paměti na základě porozumění textu
- dbá na správnou rytmizaci a melodizaci textu

Postupová zkouška: 2 libovolné písně odlišného tempa a charakteru s doprovodem

Učební osnovy předmětu Sólový zpěv: 3. ročník I. stupně

- dbá na správné a přirozené držení těla
- správně dýchá na bránici
- spojuje a zvukově vyrovnává vokály při zachování správné pěvecké výslovnosti
- dbá na přirozené a pohotové ovládání mluvidel
- podle svých možností rozšiřuje/vyrovnává hlasový rozsah
- zdokonaluje zpěv kantilény
- využívá crescendo a decrescendo v melodii, rozeznává základní dynamiku
- zpívá z paměti
- je seznámen se zpěvem ve dvojhlasu
- vystupuje na třídních besídkách a žákovských koncertech školy
- zpívá písně s klavírním nebo jiným nástrojovým doprovodem
- je schopen objektivně posoudit svůj výkon i výkony ostatních

Postupová zkouška: 2 libovolné písně odlišného tempa a charakteru s doprovodem

Učební osnovy předmětu Sólový zpěv: 4. ročník I. stupně

- zdokonaluje žeberně - brániční dýchání a uvědomělé budování dechové opory
- rozšiřuje a vyrovnává hlasový rozsah podle svých individuálních možností
- zpívá hlasová cvičení k předcházení mutačních šelestů a hlasových zlomů
- zpívá hlasová cvičení v rozsahu durové oktávy
- dbá na odsazování na témž dechu
- zpívá sestupné stupnice dur v rozsahu oktávy
- zpívá rozložený tónický kvintakord dur i moll do kvinty
- zpívá plynulou kantilénu na různých nápěvcích
- zpívá i dvojhlasé písně
- umí výrazově vyjádřit písně přiměřeně svému věku, schopnostem a temperamentu
- je schopen objektivně posoudit svůj výkon i výkony ostatních

Postupová zkouška: 2 libovolné písně odlišného tempa a charakteru s doprovodem

Učební osnovy předmětu Sólový zpěv: 5. ročník I. stupně

- zdokonaluje uvědomělé budování dechové opory
- vyrovnává hlas v celé své hlasové poloze a přechodné tóny zpívá s nasazením shora
- zpívá cvičení k předcházení mutačních šelestů a hlasových zlomů
- zpívá vokalizační cvičení přiměřené svému věku
- zpívá hlasová cvičení v rozsahu oktávy
- zpívá stupnice v rozsahu oktávy
- zpívá rozložený kvintakord dur a moll
- rozvíjí plynulou kantilénu
- improvizuje v lidovém dvojhlasu
- orientuje se ve vícehlasých skladbách
- umí výrazově vyjádřit písně různých stylů a žánrů přiměřeně svým schopnostem a temperamentu
- je schopen objektivně posoudit svůj výkon i výkony ostatních

Postupová zkouška: 1 lidová píseň z paměti, 1 umělá píseň s nástrojovým doprovodem

Učební osnovy předmětu Sólový zpěv: 6. ročník I. stupně

- vyrovnává hlasové rejstříky
- zpívá hlasová cvičení k předcházení mutačních šelestů a hlasových zlomů ve střední poloze
- připravuje zpěv staccata v pomalém tempu ve střední poloze
- připravuje zpěv mezza di voce v přiměřené dynamice
- zdokonaluje dechovou oporu
- zpívá hlasová cvičení v rozsahu oktávy
- zpívá stupnice dur i moll v rozsahu oktávy
- zpívá rozložený akord dur a moll v rozsahu oktávy
- rozvíjí plynulou kantilénu a prodlužování a zdokonalování dechových frází
- rozvíjí hudební představivost
- umí výrazově vyjádřit písně různých stylů a žánrů přiměřeně svému věku, schopnostem a temperamentu
- je schopen objektivně posoudit svůj výkon i výkony ostatních

Postupová zkouška: 1 lidová píseň z paměti, 1 umělá píseň s nástrojovým doprovodem

Učební osnovy předmětu Sólový zpěv: 7. ročník I. stupně

- ovládá základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónu, zásady správné artikulace a hlasové kultury
- používá rozšířený hlasový rozsah a podle svých možností vyrovnané hlasové rejstříky
- upevňuje dovednosti a návyky potřebné k udržení potřebné pěvecké techniky a výrazového vyjádření
- dbá na zachování lehkosti a přirozenosti hlasu
- zpívá hlasová cvičení přiměřená vzhledem k možným problémům vyplývajícím z mutace
- umí výrazově vyjádřit písně různých stylů a žánrů přiměřeně svému věku, schopnostem a temperamentu
- je schopen objektivně posoudit svůj výkon, výkony ostatních i výkony aktivních umělců
- nacvičuje program na absolventský koncert I. stupně nebo závěrečnou zkoušku

Závěrečná zkouška: 1 lidová a 2 umělé písně z paměti s nástrojovým doprovodem

Přípravné studium II. stupně

- má přirozené pěvecké držení těla
- umí používat žeburně - brániční dýchání a dechovou oporu
- zvládá dle svých možností kantilénový zpěv a zřetelně vyslovuje
- umí použít melodické ozdoby při zpěvu
- spolupracuje s korepeticí
- studuje a kultivovaně interpretuje písňovou literaturu různých slohových období, žánrů a skladatelů
- podle svých možností zpívá jednodušší árie

Talentská zkouška: jedna lidová a jedna umělá píseň

Učební osnovy předmětu Sólový zpěv: 1. - 2. ročník II. stupně

- navazuje na vědomosti a dovednosti získané v I. stupni
- ovládá základy dechové techniky, měkké nasazení tónu a zásady správné artikulace
- zvládá správný pěvecký postoj
- podle svých možností vyrovnává hlasové rejstříky
- používá hlavový tón
- ovládá správnou dechovou techniku
- rozlišuje kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- dbá na přirozený výraz
- umí z paměti a s patřičným výrazem interpretovat studované skladby
- používá dynamiku i agogiku
- orientuje se v hudebním zápise a textu
- navazuje na získané znalosti a dovednosti z prvního stupně
- samostatně pracuje s korepeticí a zvládá dvojhlasé skladby
- pracuje s jednoduchými i složenými takty
- při svém studiu využívá hudebních nahrávek
- je seznámen se základní pěveckou literaturou různých slohových období
- veřejně vystupuje
- dochází do komorního, nebo sborového zpěvu
- zajímá se o jednotlivé stylové žánry dle svého vkusu

Učební osnovy předmětu Sólový zpěv: 3. - 4. ročník II. stupně

- v dechové technice rozlišuje staccato a legato
- zvládá hlasová cvičení v rozsahu decimy
- neutralizuje vokály
- je schopen crescenda i decrescenda
- uvědoměle využívá dechovou oporu
- v hlasových cvičeních používá nejen durových, ale i mollových tónin
- pracuje s pravidelnými i nepravidelnými takty
- orientuje se v notovém zápise vícehlasých skladeb
- výběr skladeb se orientuje podle zaměření nebo budoucího studia
- je připravený k samostatnému studiu a k další amatérské pěvecké činnosti
- je si vědom zásad a potřeby hlasové hygieny
- ve 4. ročníku nacvičuje program na absolventský koncert nebo závěrečnou zkoušku

Postupová zkouška (1. - 3. ročník): jedna lidová a jedna umělá píseň

Závěrečná zkouška (4. ročník): jedna lidová píseň a dvě umělé písně odlišného charakteru

5.2.19 Studijní zaměření Hra na kontrabas

Kontrabas je nástroj se širokým uplatněním v hudbě sólové, komorní a orchestrální. Jeho využití najdeme převážně v hudbě klasické, lidové a jazzu. Na kontrabas může žák hrát již od útlého věku vzhledem k různým velikostem nástroje.

Přípravné a základní studium I. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium I. stupně							
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.
Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
Volitelné předměty povinné								
Kolektivní interpretace	1	-	-	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Volitelné předměty nepovinné								
Kolektivní interpretace	-	1	1	1	-	-	-	-
Příprava ke studiu	-	-	-	-	-	-	1	1
Týdenní dotace celkem	2	2-3	2-3	2-3	3-4	3-4	2-4	2-4

Přípravné a základní studium II. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium II. stupně				
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na kontrabas	1	1	1	1	1
Volitelné předměty povinné					
Kolektivní interpretace	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Týdenní dotace celkem	1	2-3	2-3	2-3	2-3

Poznámky:

- výuka v přípravném studiu a výuka v základním studiu I. a II. stupně probíhá v počtu 1 žák v hodině.
- volitelný předmět je v základním studiu plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Smyčcový soubor, Komorní hra) a je od 4. ročníku I. stupně povinným předmětem. V přípravném studiu I. stupně je povinným předmětem Sborový zpěv. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.
- zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje ředitel školy po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření.
- volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech - volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.
- výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.

Ročníkové výstupy: Hra na kontrabas

Přípravné studium I. stupně

- ovládá správné držení nástroje a smyčce
- zahraje jednoduchou lidovou píseň pizzicato

- zvládá postavení levé ruky v první poloze
- tahá celým smyčcem na jedné struně

Talentová zkouška: jednoduchá skladba nebo píseň na jedné struně pizzicato, hra arco na prázdných strunách

Učební osnovy předmětu Hra na kontrabas: 1. ročník I. stupně

- pojmenuje části nástroje
- dbá na správné návyky držení těla
- čte probírané noty v basovém klíči
- hraje v 1. poloze
- ovládá smyky détaché, legato, a hru smyčcem přes struny
- zahraje jednoduchou skladbičku s doprovodným nástrojem

Postupová zkouška: 1 etuda, lidová píseň nebo jednoduchá přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na kontrabas: 2. ročník I. stupně

- hraje celým smyčcem, horní i dolní polovinou
- ovládá ½ a 1. polohu
- ovládá výměnu 1. a 2. polohy
- rozlišuje dynamická označení (p, mf, f)
- zahraje kratší skladbu s výměnou polohy
- hraje smyky détaché, legato, staccato

Postupová zkouška: 1 etuda, lidová píseň nebo přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na kontrabas: 3. ročník I. stupně

- hraje v ½, 1., 2. a 3. poloze a zvládá jejich výměnu
- hraje smyky détaché, legato, staccato v kombinaci
- používá vibrato na dlouhých tónech
- hraje stupnici dur v rozsahu jedné oktávy
- hraje obtížnější skladbu s doprovodem z paměti

Postupová zkouška: 1 stupnice durová, akord, 1 etuda, 1 přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na kontrabas: 4. ročník I. stupně

- tvoří kvalitní vyrovnaný tón s vibratem, plynulé výměny poloh a smyků
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech
- zvládá intonační sebekontrolu
- používá základní výrazové prostředky

Postupová zkouška: 1 stupnice durová, akord, 1 etuda, 1 přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na kontrabas: 5. ročník I. stupně

- na hmatníku hraje po 4. polohu, spojuje polohy plynulou výměnou
- zahraje uvolněným vibratem, ve skladbě rozlišuje dynamické a agogické prvky (pp – ff, cresc., decresc., accel., rit.)
- vysvětlí a zahraje rozdíl smyků tenuto, staccato, legato, pizzicato

- zahraje durové stupnice a akordy a etudy s přechodem do 3. polohy
- zahraje z paměti delší skladbu s dynamikou a výměnou polohy
- samostatně pečuje o svůj nástroj, naladí si nástroj
- zahraje z listu skladbu na úrovni 3. ročníku

Postupová zkouška: 1 stupnice durová a 1 mollová, akord, 1 etuda, 1 přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na kontrabas: 6. ročník I. stupně

- na hmatníku hraje po 5. Polohu, spojuje polohy plynulou výměnou
- tvoří kvalitní tón s uvolněným vibratem a uvolněným zápěstím, s vlastní intonační kontrolou
- používá výrazové prostředky jednotlivých stylových období
- zahraje stupnice dur, moll akordy a etudy s plynulými výměnami poloh, různými smyky, v různé dynamice
- nastuduje skladbu z paměti s dynamikou a výrazovými prostředky s doprovodem klavíru
- zahraje z listu skladby na úrovni 4. ročníku

Postupová zkouška: 1 stupnice durová a 1 mollová, akord, 1 etuda, 1 přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na kontrabas: 7. ročník I. stupně

- na hmatníku se orientuje ve všech polohách po palcovou, s plynulou výměnou poloh
- pod vedením učitele používá hudební prostředky různých stylových období a žánrů
- hraje vibrato a dbá na kvalitu tónu a intonační jistotu
- rozlišuje a využívá různé druhy smyků podle charakteru skladby
- pečuje samostatně o svůj nástroj, naladí, bezpečně jej zabalí a přemístí
- nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu dle vlastního výběru z paměti
- nacvičuje program na absolventský koncert I. stupně nebo závěrečnou zkoušku

Závěrečná zkouška: 1 durová a 1 mollová stupnice, akord, 1 etuda, 1 přednesová skladba nebo 1 věta ze sonáty či koncertu.

Přípravné studium II. stupně

- zahraje melodie v různých tóninách
- hraje v základní poloze
- vybere si přednesové skladby
- rozlišuje dynamické rozdíly
- procvičuje, frázuje a interpretuje melodie
- uplatňuje teoretické znalosti z hudební nauky

Talentová zkouška: 1 etuda, 1 jednoduchá přednesová skladba

Učební osnovy předmětu Hra na kontrabas: 1. - 2. ročník II. stupně

- žák při hře vyjádří obsah skladby s přiměřeným výrazem
- zahraje smyky vyšší techniky (staccato, spiccato)
- využívá všechny části smyčce ve všech dynamických odstínech (pp-ff, crescendo, decrescendo), fixuje hru pizzicato
- při hře běžně používá vibrato, sul tasto, sul ponticello
- zahraje s plynulou výměnou mezi polohami nepalcovými, v nižších polohách i z listu
- samostatně pečuje o svůj nástroj (čištění nástroje, výměna strun, srovnání kobyly, údržba smyčce)

- ovládá základy hry v palcové poloze
- navrhne prstoklad, dynamiku, frázování, vibrato
- vybere skladbu sám dle svého vlastního vkusu a zájmu, navrhne způsob nácvičku
- běžně používá smyky vyšší techniky, staccato, řadové staccato, spiccato
- zahraje stupnice dur, moll a akordy ve 2 oktávách
- zahraje delší etudy a skladby ve vyšších polohách

Učební osnovy předmětu Hra na kontrabas: 3. - 4. ročník II. stupně

- fixuje hru v palcové poloze
- zahraje smyky vyšší techniky (řadové staccato, spiccato, *noce legno*)
- samostatně nastuduje skladby různých stylových období, navrhne optimální způsob nácvičku, prstoklady, smyky
- vědomě tvoří kvalitní tón za použití správné techniky levé a pravé ruky
- při hře z listu používá vlastní prstoklady a smyky
- na hmatníku hraje ve všech nepalcových polohách a části palcových poloh, spojuje plynulou výměnou
- při hře používá všechny druhy smyků, hru *pizzicato*
- samostatně vybere a nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu z paměti, výběr skladby obhájí
- improvizuje a experimentuje s melodickým útvarem
- využívá multimediální techniku k vyhledávání potřebných nahrávek a hudebního materiálu
- ve 4. ročníku nacvičuje program na absolventský koncert nebo závěrečnou zkoušku

Postupová zkouška (1. - 3. ročník): stupnice 1 dur a 1 moll a akord, 1 etuda, 1 přednesová skladba nebo 1 věta ze sonáty či koncertu.

Závěrečná zkouška (4. ročník): 1 durová a 1 mollová stupnice, akord, 1 etuda, 1 přednesová skladba nebo 1 věta ze sonáty či koncertu

5.2.20 Učební osnovy předmětu Sborový zpěv

Přípravné studium I. stupně

- při zpěvu správně sedí i stojí, má uvolněné držení hlavy i těla
- osvojuje si správné pěvecké návyky
- umí popsat hodnoty not - celá, půlová, čtvrt'ová, osminová
- zvládá základy rozezpívání na jednom tónu a zpívá sestupné i vzestupné melodie
- zazpívá jednoduchý kánon
- reaguje na základní gesta sbormistra
- udrží svůj hlas v unisonu
- zpívá s doprovodem hudebního nástroje

Základní studium I. stupně

Volitelný předmět nepovinný

1. - 3. ročník

- osvojuje si správné pěvecké návyky
- umí popsat hodnoty not - celá, půlová, čtvrt'ová, osminová
- zvládá základy rozezpívání na jednom tónu a zpívá sestupné i vzestupné melodie
- používá dynamiku v p, mf a učí se zpívat legato a staccato
- praktikuje volnou spodní čelist

Volitelný předmět povinný

4. - 5. ročník

- osvojuje si správné pěvecké návyky
- umí popsat hodnoty not - celá, půlová, čtvrt'ová, osminová
- zvládá základy rozezpívání na jednom tónu a zpívá sestupné i vzestupné melodie
- používá dynamiku v p, mf a učí se zpívat legato a staccato
- praktikuje volnou spodní čelist
- vyrovnává svůj hlasový rejstřík
- reaguje na základní gesta sbormistra
- své získané dovednosti prezentuje na veřejných vystoupeních
- rozliší základní dynamiku a agogiku

6. - 7. ročník

- zazpívá jednoduchý dvojhlas
- použije legatový zpěv
- reaguje na dirigentská gesta (začátek, mezihry, konec skladby, tempo, dynamika)
- zazpívá obtížnější hlasová cvičení s ohledem na možné mutační změny
- zazpívá dvojhlasé či vícehlasé skladby z paměti
- ovládá základy dechové techniky, měkké nasazení tónu, srozumitelně vyslovuje
- zazpívá kultivovaným způsobem (v rozšířeném hlasovém rozsahu, podle svých možností i vyrovnanými hlasovými rejstříky, se smyslem pro hudební frázi a kantilénu)
- čistě intonuje svůj part ve vícehlasých skladbách s instrumentálním doprovodem
- orientuje se ve struktuře sborové partitury
- používá větší rozsah dynamiky
- vhodně interpretuje skladby nejruznějších období
- s jistotou reaguje na dirigentská gesta

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

- plně využívá praktické a teoretické dovednosti získané v předchozím studiu
- ovládá zásady správného a kultivovaného zpěvu
- přirozeně zazpívá svůj part ve své hlasové poloze, se správnou dikcí, artikulací a vyrovnanými rejstříky
- výrazem, mimikou vyjadřuje obsah jednotlivých skladeb
- interpretuje cizojazyčné skladby
- předvede aktivní a zodpovědnou spolupráci s ostatními

3. - 4. ročník

- využívá kultivovaného pěveckého projevu ve vybraných vokálních cvičeních a sborových partech - umí správné frázování
- využívá veškerou dynamickou škálu zpěvu
- intonuje čistě svůj part s instrumentálním doprovodem
- při zpěvu využívá hudební paměť a tónovou představivost
- účastní se na veřejných vystoupeních sboru
- předvede kultivovaný sborový zpěv (nasazení tónu v jakékoli dynamice, žeberněbrániční dýchání, zřetelná artikulace)
- udrží svou melodickou linku v náročnějších skladbách a capella a skladbách s instrumentálním doprovodem
- intonuje z listu jednodušší skladby

5.2.21 Učební osnovy předmětu Smyčcový soubor

Základní studium I. stupně

Volitelný předmět nepovinný

1. - 3. ročník

- naladí svůj nástroj s pomocí učitele
- připraví si part na zkoušku souboru
- uplatní schopnost spolupráce v kolektivu
- podílí se na tvorbě dynamiky a vyjádření obsahu skladby
- reaguje na gesta dirigenta (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby)
- orientuje se v partech - coda, repetice, D.S. al fine, D.S al coda
- vnímá zvuk celého souboru

Volitelný předmět povinný

4. - 5. ročník

- využívá získaných dovedností z individuální výuky
- naladí svůj nástroj s pomocí učitele
- připraví si part na zkoušku souboru
- dbá na doladování k ostatním spoluhráčům
- uplatní schopnost spolupráce v kolektivu
- vytvoří si návyk pravidelných zkoušek
- dbá na přesné vedení smyčce, stejné smyky ve skupině houslí / violoncell

6. - 7. ročník

- připraví si part na zkoušku souboru
- naladí svůj nástroj bez pomoci učitele, pod jeho kontrolou
- reaguje na změnu dynamických znamének, tempových a přednesových označení a podle nich dotváří výslednou zvukovou podobu skladby
- rozvine schopnost spolupráce v kolektivu
- udrží správné tempo svého partu, nevybočuje z tempa
- reaguje na gesta vedoucího souboru (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby, udání tempa aj.)
- rozvine svůj zájem o více hudebních žánrů s pomocí vedoucího orchestru
- reaguje na chybu, objasní, kde se chyba stala
- přizpůsobuje svou hru potřebám celkového vyznění skladby
- dbá na doladování k ostatním spoluhráčům
- dbá na přesné vedení smyčce, stejné smyky ve skupině houslí / violoncell

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

- spoluvytváří kompaktnost a celkový dojem skladby
- dodržuje obsah skladby
- dodržuje a spolehlivě interpretuje svůj vlastní part
- orientuje se v partech
- přizpůsobuje svůj výkon spoluhráčům

- ladí s ostatními spoluhráči
- vnímá zvuk celého orchestru
- reaguje automaticky na změny temp podle vedoucího orchestru

3. - 4. ročník

- dokáže při interpretaci projevit své hudební cítění a fantazii
- uvědomuje si význam svého partu pro zvuk celého souboru
- zapojí se do společné práce se svými spoluhráči
- zajímá se o poznávání nových skladeb a o jejich stylovou interpretaci
- podpoří svým přístupem mladší spoluhráče (příprava partů, ladění)
- zhodnotí svůj výkon a výkon celého souboru

5.2.22 Učební osnovy předmětu Kytarový soubor

Základní studium I. stupně

Volitelný předmět nepovinný

1. - 3. ročník

- využívá získaných dovedností z individuální výuky
- naladí svůj nástroj s pomocí učitele
- učí se vnímat hru celého souboru
- poznává základní dirigentská gesta
- přizpůsobuje se svým spoluhráčům v rytmu a dynamice
- naladí svůj nástroj
- získává rychlost ve čtení notového zápisu
- umí porozumět gestům dirigenta a dirigentským schémátům
- přizpůsobuje svou hru potřebám celkového vyznění skladby
- dbá na doladování k ostatním spoluhráčům

Volitelný předmět povinný

4. - 5. ročník

- využívá získaných dovedností z individuální výuky
- naladí svůj nástroj s pomocí učitele
- učí se vnímat hru celého souboru
- poznává základní dirigentská gesta
- přizpůsobuje se svým spoluhráčům v rytmu a dynamice
- naladí svůj nástroj
- získává rychlost ve čtení notového zápisu
- umí porozumět gestům dirigenta a dirigentským schémátům
- přizpůsobuje svou hru potřebám celkového vyznění skladby
- dbá na doladování k ostatním spoluhráčům

6. - 7. ročník

- orientuje se v partu a čtení notového zápisu
- samostatně přistupuje k nastudování skladeb
- je zodpovědný za společný výsledek souboru
- aktivním domácím studiem vnáší do interpretace vlastní podněty
- dbá na doladování k ostatním spoluhráčům

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

- využívá získaných dovedností z individuální výuky
- umí porozumět gestům dirigenta a dirigentským schémátům
- orientuje se v partu a čtení notového zápisu
- přizpůsobuje svou hru potřebám celkového vyznění skladby
- dbá na doladování k ostatním spoluhráčům

3. - 4. ročník

- samostatně přistupuje k nastudování skladeb
- je zodpovědný za společný výsledek souboru
- aktivním domácím studiem vnáší do interpretace vlastní podněty
- podílí se na výběru repertoáru

5.2.23 Učební osnovy předmětu Soubor bicích nástrojů

Základní studium I. stupně

Volitelný předmět nepovinný

1. - 3. ročník

- využívá získaných dovedností z individuální výuky
- ovládá hru na drobné perkusivní nástroje (shaker, tamburína,..)
- orientuje se v partu a čtení notového zápisu
- připraví si part na zkoušku souboru
- uplatní schopnost spolupráce v kolektivu
- reaguje na gesta dirigenta (nástupy, rittornando, accellerando)
- přizpůsobuje svou hru potřebám celkového vyznění skladby

Volitelný předmět povinný

4. - 5. ročník

- orientuje se v partu a čtení notového zápisu
- přizpůsobuje svou hru potřebám celkového vyznění skladby
- využívá získaných dovedností z individuální výuky
- reaguje na gesta dirigenta (nástupy, rittornando, accellerando)
- ovládá hru na drobné perkusivní nástroje (shaker, tamburína,..)
- vnímá zvuk celého souboru

6. - 7. ročník

- využívá získaných dovedností z individuální výuky
- umí porozumět gestům dirigenta a dirigentským schémátům
- ovládá hru rukama (djembe, conga,..)
- dbá na rytmickou přesnost k ostatním spoluhráčům
- samostatně přistupuje k nastudování skladeb
- je zodpovědný za společný výsledek souboru
- aktivním domácím studiem vnáší do interpretace vlastní podněty

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

- využívá získaných dovedností z individuální výuky
- umí porozumět gestům dirigenta a dirigentským schémátům
- orientuje se v partu a čtení notového zápisu
- dbá na rytmickou přesnost k ostatním spoluhráčům
- přizpůsobuje svou hru potřebám celkového vyznění skladby

3. - 4. ročník

- dbá na rytmickou přesnost k ostatním spoluhráčům
- samostatně přistupuje k nastudování skladeb
- orientuje se v partu a čtení notového zápisu
- přizpůsobuje svou hru potřebám celkového vyznění skladby
- je zodpovědný za společný výsledek souboru
- aktivním domácím studiem vnáší do interpretace vlastní podněty

5.2.24 Učební osnovy předmětu Soubor keltské hudby (vypuštěno)

Základní studium I. stupně

- využívá získaných dovedností z individuální výuky, podle možností hraje na nástroj vhodný pro interpretaci keltské hudby
- umí porozumět gestům dirigenta
- orientuje se v partu, čtení notového zápisu a hudebních značkách
- přizpůsobuje svou hru potřebám celkového vyznění skladby
- podle možností dbá na doladování k ostatním nástrojům
- samostatně přistupuje k nastudování skladeb
- pociťuje zodpovědnost za společnou práci

Základní studium II. stupně

- využívá získaných dovedností z individuální výuky
- umí porozumět gestům dirigenta a dirigentským schémátům
- orientuje se v partu a čtení notového zápisu
- přiměřeně ovládá nástroje pro interpretaci keltské hudby
- přizpůsobuje svou hru potřebám celkového vyznění skladby, aktivním domácím studiem vnáší do interpretace vlastní podněty

5.2.25 Učební osnovy předmětu Taneční rytmická skupina

Základní studium I. stupně

Volitelný předmět nepovinný

1. - 3. ročník

- naladí svůj nástroj s pomocí učitele
- připraví si part na zkoušku souboru
- uplatní schopnost spolupráce v kolektivu
- podílí se na tvorbě dynamiky a vyjádření obsahu skladby
- reaguje na gesta dirigenta (nástupy, změny tempa, apod.)
- orientuje se v partech - coda, repetice, D.S. al fine, D.S al coda
- nachází nové možnosti v hudebním projevu
- vnímá zvuk celého souboru

Volitelný předmět povinný

4. - 5. ročník

- naladí svůj nástroj
- využívá získaných dovedností z individuální výuky
- umí porozumět gestům dirigenta a dirigentským schémátům
- pěstuje hudební ukázněnost, intonační a rytmické porozumění mezi hráči
- umí odpoutat pozornost od svého hlasu
- podílí se na tvorbě dynamiky a vyjádření obsahu skladby
- uplatňuje znalosti a dovednosti získané v individuální výuce

6. - 7. ročník

- dbá na intonaci a pohotově se přiladuje k ostatním nástrojům
- uplatňuje a zdokonaluje schopnost spolupráce v kolektivu
- podílí se společně na tvorbě dynamiky a vyjádření obsahu skladby
- umí porozumět gestům dirigenta a dirigentským schémátům
- dodržuje obsah skladby
- samostatně přistupuje k nastudování skladeb
- spoluvytváří kompaktnost a celkový dojem skladby

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

- přizpůsobuje svůj výkon spoluhráčům (rytmus, dynamika, agogika, celkový přednes)
- využívá získaných dovedností z individuální výuky
- umí porozumět gestům dirigenta a dirigentským schémátům
- orientuje se v partu a čtení notového zápisu
- přizpůsobuje svou hru potřebám celkového vyznění skladby
- dbá na doladování k ostatním spoluhráčům
- samostatně přistupuje k nastudování skladeb
- je zodpovědný za společný výsledek souboru
- aktivním domácím studiem vnáší do interpretace vlastní podněty

3. - 4. ročník

- orientuje se v partech a vystihne správný charakter skladby
- intonuje ve vztahu k ostatním spoluhráčům
- dokáže svým spolehlivým výkonem ovlivnit kvalitu souboru
- zhodnotí svůj výkon i výkony spoluhráčů
- samostatně přistupuje k nastudování skladeb
- aktivním domácím studiem vnáší do interpretace vlastní podněty

5.2.26 Učební osnovy předmětu Soubor zobcových fléten

Základní studium I. stupně

Volitelný předmět nepovinný

1. - 2. ročník

- naladí svůj nástroj s pomocí učitele
- připraví si part na zkoušku
- orientuje se v notovém zápisu jednotlivých partů i partitury
- reaguje na gesta dirigenta a je schopen sledovat je během hry
- aktivní domácí přípravou prokazuje zodpovědnost za společné dílo
- uplatní schopnost spolupráce v kolektivu

Volitelný předmět povinný

3. - 5. ročník

- naladí si svůj nástroj bez pomoci učitele, pod jeho kontrolou
- zná způsoby doladování se ke spoluhráčům
- uplatňuje znalosti získané v individuální výuce
- reaguje na gesta dirigenta a je schopen sledovat je během hry
- aktivní domácí přípravou prokazuje zodpovědnost za společné dílo
- rozumí gestům dirigenta a orientuje se v partech
- hraje party se spolužáky i na jiný nástroj (altová, tenorová zobcová flétna)
- podílí se na tvorbě dynamiky a vyjádření charakteru skladby pomocí dovedností získaných z oblasti frázování a artikulace
- udrží správné tempo svého partu, nevybočuje z tempa
- vnímá zvuk celého souboru
- uplatní schopnost spolupráce v kolektivu
- snadné party zahraje z listu

6. - 7. ročník

- naladí si samostatně svůj nástroj a je schopen se podle potřeby doladovat ke spoluhráčům
- reaguje na gesta dirigenta při změně dynamických, tempových a přednesových označení
- nadechuje se tak, aby nenarušoval správné frázování nebo melodickou linku
- sluchovou sebekontrolou, dynamickou hrou a prací se zvukem nástroje přispívá k vyjádření charakteru skladby
- interpretuje skladby různých stylových období a žánrů
- dbá na domácí přípravu a tím prokazuje zodpovědnost za společné dílo
- rozvíjí schopnost spolupráce v kolektivu

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

- přiladí se k ostatním spoluhráčům
- vnímá zvuk celého souboru
- orientuje se v partech
- spoluvytváří kompaktnost a celkový dojem skladby
- reaguje automaticky na tempové i dynamické změny podle gest dirigenta

- přizpůsobuje se při hře spoluhráčům (rytmus, dynamika, agogika)
- spolehlivě interpretuje svůj vlastní part
- zahraje z listu i mírně složitější party
- samostatně přistupuje k nastudování skladeb
- je zodpovědný za společně interpretované dílo
- aktivně se připravuje na veřejná vystoupení

3. - 4. ročník

- podporuje svým správným uměleckým přístupem mladší spoluhráče v souboru
- podílí se na kvalitě projevu a celkového zvuku souboru
- vyjádří svůj názor na provedení skladby a kvalitu projevu
- zhodnotí kvalitu svého výkonu, případně výkon spoluhráčů, celkový výkon souboru
- zodpovědně přistupuje k přípravě na veřejná vystoupení

5.2.27 Učební osnovy předmětu **Komorní hra**

Základní studium I. stupně

Volitelný předmět nepovinný

1. - 3. ročník

- naladí svůj nástroj s pomocí učitele
- využívá získaných dovedností z individuální výuky
- reaguje na pokyny vedoucího hráče
- dbá na intonaci a pohotovost přiladit se k ostatním nástrojům

Volitelný předmět povinný

4. - 5. ročník

- naladí svůj nástroj
- využívá získaných dovedností z individuální výuky
- reaguje na pokyny vedoucího hráče
- pěstuje hudební ukázněnost, intonační a rytmické porozumění mezi hráči
- umí odpoutat pozornost od svého hlasu
- podílí se na tvorbě dynamiky a vyjádření obsahu skladby
- uplatňuje znalosti a dovednosti získané v individuální výuce

6. - 7. ročník

- dbá na intonaci a pohotově se přiladuje k ostatním nástrojům
- uplatňuje a zdokonaluje schopnost spolupráce v kolektivu
- podílí se společně na tvorbě dynamiky a vyjádření obsahu skladby
- reaguje na gesta vedoucího hráče
- dodržuje obsah skladby
- spoluvytváří kompaktnost a celkový dojem skladby

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

- ladí s jinými nástroji
- dodržuje a spolehlivě interpretuje svůj vlastní part
- přizpůsobuje svůj výkon spoluhráčům (rytmus, dynamika, agogika, celkový přednes)

3. - 4. ročník

- orientuje se v partech a vystihne správný charakter skladby
- intonuje ve vztahu k ostatním spoluhráčům
- dokáže svým spolehlivým výkonem ovlivnit kvalitu komorního souboru
- zhodnotí svůj výkon i výkony spoluhráčů

5.2.28 Učební osnovy předmětu Hudební nauka

Hudební nauka je teoretickým předmětem, nutným k výuce všech studijních zaměření hudebního oboru. Na základě rozvíjení řady praktických hudebních dovedností získává žák lepší orientaci v notovém zápisu.

Součástí výuky jsou praktická cvičení rytmická, intonační a sluchová, stručný přehled dějin hudby a poslechové hodiny, kde se učí žák rozeznávat rozdíly jednotlivých hudebních stylů, žánrů a základních hudebních forem a utváří si vlastní hodnotový a hodnotící systém poslouchaného a celkově vnímaného umění.

Předmět je vyučován povinně v základním studiu I. stupně a výuka trvá pět let. Výuka probíhá kolektivní formou ve třídách do dvaceti žáků. Osvojení teoretických základů hudby může být velmi individuální, o postupu do dalšího ročníku rozhoduje učitel hudební nauky na základě prospěchu (osvojení probírané látky).

Základní studium I. stupně

1. ročník I. stupně

- umí zapsat noty c^1 - g^2
- zná posuvky křížek, béčko, odrážku
- umí vyjmenovat postup křížků a béček
- umí vysvětlit pojem celý tón, půltón
- zná noty a pomlky od noty celé až po osminovou
- umí vytvořit a dirigovat $2/4$, $3/4$ a $4/4$ takt
- umí zapsat rytmus v rozsahu $4/4$ taktu podle rytmického diktátu
- umí stupnice C, G, D a F dur
- umí postavit tónický kvintakord v probraných stupnicích
- zná základní rozdělení hudebních nástrojů
- zná hudební základní hudební názvosloví
- pozná, kdy je zahrán jeden, dva nebo tři tóny
- kolektivně umí zazpívat durovou stupnici a durový kvintakord
- pozná sluchem tón z durového kvintakordu (spodní, prostřední, vrchní)
- zpívá jednohlasé písně
- rozliší dynamiku: p, f, mf
- ovládá pojmy: dvojitá taktová čára, repetice, pomocné linky, basový klíč, legato, staccato, ligatura, koruna

2. ročník I. stupně

- umí číst i zapsat noty v houslovém klíči g - c^3 , v basovém klíči c - c^1
- umí zapsat křížky a béčka
- rozumí stavbě durové stupnice a zná stupnice do 4 křížků a béček
- umí zapsat tónický kvintakord s obraty v probraných stupnicích
- je seznámen se stupnicí moll
- zná základní intervaly
- v kolektivu zazpívají durový a mollový kvintakord
- vědí, co znamená tečka u noty
- seznámí se s notou a pomlkou šestnáctinovou
- orientují se v zápisu $3/8$, $6/8$ taktu
- seznámí se s pojmem předtaktí, D. C. al Fine
- seznámí se se smyčcovými nástroji
- umí rozlišit celý tón a půltón s pomocí klávesnice i sluchově

- zpívá jednoduché kánony
- učí se zapsat jednoduchou píseň do not a vytvořit doprovod s pomocí Orffových nástrojů
- zná pojmy pianissimo, mezzopiano, fortissimo, crescendo, decrescendo, koruna, akcent, dynamika, tempo
- rozliší sluchem durový a mollový akord
- zapíše podle sluchového diktátu rytmické motivy s použitím not a pomlk
- je seznámen s významnými českými skladateli

3. ročník I. stupně

- zná všechny stupnice dur a stupnice moll do 4 křížků a béček
- zná všechny posuvky
- umí utvořit T5, T6, T6/4 v probraných stupnicích
- zná opěrné písňe k obrátům durového kvintakordu
- umí utvořit základní intervaly
- je seznámen s tónikou, subdominantou a dominantou
- umí vytvořit jednoduchý doprovod pomocí T a D ve vybraných lid. písních
- umí zapsat do not akordy podle kytarových značek
- je seznámen s druhy oktáv
- je seznámen s dechovými nástroji
- je seznámen s triolou a synkopou, umí je vytleskat
- zná rozdělení hlasů a druhy pěveckých sborů
- rozliší intervaly od primy až po oktávu
- orientuje se v zápisu 2/2 taktu
- je seznámen s pojmy: lidová hudba, lidové nástroje, lidové tance, opera, árie, předehra
- zná pojmy presto, vivo, adagio, lento, cantabile, dolce
- je seznámen se stručným životopisem J. S. Bacha, W. A. Mozarta a L. van Beethovena

4. ročník I. stupně

- zná mollové stupnice do 5 křížků a béček
- rozezná druhy mollových stupnic sluchem
- zná pojem stejnojmenné a paralelní stupnice
- umí utvořit malé intervaly, zmenšený kvintakord, dominantní septakord
- je seznámen s melodickými ozdobami: příraz, obal, trylek, nátryl, mordent
- umí enharmonicky zaměnit tón
- zná pojmy: harmonie, instrumentální, vokální, part, partitura, konsonance, disonance, concerto grosso, sonáta, oratorium, variace, imitace, polyfonie, homofonie, svita, fuga, symfonie, koncert
- zná hudební názvosloví: largo, sostenuto, marcato, giocoso, glissando, vibrato, pizzicato
- je seznámen s druhy instrumentálních komorních seskupení a s obsazením symfonického orchestru
- pozná a zazpívá dané intervaly a D7
- umí zazpívat v kolektivu harmonickou a melodickou stupnici
- je seznámen s hudebními epochami od renesance po klasicismus

5. ročník I. stupně

- upevňuje získané vědomosti a přenáší je do praktických činností
- zná všechny mollové stupnice
- umí utvořit zmenšené a zvětšené intervaly

- umí vytvořit akordy podle kytarových značek
- umí transponovat melodii do zadané tóniny
- zná pojmy: symfonická báseň, programní hudba, agogika, korepetitor, transkripce
- je seznámen s hudebními epochami od romantismu po hudbu 20. století

5.2.29 Učební osnovy předmětu Příprava ke studiu

Je to nepovinný specializovaný předmět, navazující na dokončené studium hudební nauky v základním studiu I. stupně jako příprava ke studiu na uměleckých školách. Výuka probíhá v počtu jednoho až čtyř žáků. Tento nepovinný předmět je dostupný i pro studenty základního studia II. stupně v rámci přípravy na přijímací zkoušky na střední nebo vysoké školy s hudebním zaměřením. Náplní studia je intenzivní příprava z hudební teorie, intonace a rytmu, sluchové analýzy, dějin hudby a základů harmonie v závislosti na požadavcích přijímacích zkoušek zvoleného typu vyšší umělecké školy.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu I. a II. stupně základního studia (dvouleté studium v kterémkoliv ročníku po ukončení docházky do předmětu hudební nauka)

1. a 2. ročník

- žák se pohotově orientuje v základech hudební teorie (hudební názvosloví, systém stupnic a akordů, intervaly, rozdělení hudebních nástrojů apod.),
- předvede praktické dovednosti v oblasti intonace, rytmu a sluchové analýzy,
- prokáže přehled v základních obdobích dějin hudby včetně periodizace,
- vyjmenuje stěžejní autory a díla světové i české hudební literatury,
- popíše a rozliší nejběžnější hudební formy, nástrojová seskupení,
- uvede významné sólisty a orchestry, má přehled o kulturním životě v regionu.

5.2.30 Studijní zaměření Hra na ukulele

Ukulele v současné době nejen v České republice, ale v celé Evropě nabírá velké oblíbenosti. Využívá se většinou na poli neartificiální hudby. Dokonce ani není možno, až na několik výjimek, se hře na ukulele v České republice učit. Naše ZUŠ je právě touto světlou výjimkou. Ukulele lze dobře použít jako nástroj pro malé děti a lze z něj snadno přejít na kytaru. Je ovšem možné studovat hru pouze na tento nástroj, a to nejen pro doprovod např. zpěvu, ale i docílit virtuozity pro koncertní pódia. Studium je vhodné pro žáky od věku 7 let.

Přípravné a základní studium I. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium I. stupně							
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.
Hra na ukulele	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
Volitelné předměty povinné								
Kolektivní interpretace	1	-	-	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Volitelné předměty nepovinné								
Kolektivní interpretace	-	1	1	1	-	-	-	-
Příprava ke studiu	-	-	-	-	-	-	1	1
Týdenní dotace celkem	2	2-3	2-3	2-3	3-4	3-4	2-4	2-4

Přípravné a základní studium II. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium II. stupně				
Povinné předměty	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na ukulele	1	1	1	1	1
Volitelné předměty povinné					
Kolektivní interpretace	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Týdenní dotace celkem	1	2-3	2-3	2-3	2-3

Poznámky:

- výuka v přípravném studiu a výuka v základním studiu I. a II. stupně probíhá v počtu 1-2 žáci v hodině.
- volitelný předmět je v základním studiu plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Kytarový soubor, Taneční rytmická skupina, Komorní hra) a je od 4. ročníku I. stupně povinným předmětem. V přípravném studiu I. stupně je povinným předmětem Sborový zpěv. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.
- zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje ředitel školy po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření.
- volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech - volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.
- výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.

Ročníkové výstupy: Hra na ukulele

Přípravné studium I. stupně

- zná základní části nástroje, chápe tvorbu tónu
- získá návyk správného držení nástroje a postavení rukou na nástroji
- osvojil si označení prstů pravé i levé ruky, jejich značení v notovém zápise
- je schopen rozeznat hodnoty daných not
- hraje jednohlasé melodie s využitím prázdných strun úhozem dopadem (apoyando)
- je schopen správné rytmizace hraných cvičení a skladbiček

Talentová zkouška: dvě jednohlasé melodie min. na dvou strunách (písnička, říkadlo, rozpočítávadlo, apod.)

Učební osnovy předmětu Hra na ukulele: 1. ročník I. stupně

- zná názvy not na všech strunách v 1. poloze
- zvládá správné držení těla, nástroje
- dbá na správné postavení levé ruky a držení trsátka
- dovede zahrát stupnici C s příslušným rozloženým akordem
- je schopen zahrát zpaměti melodii i akordický doprovod písničky nebo jednoduché skladbičky
- umí pojmenovat jednotlivé části nástroje

Postupová zkouška: stupnice přes jednu oktávu, dle schopností žáka i TSD, dvě krátké nebo jedna delší etuda, krátký přednes

Učební osnovy předmětu Hra na ukulele: 2. ročník I. stupně

- zná názvy not na všech strunách včetně not zvýšených a snížených v 1. poloze
- správně střídá úhozy trsátkem nahoru a dolů při hře not čtvrt'ových a osminových
- zahraje jednoduché dvojhmaty
- dovede zahrát lidové písně nebo kratší skladbu
- akordicky doprovodí zpěv nebo jiný nástroj v 2/4, 3/4 a 4/4 rytmu
- dovede zahrát stupnice dur do 2 křížků s příslušným rozloženým akordem v rámci rozsahu nástroje

Postupová zkouška: stupnice přes jednu oktávu, TSD, dvě krátké nebo jedna delší etuda, dva krátké nebo jeden dlouhý přednes

Učební osnovy předmětu Hra na ukulele: 3. ročník I. stupně

- dosáhl vyšší koordinace levé a pravé ruky
- zvládá přechody trsátkem ze struny na strunu
- hraje jednoduché dvojhmaty
- zahraje vybrané stupnice a rozložené akordy v 1. poloze v rozsahu jedné a dvou oktáv
- rozšíří dynamiku o crescendo a decrescendo
- začíná s nácvikem tremola
- nacvičuje hru ve 3. poloze v případě dostatečné pokročilosti
- dovede zahrát stupnice dur do 4 křížků s příslušným rozloženým akordem v rámci rozsahu nástroje
- zahraje kratší přednesovou skladbu zpaměti

Postupová zkouška: stupnice přes dvě oktávy, TSD, dvě krátké nebo jedna dlouhá etuda, dva krátké nebo jeden dlouhý přednes

Učební osnovy předmětu Hra na ukulele: 4. ročník I. stupně

- hraje ve 3. poloze
- ovládá jednoduché výměny 1. a 3. polohy
- zahraje tečkovaný a triolový (swingový rytmus)
- zdokonaluje a kombinuje hru trsátkem přes struny (crosspicking), staccato, legato
- hraje vybrané stupnice a rozložené akordy v 1. a 3. poloze
- zdokonalí vibrato, tremolo a dovede je použít ve vhodných místech přednesových skladeb
- hraje v souboru

Postupová zkouška: stupnice přes dvě oktávy, TSD, dvě krátké nebo jedna dlouhá etuda, dva krátké nebo jeden dlouhý přednes

Učební osnovy předmětu Hra na ukulele: 5. ročník I. stupně

- zdokonalí hru ve 3. poloze a výměnu poloh
- zvládá přechod ze hry akordické na melodickou a zpět bez rytmické nepřesnosti
- zdokonalí hru crosspicking
- ovládá čtení zápisu z tabulatury
- rozlišuje různá slohová období
- ovládá melodické ozdoby (příraz, odtrh, skluz, odtah)
- hraje z listu
- umí naladit nástroj
- zapojuje se do souborové hry

Postupová zkouška: stupnice přes dvě oktávy, TSD, dvě krátké nebo jedna dlouhá etuda, dva krátké nebo jeden dlouhý přednes

Učební osnovy předmětu Hra na ukulele: 6. ročník I. stupně

- orientuje se v 5. poloze
- zdokonalí dříve probrané výměny poloh
- zahraje stupnice dur přes 3 oktávy
- improvizuje v durových a mollových stupnicích (první nota přísně vychází z tónů akordu)
- zahraje chromatické postupy a náročnější rytmické kombinace
- používá vibrato, tremolo
- ovládá přirozené flažolety
- věnuje se souborové hře

Postupová zkouška: jedna mollová a jedna durová stupnice dle rozsahu, TSD, dvě etudy, dva přednesy

Učební osnovy předmětu Hra na ukulele: 7. ročník I. stupně

- orientuje se v notovém zápise (g - f3)
- běžně používá 1., 3. a 5. polohu
- hraje stupnice přes celý hmatník a rozložené akordy dur a moll
- pracuje s dynamikou a zabývá se výrazovou stránkou přednesových skladeb
- běžně používá vibrato, tremolo

- je schopen samostatně nastudovat technicky přiměřenou skladbu
- má přehled nejen o slohových a hudebních obdobích, ale rozlišuje i jednotlivé moderní styly
- ovládá základní doprovodné rytmy a frázování při hře improvizované melodie (blues, swingu a latinskoamerické hudba)
- ovládá hru umělých flažoletů
- nastuduje komorní skladbu (komorní skladby)
- nacvičuje program na absolventský koncert I. stupně nebo závěrečnou zkoušku

Závěrečná zkouška: jedna mollová a jedna durová stupnice dle rozsahu, TSD, dvě etudy, dva přednesy

Přípravné studium II. stupně

- osvojil si elementární návyky
- zná označení prstů pravé i levé ruky a jejich odlišné značení v notovém zápise
- rozvíjí techniku pravé ruky - úhoz dopadem (apoyando)
- rozvíjí techniku pravé ruky - úhoz bez dopadu (tirando)
- dbá na kvalitní tón a správnou rytmizaci
- klade důraz na precizní interpretaci dané skladby nebo etudy
- rozvíjí výrazové a technické schopnosti
- je schopen vnímat náladu a charakter skladby s využitím poznaných dynamických značek

Talentová zkouška: jednohlasá jednooktávová stupnice dur nebo moll, T⁵, D⁷, 1x etuda, 1x přednes

Učební osnovy předmětu Hra na ukulele: 1. - 2. ročník II. stupně

- ovládá všechny polohy (1. - 5.), včetně výměny poloh
- dovede použít i vyšší polohy (nad 5. polohu)
- umí samostatně vybrat nejvhodnější prstoklad a úhozy při studiu skladeb
- chápe frázování
- prohloubí hru z paměti a z listu
- je zapojen do souborové hry
- umí pracovat s kvalitou a barvou tónu a je schopen rytmické sebekontroly zpětným poslechem z nahrávky
- umí si vytvořit sólo do jednoduché písně
- ovládá septakordy

Učební osnovy předmětu Hra na ukulele: 3. - 4. ročník II. stupně

- zdokonalí svou samostatnost při řešení prstokladů, střídání úhozů pravé ruky a výrazu
- zlepší svou hudební paměť na dalších přednesových skladbách
- hraje v komorním seskupení či v souboru
- zdokonalí technickou vyspělost
- rozšíří svůj hudební repertoár a samostatně studuje repertoár
- zdokonalí improvizaci v melodické, harmonické i v rytmické stránce
- dle svých možností je zapojen do komorní, souborové nebo orchestrální hry i mimo školu
- nacvičuje program na absolventský koncert II. stupně nebo závěrečnou zkoušku

Postupová zkouška (1. - 3. ročník): jedna mollová a jedna durová stupnice v plném rozsahu, TSD, dvě etudy, dva přednesy různých stylových období nebo různých žánrů

Závěrečná zkouška (4. ročník): jedna mollová a jedna durová stupnice v plném rozsahu, TSD, dvě etudy, tři přednesy různých stylových období nebo různých žánrů

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

6.1 Charakteristika výtvarného oboru

Vzdělání ve výtvarném oboru rozvíjí u dětí výtvarné dispozice, vnímání, myšlení, vyjadřování, představivost, estetické cítění, tvořivost a kreativitu. Snažíme se o dosažení osobního maxima u každého dítěte, poznávání světa, kulturních souvislostí a historie.

Při výtvarných činnostech dbáme na objevování estetických hodnot, výchově k samostatnosti, umění spolupráce s ostatními žáky a získání aktivního přístupu ke světu a k lidem., poznání vlastních schopností, dovedností a jejich rozvíjení.

Přípravná výtvarná výchova (PVV) I. stupně výtvarného oboru má nejvýše 2 ročníky a je určena pro žáky od 5 let věku. Základní studium I. stupně má 7. ročníků a je určeno pro žáky od 7 let věku. Základní studium II. stupně má 4 ročníky a je určeno pro žáky od 14 let věku.

Pro žáky, kteří v daném studijním zaměření nenavštěvovali nebo neukončili úspěšně základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Škola může přijímat žáky i během školního roku s ohledem na kapacitu a naplněnost jednotlivých studijních zaměření. Žáci starší 8 let přijatí ve druhém pololetí mohou být zařazeni do přípravného studia. Na konci každého ročníku žák vykoná postupovou zkoušku a na konci I. a II. stupně závěrečnou zkoušku. Při ukončení přípravného studia vykoná žák talentovou zkoušku.

Studium pro dospělé - Vzdělávací obsah pro studium pro dospělé (SPD) není součástí ŠVP, má nejvýše 4 ročníky. Jeho způsob a forma realizace probíhá na ZUŠ Slatiňany v souladu s ŠVP a stanovuje jej učitel na základě individuálních vzdělávacích potřeb žáků a studentů. Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem II. stupně. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně.

Výtvarný obor vyučujeme v kolektivech max. 15 žáků, ale ke každému žákovi a jeho potřebám přistupujeme individuálně, třídy jsou smíšené. O přijetí žáka a jeho zařazení do ročníku rozhoduje ředitel školy.

Čísla předmětů studijního zaměření Výtvarná tvorba:

6.2.1 Plošná tvorba

6.2.2 Prostorová tvorba

6.2.3 Výtvarná kultura

6.2 Studijní zaměření Výtvarná tvorba

Přípravné a základní studium I. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium I. stupně							
	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.
Přípravná výtvarná výchova	3	-	-	-	-	-	-	-
Plošná tvorba	-	2	2	2	2	2	2	2
Prostorová tvorba	-	1	1	1	1	1	1	1
Týdenní dotace celkem	3	3	3	3	3	3	3	3

Přípravné a základní studium II. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium II. stupně				
	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Přípravná výtvarná výchova	3	-	-	-	-
Plošná tvorba	-	1,5	1,5	1,5	1,5
Prostorová tvorba	-	1	1	1	1
Výtvarná kultura	-	0,5	0,5	0,5	0,5
Týdenní dotace celkem	3	3	3	3	3

Přípravná výtvarná výchova I. stupně

- prostřednictvím hry a experimentu objeví a pozná stopy nástrojů
- při malbě je jeho paleta barevná
- pomocí modelování objeví třetí rozměr
- tvoří s radostí a vyjádří svoje pocity a zážitky
- zapojuje se do experimentování a hravých činností
- má radost ze svého tvoření
- pracuje sám i ve skupině
- dokáže přiměřeně vysvětlit svou práci
- zvládá přípravu pomůcek, materiálu, hygienických návyků při práci a úklidu svého pracoviště
- zvládá vhodnou komunikaci s učiteli i spolužáky a respektuje rozdílné názory

Talentská zkouška: žák zakončí přípravné studium vystavením své práce na oborové výstavě.

Přípravná výtvarná výchova II. stupně

- žák se připraví na studium na II. stupni
- uvědomuje si svoji jedinečnost, uplatňuje vlastní myšlení, prožitky a vnímání
- reaguje na podněty ze svého okolí výtvarnou výpovědí
- zdokonalí techniky kresby, malby, modelování
- je nakloněn tvorbě z netradičních materiálů
- pracuje samostatně i ve skupině a přijímá názory a připomínky ostatních a respektuje je
- zná základní rysy uměleckých slohů a pracuje s uměleckými díly
- upevňuje hygienické návyky, sebeobslužnost a samostatnost při práci

Talentská zkouška: žák zakončí přípravné studium vystavením své práce na oborové výstavě.

6.2.1 Plošná tvorba

Učební osnovy předmětu Plošná tvorba 1. ročník I. stupně

- vnímá účinek barev a ztvární pomocí základní barevné škály jemu blízké téma
- používá základní vyjadřovací prostředky a obrazotvorné znaky k srozumitelnému vyjádření své myšlenky
- rozvíjí výtvarné dispozice - vnímání, představivost, fantazii
- získává zručnost v zacházení s nástroji
- dokáže přiměřeně svému věku popsat dílo své pocity z něj

Učební osnovy předmětu Plošná tvorba 2. ročník I. stupně

- pracuje na větších formátech, zvětší detail
- rozliší prostředky kresby (linie), malby (plochu) a využije je při vytváření prostoru
- rozezná kategorie barev a použije je (teplé - studené, syté - pastelové)
- v diskusi o výtvarném díle si vytváří vlastní názor a toleruje odlišné názory

Učební osnovy předmětu Plošná tvorba 3. ročník I. stupně

- využívá celý formát k vytvoření jednoduchých kompozic
- pracuje s detailem
- dokáže rozlišit základní výtvarné techniky a pracuje v nich
- vnímá emoční náboj barev a obrazotvorných prvků
- rozezná umělecké disciplíny (kresbu, malbu, grafiku)
- inspiruje se realitou, fantazií nebo výtvarným uměním různých národů, seznamuje se s jejich zvyky, tradicemi, kulturou

Učební osnovy předmětu Plošná tvorba 4. ročník I. stupně

- rozpozná základní prvky výtvarného jazyka (bod, linie, geometrické tvary) a dokáže s nimi pracovat
- zvládá míchání barev a vědomě je užívá k dosažení žádaných účinků a vyváženosti kompozice
- vnímá účinky výtvarných prvků a jejich vzájemné působení
- experimentuje s novými materiály
- tvoří na základě svých emocí
- bezpečně používá nástroje v kresbě malbě, grafice, kombinuje kreslířské a malířské techniky
- tvoří s radostí a vyjádří svoje pocity a zážitky ve svých
- zapojuje se do experimentování a hravých činností
- má radost ze svého tvoření
- pracuje sám a ve skupině se aktivně zapojuje
- dokáže přiměřeně vysvětlit svou práci
- zvládá přípravu pomůcek, materiálu, hygienické návyky při práci a úklidu svého pracoviště
- zvládá vhodnou komunikaci s učiteli i spolužáky, respektuje rozdílné názory
- má povědomí o základních stavebních slozích, vybraných umělcích a dílech

Učební osnovy předmětu Plošná tvorba 5. ročník I. stupně

- záměrně používá barvy, tvary, linie, body, objemy
- zachytí skutečnost v ploše i prostoru podle svých možností
- rozšiřuje dovednosti v technikách a vzájemně je kombinuje
- ve skupině toleruje názory ostatních a aktivně spolupracuje, vnáší své pocity a názory

- odhadne možnosti materiálu
- orientuje se v základních výtvarných slozích
- má názor na současné umění a dokáže ho sdělit

Učební osnovy předmětu Plošná tvorba 6. ročník I. stupně

- zachytí realitu v ploše i v prostoru podle svého naturelu a schopností
- odhadne své možnosti a podle nich pracuje
- pozná a použije obrazotvorné prvky plošného vyjádření
- ve skupině diskutuje a pomůže ostatním a spolupracuje
- hledá náměty a inspiraci v uměleckých dílech a zajímá se o další obory lidské činnosti

Učební osnovy předmětu Plošná tvorba 7. ročník I. stupně

- čerpá podněty z oblasti výtvarné kultury a je tolerantní k ostatním výtvarným názorům
- dokáže posoudit své možnosti a stanoví si pro sebe dosažitelné cíle, uvědomuje si
- svou individualitu, rozvíjí své vnímání, prožívání a pocity
- dokáže reálně ohodnotit práci svou i ostatních a bere je jako partnery a respektuje rozdíly mezi lidmi
- diskutuje o svých názorech a obhajuje je
- pozná škálu vyjadřovacích prostředků (bod, linie, tvar, objem, plocha, prostor, plocha, světlo, stín, barva, textura) a jejich vlastnosti a vztahy (shoda, podobnost, kontrast opakování)
- je schopen zjednodušování tvarů, zabstraktnění námětu, parafráze, výřez, jiné výtvarné techniky
- pracuje v základních grafických technikách, zná základy perspektivního vyjádření
- inspiruje se realitou, fantazií nebo výtvarným uměním a tvoří pomocí výtvarného jazyka
- zvládá vlastní sebeobslužnost a pomoc mladším
- zvládá vhodnou komunikaci s učiteli i spolužáky, respektuje rozdílné názory
- svými pracemi a přístupem se podílí na reprezentaci školy
- pracuje s uměleckým dílem, porovnává rozdíly ve výtvarném vyjádření
- všímá si podobných témat v tvorbě umělců
- dokáže použít základní pojmy názvosloví

Postupová zkouška (1. - 6. ročník): žák zakončí ročník vystavením svých prací na oborové výstavě.

Závěrečná zkouška (7. ročník): žák zakončí I. stupeň vystavením svých prací na oborové výstavě.

Učební osnovy předmětu Plošná tvorba 1. - 2. ročník II. stupně

- ovládá postupy dříve naučené a zdokonaluje je
- zdokonaluje se v kresbě - perspektiva, zátiší, kompozice, figura
- zdokonaluje se v studijní i volné malbě - výrazové možnosti barev, míchání
- používá různé techniky, kombinuje je, experimentuje s nimi,
- podílí se na originálním řešení výtvarných problémů, používá stylizaci, abstrakci
- dokáže zvolit vhodnou techniku, nástroje a materiál pro svůj záměr

Učební osnovy předmětu Plošná tvorba 3. - 4. ročník II. stupně

- hodnotí reálně svou práci, je k ní přiměřeně kritický, podílí se aktivně na prezentaci svých děl, je tolerantní a chápavý k tvorbě druhých
- nachází svůj vlastní, osobitý styl, respektuje své možnosti

- uměleckou tvorbu vnímá jako jedinečný způsob sdělování svých pocitů a postojů k dění a situacím
- ovládá zjednodušování a stylizaci, zvolí vhodné materiály, techniky a nástroje pro samostatně zvolený námět
- využívá podle svých dovedností možnosti kompozice - kontrast, harmonie, dominantu, barevných a prostorových možností
- používá k tvorbě a návrhům současná média

Postupová zkouška (1. - 3. ročník): žák zakončí ročník vystavením svých prací na oborové výstavě.

Závěrečná zkouška (4. ročník): žák zakončí studium výtvarného oboru vystavením svého projektu na oborové výstavě.

6.2.2 Prostorová tvorba

Učební osnovy předmětu Prostorová tvorba 1. ročník I. stupně

- tvaruje keramickou hlinu a vnímá haptický kontakt
- učí se základní postupy při práci s různými materiály

Učební osnovy předmětu Prostorová tvorba 2. ročník I. stupně

- vytváří trojrozměrné plastiky úměrné jeho věku
- učí se postupy výroby keramiky, učí se ji dekorovat

Učební osnovy předmětu Prostorová tvorba 3. ročník I. stupně

- zachytí skutečnost v prostoru podle svých možností
- uvědoměle používá nástroje a nebojí se s nimi i experimentovat, zachytí detail

Učební osnovy předmětu Prostorová akční tvorba 4. ročník I. stupně

- uplatňuje cit pro tvorbu v prostoru
- vytvoří jednoduchý hliněný reliéf,
- zná základní postupy výroby keramiky a částečně uplatňuje práci podle vlastních návrhů
- uplatní znalosti při tvorbě z jiných materiálů - papíru, proutí, drátu textilu
- při akčních a motivačních činnostech se aktivně zapojuje

Učební osnovy předmětu Prostorová tvorba 5. ročník I. stupně

- rozšiřuje dovednosti v technikách a vzájemně je kombinuje
- odhadne možnosti materiálu
- zná postupy výroby keramiky
- používá základní postupy tvarování papíru

Učební osnovy předmětu Prostorová tvorba 6. ročník I. stupně

- pozná a použije obrazotvorné prvky prostorového vyjádření
- ve skupině diskutuje a pomůže ostatním a spolupracuje
- využívá návrhové kresby a rozmýšlí realizaci v materiálu
- odhadne možnosti materiálu a volí k němu vhodnou techniku

Učební osnovy předmětu Prostorová tvorba 7. ročník I. stupně

- pozná škálu vyjadřovacích prostředků v prostorovém vyjádření (tvar, objem, prostor, textura, otisk) a jejich vlastnosti a vztahy (shoda, podobnost, kontrast opakování)
- výtvarně se vyjadřuje v prostoru prostřednictvím různých materiálů a to i netradičních
- při objektové a akční tvorbě přispívá vlastním názorem a nápadem
- tvoří pomocí výtvarného jazyka

Postupová zkouška (1. - 6. ročník): žák zakončí ročník vystavením svých prací na oborové výstavě.

Závěrečná zkouška (7. ročník): žák zakončí I. stupeň vystavením svých prací na oborové výstavě.

Učební osnovy předmětu Prostorová tvorba 1. - 2. ročník II. stupně

- k vypracování svého záměru používá různé tradiční i netradiční materiály
- tvoří samostatně i v kolektivu

- ovládá postupy dříve naučené a doplňuje o další vědomosti
- používá obrazotvorné prvky prostorového vyjadřování

Učební osnovy předmětu Prostorová tvorba 3. - 4. ročník II. stupně

- podílí se na vytváření originálních řešení problémů
- zkouší netradiční způsoby řešení
- při práci v daných technikách používá odborné názvosloví
- zná obrazotvorné prvky prostorového vyjadřování
- zvládá vytvořit návrh, určit postup, dovést práci do konečné podoby
- zdokonaluje se v práci na hrncířském kruhu

Postupová zkouška (1. - 3. ročník): žák zakončí ročník vystavením svých prací na oborové výstavě.

Závěrečná zkouška (4. ročník): žák zakončí studium výtvarného oboru vystavením svého projektu na oborové výstavě.

6.2.3 Výtvarná kultura

Učební osnovy předmětu Výtvarná kultura 1. - 2. ročník II. stupně

- vyzná se v hlavních rysech uměleckých slohů a směrů a hledá nejbližší svému naturelu
- zajímá se o umění různých národů a etnik, je k nim tolerantní a hledá v jejich umění inspiraci
- zajímá se o současné umění a inspiruje se jím, všímá si vyjadřovacích prostředků
- vyjmenuje základní období historického vývoje výtvarné kultury

Učební osnovy předmětu Výtvarná kultura 3. - 4. ročník II. stupně

- zná hlavní směry a osobnosti výtvarného umění a orientuje se v historických souvislostech vedoucích k jejich vývoji, hledá si oblíbené umělce
- při návštěvách výstav současných umělců poznává jejich tvorbu a hledá v ní inspiraci pro svou vlastní práci
- zajímá se o umění různých národů a etnik, je k nim tolerantní a hledá v jejich umění inspiraci
- žák hovoří s vrstevníky a předává jim své poznatky ze setkání s výtvarným uměním

Postupová zkouška (1. - 3. ročník): žák zakončí ročník vystavením svých prací na oborové výstavě.

Závěrečná zkouška (4. ročník): žák zakončí studium výtvarného oboru vystavením svého projektu na oborové výstavě.

7 VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

7.1 Charakteristika tanečního oboru

V naší ZUŠ si žáci mohou vybrat ze dvou studijních zaměření:

- 1) Současný tanec**
- 2) Klasický tanec**

V tanečním oboru umožňujeme prostřednictvím pohybových a tanečních aktivit komplexní a systematický rozvoj žáka po stránce tělesné a duševní. Seznamujeme žáky se stavbou i strukturou lidského těla, zákonitostmi pohybu a poskytujeme mu orientaci v různých oblastech spojených s tanečním projevem a kulturou pohybu. Vedeme žáky od spontánního pohybu k vědomému používání těla, kultivujeme pohyb, rozvíjíme taneční techniku, koordinační, silové a vytrvalostní schopnosti, včetně relaxace.

Přípravná taneční výchova (PTV) I. stupně tanečního oboru má nejvýše 2 ročníky a je určena pro žáky od 5 let věku. Základní studium I. stupně má 7. ročníků a je určeno pro žáky od 7 let věku. Základní studium II. stupně má 4 ročníky a je určeno pro žáky od 14 let věku.

Pro žáky, kteří v daném studijním zaměření nenavštěvovali nebo neukončili úspěšně základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Škola může přijímat žáky i během školního roku s ohledem na kapacitu a naplněnost jednotlivých studijních zaměření. Žáci starší 8 let přijatí ve druhém pololetí mohou být zařazeni do přípravného studia. Na konci každého ročníku žák vykoná postupovou zkoušku a na konci I. a II. stupně závěrečnou zkoušku. Při ukončení přípravného studia vykoná žák talentovou zkoušku.

Studium pro dospělé - Vzdělávací obsah pro studium pro dospělé (SPD) není součástí ŠVP, má nejvýše 4 ročníky. Jeho způsob a forma realizace probíhá na ZUŠ Slatiňany v souladu s ŠVP a stanovuje jej učitel na základě individuálních vzdělávacích potřeb žáků a studentů. Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem II. stupně. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně.

O přijetí žáka a jeho zařazení do ročníku rozhoduje ředitel školy.

Čísla učebních plánů tanečního oboru:

7.1.1 Studijní zaměření Současný tanec

7.1.2 Studijní zaměření Klasický tanec

7.1.1 Studijní zaměření Současný tanec

V současném tanci rozvíjíme taneční projev žáků, prohlubujeme jejich prostorové a hudební citění, společnou tvorbou choreografie ve skupině posilujeme schopnost týmové spolupráce. Učíme žáky hudebnímu citění, vnímání rytmu a vytváření výrazovosti v pohybu a tanci.

Přípravné a základní studium I. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium I. stupně							
	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.
Přípravná taneční výchova	2	-	-	-	-	-	-	-
Taneční průprava	-	1	1	-	-	-	-	-
Současný tanec	-	-	-	1	2	2	2	2
Taneční praxe	-	1	1	1	1,5	1,5	1,5	1,5
Týdenní dotace celkem	2	2	2	2	3,5	3,5	3,5	3,5

Přípravné a základní studium II. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium II. stupně				
	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Přípravná taneční výchova	3	-	-	-	-
Současný tanec	-	1	1	1	1
Taneční praxe	-	2	2	2	2
Týdenní dotace celkem	3	3	3	3	3

Přípravná taneční výchova I. stupně

- orientuje se v prostoru
- zvládá základní polohy vstojе, vsedě, vkleče, vleže
- zvládá jednoduché taneční kroky
- vystupuje na veřejnosti v jednoduché taneční choreografii
- dbá na správné držení těla
- v hravých cvičeních spojuje hudební a pohybové činnosti

Talentová zkouška: žák se alespoň 1x za rok zúčastní veřejného vystoupení.

Učební osnovy předmětu Taneční průprava: 1. ročník I. stupně

- osvojil si držení těla v základních pozicích
- zvyšuje svoji pohyblivost
- rozvíjí pohyb z místa na místo
- osvojil si obratnost kotoul vpřed, svíčka, převaly v lehu
- orientuje se v prostoru
- zvládá základní polohy vstojе, vsedě, vkleče, vleže
- zvládá jednoduché taneční kroky
- vystupuje na veřejnosti v jednoduché taneční choreografii
- dbá na správné držení těla

Učební osnovy předmětu Taneční praxe: 1. ročník I. stupně

- uplatňuje vědomosti, které získal v přípravném studiu

- zvládá základní krok 2/4 a 3/4 taktu
- účastní se veřejných vystoupení

Učební osnovy předmětu Taneční průprava: 2. ročník I. stupně

- upevňuje držení těla na místě, v pohybu do prostoru
- zvyšuje svoji pružnost, koordinaci pohybu, aktivní pohyblivost
- zdokonaluje chůzi, běh, poskoky, cval
- provede otáčky v pomalém tempu
- osvojil si pérování v kolenou, kotnících

Učební osnovy předmětu Taneční praxe: 2. ročník I. stupně

- dokáže tanečně ztvárnit vybrané hudební skladby
- umí zatančit jednoduché country tance kruhové a řadové
- účastní se veřejných vystoupení

Učební osnovy předmětu Současný tanec: 3. ročník I. stupně

- reaguje pohybem na různá tempa
- osvojil si vazby lehů, sedů a jednoduché dálkové skoky
- zvládá postavení u tyče - čelní a boční
- ovládá držení těla na místě i v pohybu do prostoru
- prohlubuje rytmické, dynamické a prostorové cítění
- zvládá kotoul vpřed i vzad, svičku
- ovládá základní taneční kroky - dvojposkočný krok, polku v natáčení a točení, valčík
- zdokonaluje otáčky v pomalém i rychlejším tempu
- osvojil si pozice HK, 1. a 2. pozici nohou paralelní a vytočenou, battement
- rozeznává 2/4 a 3/4 takt

Učební osnovy předmětu Taneční praxe: 3. ročník I. stupně

- dokáže hodnotit u svých spolužáků technické provedení z hlediska správného držení těla
- rozvíjí pohybovou fantazii
- účastní se kolektivní pohybové a prostorové souhry
- zúčastňuje se veřejných vystoupení

Učební osnovy předmětu Současný tanec: 4. ročník I. stupně

- ovládá otáčky v kombinaci s jednoduchými skoky
- pracuje s pohyby pánví - do stran, vpřed, vzad, kroužení
- ovládá battement tendu, relevé, úklon, předlon, záklon
- umí průplet na kruhu
- zdokonaluje pohybovou koordinaci
- prohlubuje hudební a pohybové cítění
- ovládá jednotlivé svalové oblasti a zvyšuje pohyblivost v kloubech
- umí most
- osvojil si malé skoky dálkové a výskoky v 1. a 2. pozici mírně vytočené

Učební osnovy předmětu Taneční praxe: 4. ročník I. stupně

- uplatňuje získané pohybové dovednosti v tanečních vazbách
- dokáže ohodnotit u spolužáků souhru tanečního provedení

- účastní se veřejných vystoupení

Učební osnovy předmětu Současný tanec: 5. ročník I. stupně

- osvojil si otáčky z místa
- pohybuje se plynule, harmonicky, koordinovaně
- podle svých možností interpretuje delší pohybové vazby s přecházením do různých poloh
- umí přemet stranou
- zdokonaluje pohybovou koordinaci
- osvojil si prvky demi-plié, grand-plié, relevé, balancé

Učební osnovy předmětu Taneční praxe: 5. ročník I. stupně

- prohlubuje hudební a prostorové cítění
- uvědomuje si principy prováděného pohybu a uplatňuje je ve svém pohybovém vyjádření
- rozeznává základní taneční styly (z DVD záznamů)
- účastní se veřejných vystoupení

Učební osnovy předmětu Současný tanec: 6. ročník I. stupně

- ovládá základní kroky společenských tanců
- dokáže řešit prostorové, rytmické a výrazové úkoly
- dokáže pohybem reagovat na změny tempa
- vytváří vazby švihů, vln
- učí se novým tanečním technikám
- zvyšuje koordinaci pohybu dolních a horních končetin
- ovládá vlny trupem s doprovodnými pohyby horních končetin
- ovládá různé vazby chassé, passé, obrátů, skoků
- procvičuje arabesky

Učební osnovy předmětu Taneční praxe: 6. ročník I. stupně

- podílí se na tvorbě choreografie
- vyjadřuje se k výběru hudby
- diskutuje o návrhu kostýmu
- pracuje s různými druhy skoků a obrátů
- účastní se veřejných vystoupení

Postupová zkouška (1. - 6. ročník): žák se alespoň 1x za rok zúčastní veřejného vystoupení.

Učební osnovy předmětu Současný tanec: 7. ročník I. stupně

- interpretuje probrané pohybové prvky, jejich nejrůznější vazby ve všech přízemních polohách i v pohybu z místa
- ví, odkud pohyb vyšel a zda je prováděn švihem, tahem, pádem, tlakem, nárazem
- ovládá koordinaci pohybu nohou, rukou a hlavy
- zvládá různé taneční styly
- dokáže chápat a hodnotit prováděný pohyb
- zvládá vyjádření celé dynamické škály odstupňovaným napětím celého těla
- násobí počet piruet
- zkvalitňuje vlny a kroužení trupem a pánví
- zvyšuje své silové a vytrvalostní schopnosti
- zvládá základní taneční figury společenských tanců

Učební osnovy předmětu Taneční praxe: 7. ročník I. stupně

- vnímá a hodnotí komunikační obsah choreografického díla
- diskutuje a spolupodílí se na tvorbě taneční kompozice
- hodnotí vlastní projev realizovaný v rámci tanečního vystoupení a jeho přípravy
- dokáže hodnotit taneční výkony jiných souborů
- užívá základní odborné názvosloví
- spolupracuje s ostatními ve skupině a účinně se zapojuje do nejrůznějších interpretačních i tvůrčích činností
- účastní se veřejných vystoupení

Závěrečná zkouška: žák ukončí studium I. stupně veřejným absolventským vystoupením.

Přípravná taneční výchova II. stupně

- provádí jednoduché skoky a otáčky
- propojuje pohybové prvky v jednoduchých tanečních sestavách
- orientuje se v hudbě
- vnímá vnitřní a vnější prostor
- je schopen se koncentrovat
- rozlišuje svalové napětí a uvolnění
- ovládá koordinaci pohybu nohou, rukou a hlavy
- zapojuje se do práce ve skupině, uvědomuje si svoji odpovědnost za společné dílo

Talentová zkouška: žák se alespoň 1x za rok zúčastní veřejného vystoupení.

Učební osnovy předmětu Současný tanec: 1. - 2. ročník II. stupně

- vytváří si svůj individuální pohybový slovník jako základ sebevyjádření
- uvědoměle dokáže ovládat jednotlivé části těla
- dbá na čistotu provedení
- na základě získaných dovedností zatančí složitější kombinace tanečních vazeb
- uvědomuje si sám sebe jako samostatného tanečníka i sebe jako člena skupiny
- rozeznává různé taneční styly a tempa
- vnímá rozdílnost svého vnitřního a vnějšího prostoru

Učební osnovy předmětu Současný tanec: 3. - 4. ročník II. stupně

- dokáže pracovat s tělem jako s celkem
- umí pracovat s těžištěm těla a vnímat své tělo jako nástroj, kterým vyjadřuje vnitřní pocity
- zvládá detailní propracování všech možností pohybu trupu, šíje, hlavy, horních a dolních končetin
- dokáže pracovat s představou správného provedení pohybu
- dokáže ve skupině rozvíjet souhru společného vnímání prostoru, hudby a pohybu
- umí nalézt výraz i taneční prostředky pro danou skladbu
- hledá vlastní inspirační zdroje, které dávají příležitost k využívání fantazie a představivosti

Učební osnovy předmětu Taneční praxe: 1. - 2. ročník II. stupně

- zvládá charakteristický styl provedení daného tance
- vnímá a hodnotí společné choreografické dílo i svůj přístup k jeho tvorbě a realizaci
- spolupodílí se na návrzích kostýmů, scény, aj.
- proniká do struktury a obsahu uměleckého díla a je schopen rozeznat kvalitu

- zúčastňuje se veřejných vystoupení a tanečních přehlídek

Učební osnovy předmětu Taneční praxe: 3. - 4. ročník II. stupně

- podílí se na tvorbě choreografie, aktivně se zapojuje při hledání pohybového a prostorového řešení díla
- vnímá neoddělitelnost vztahů mezi emocionální a fyzickou stránkou člověka
- užívá odborné názvosloví
- zúčastňuje se veřejných vystoupení a tanečních přehlídek

Postupová zkouška (1. - 3. ročník): žák se alespoň 1x za rok zúčastní veřejného vystoupení.

Závěrečná zkouška (4. ročník): žák ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením.

V případě nedostatku žáků v některých ročnících může dojít dočasně či trvale ke spojení ročníků. Studenti SPD mohou pokračovat podle učebních plánů pro II. stupeň.

7.1.2 Studijní zaměření Klasický tanec

Rozvíjí specifickými prostředky taneční techniku žáků. Upevňuje správné držení těla, zdokonaluje pohyby dolních a horních končetin, prohlubuje pohybovou koordinaci, rovnováhu, smysl pro přesnou formu a čistotu vedení pohybu. Učí pohybové kázni, vytrvalosti a vůli.

K výuce tance na špičkách lze přistoupit teprve po dokonalém zvládnutí klasické techniky a u výjimečně nadaných žáků, speciálně pak v rozšířeném vyučování.

Přípravné a základní studium I. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium I. stupně							
	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.
Přípravná taneční průprava	2	-	-	-	-	-	-	-
Klasická taneční průprava	-	1	1	-	-	-	-	-
Klasický tanec	-	-	-	1	2	2	2	2
Taneční praxe	-	1	1	1	1,5	1,5	1,5	1,5
Týdenní dotace celkem	2	2	2	2	3,5	3,5	3,5	3,5

Přípravné a základní studium II. stupně

Vyučované předměty	Přípravné a základní studium II. stupně				
	PS	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Přípravná taneční průprava	3	-	-	-	-
Klasický tanec	-	2	2	2	2
Taneční praxe	-	1	1	1	1
Týdenní dotace celkem	3	3	3	3	3

Přípravná taneční průprava I. stupně

- orientuje se v prostoru
- zvládá základní polohy vstoje, vsedě, vkleče, vleže
- zvládá jednoduché taneční kroky
- vystupuje na veřejnosti v jednoduché taneční choreografii
- dbá na správné držení těla
- v hravých cvičeních spojuje hudební a pohybové činnosti

Talentová zkouška: žák se alespoň 1x za rok zúčastní veřejného vystoupení

Učební osnovy předmětu Klasická taneční průprava: 1. ročník I. stupně

- osvojil si držení těla v základních pozicích
- zvyšuje svoji pohyblivost
- rozvíjí pohyb z místa na místo
- osvojil si obratnost kotoul vpřed, svíčka, převaly v lehu
- orientuje se v prostoru
- zvládá základní polohy vstoje, vsedě, vkleče, vleže
- zvládá jednoduché taneční kroky
- vystupuje na veřejnosti v jednoduché taneční choreografii
- dbá na správné držení těla

Učební osnovy předmětu Taneční praxe: 1. ročník I. stupně

- uplatňuje vědomosti, které získal v přípravném studiu
- zvládá základní krok 2/4 a 3/4 taktu
- účastní se veřejných vystoupení

Učební osnovy předmětu Klasická taneční průprava: 2. ročník I. stupně

- upevňuje držení těla na místě, v pohybu do prostoru
- zvyšuje svoji pružnost, koordinaci pohybu, aktivní pohyblivost
- zdokonaluje chůzi, běh, poskoky, cval
- provede otáčky v pomalém tempu
- osvojil si pérování v kolenou, kotnících

Učební osnovy předmětu Taneční praxe: 2. ročník I. stupně

- dokáže tanečně ztvárnit vybrané hudební skladby
- umí zatančit jednoduché country tance kruhové a řadové
- účastní se veřejných vystoupení

Učební osnovy předmětu Klasický tanec: 3. ročník I. stupně

- umí postavení u tyče (Exercice à la barre)
- zvládá držení těla v klasické taneční technice, postavení u tyče - čelem, bokem
- zvládá pozice dolních končetin (poloha chodidla) I., II., III. pozice v postavení čelem k tyči
- zvládá pozice horních končetin, přípravná poloha (0. pozice), 1., 2., 3. pozice
- zvládá přípravné port de bras (0., 1., 2. pozice)
- zdokonaluje demi-plié
- zdokonaluje v I., II., III. pozici čelem i bokem k tyči
- zdokonaluje battement tendu
- osvojuje z I. pozice čelem k tyči de côté, en avant, en arrière
- zdokonaluje vazby: en avant - de côté, en arrière - de côté, en croix
- zkvalitňuje battement tendu pour la pied
- osvojuje přípravný cvik pro rond de jambe par terre
- umí z I. pozice čelem k tyči en dehors, en dedans,
- později bokem k tyči s přípravným port de bras
- zvládá battement tendu en cloche (passé par terre) z I. pozice čelem i bokem k tyči
- zvládá battement tendu a demi-plié z I. pozice čelem i bokem k tyči de côté, en avant, en arrière později en croix

Učební osnovy předmětu Taneční praxe: 3. ročník I. stupně

- dokáže hodnotit u svých spolužáků technické provedení z hlediska správného držení těla
- rozvíjí pohybovou fantazii
- účastní se kolektivní pohybové a prostorové souhry
- zúčastňuje se veřejných vystoupení

Učební osnovy předmětu Klasický tanec: 4. ročník I. stupně

- osvojuje přípravné port de bras (0., 1., 2., 0. pozice) závěr z 2. pozice do 0. pozice přímo, později přes mírný „vzdech“
- osvojuje demi-plié v I., II., III. pozici, horní končetiny v 0. pozici (I., III. pozice) v 2. pozici (II. pozice)

- umí přenášení váhy v II. pozici
- zkvalitňuje battement tendu simple z I. pozice de côté, en avant, en arrière, později en croix
- dokáže přípravu k battement tendu jeté (battement relevé lent na 45°) z I. pozice en avant, de côté, horní končetiny 2. pozice
- osvojuje si demi-plié soutenu z I. pozice čelem i bokem k tyči de côté, en avant, en arrière, později en croix
- zvládá battement tendu jeté na 30° z I. pozice čelem i bokem k tyči de côté, en avant, en arrière, později en croix a en cloche
- umí battement tendu jeté a demi-plié na 30° z I. pozice čelem i bokem k tyči de côté, en avant, en arrière, později en croix cvičná poloha sur le cou-de-pied z I. pozice čelem k tyči devant, derrière
- zvládá průpravný cvik pro scénickou polohu sur le cou-de-pied devant, derrière
- osvojuje si battement frappé z I. pozice čelem i bokem k tyči de côté, en avant, en arrière, později en croix
- osvojuje demi-plié - relevé v I. a II. pozici čelem k tyči
- umí záklon v I. pozici čelem k tyči
- umí úklon v I. pozici čelem k tyči, jedna končetina ve 3. pozici, hlava přímo nebo v profilu
- umí předklon v I. pozici bokem k tyči na 45°
- ovládá přípravný cvik pro battement retiré (passé) na 45° - 90° z V. pozice čelem i bokem k tyči
- osvojuje si grand battement jeté na 45°- 90° z I. a V. pozice de côté, en avant, en arrière, čelem i bokem k tyči, en croix
- zkvalitňuje první a třetí port de bras v I. a V. pozici bokem k tyči
- umí cvičení na volnosti (Exercice au milieu)
- umí se orientovat v prostoru (podle bodů 1 - 8)
- osvojuje si postavení en face, épaulement
- zkvalitňuje demi-plié - relevé v V. pozici
- zkvalitňuje battement tendu jeté z I. a V. pozice de côté, en avant, en arrière, en croix
- osvojuje battement fondu par terre
- zkvalitňuje battement frappé par terre
- osvojuje si changement de pied
- zkvalitňuje échappé sauté
- ovládá assemblé de côté s postupem vpřed, vzad
- zkvalitňuje druhé a třetí port de bras

Učební osnovy předmětu Taneční praxe: 4. ročník I. stupně

- uplatňuje získané pohybové dovednosti v tanečních vazbách
- dokáže ohodnotit u spolužáků souhru tanečního provedení
- účastní se veřejných vystoupení

Učební osnovy předmětu Klasický tanec: 5. ročník I. stupně

- osvojuje si cvičení na volnosti (Exercice au milieu)
- umí držení těla ve stoji v paralelní pozici
- umí pozice horních končetin
- umí správné držení ruky, 0., 1., 2., 3. pozice
- umí vedení horních končetin z 0. pozice do 1. pozice a zpět z 0. pozice do 1. pozice, 3. pozice a zpět
- umí battement tendu jeté en cloche na 30° bokem k tyči, vázat s battement tendu jeté

- umí battement tendu jeté piqué z I. a V. pozice de côté, en avant, en arrière, čelem i bokem k tyči
- osvojuje si battement tendu demi-dégagé z I. a V. pozice do II. pozice, čelem i bokem k tyči
- osvojuje si battement tendu soutenu z I. a V. pozice na celém chodidle de côté, en avant, en arrière, čelem i bokem k tyči
- osvojuje si battement frappé simple par terre
- osvojuje si battement fondu par terre
- umí demi-plié - nelevé v V. pozici, čelem i bokem k tyči
- zvládá cvičení u tyče (Exercice à la barre)
- umí battement tendu jeté piqué z I. a V. pozice bokem k tyči
- zvládá battement tendu demi-dégagé a dégagé do II. pozice, IV. pozice, čelem i bokem k tyči
- zdokonaluje battement tendu soutenu
- battement frappé simple se základní polohou sur le cou-de-pied

Učební osnovy předmětu Taneční praxe: 5. ročník I. stupně

- prohlubuje hudební a prostorové cítění
- uvědomuje si principy prováděného pohybu a uplatňuje je ve svém pohybovém vyjádření
- rozeznává základní taneční styly (z DVD záznamů)
- účastní se veřejných vystoupení

Učební osnovy předmětu Klasický tanec: 6. ročník I. stupně

- dokáže battement développé na 90° (battement développé passé) z V. pozice čelem k tyči
- osvojuje si pas de bourré simple
- ovládá úklony v I., II. a V. pozici čelem i bokem k tyči
- osvojuje si preparace a rond de jambe par terre en dehors, en dedans
- zkvalitňuje battement frappé par terre
- zkvalitňuje nelevé v V. pozici
- zdokonaluje dégagé z V. pozice přes II. do V. pozice a z V. přes IV. do V. pozice
- zdokonaluje échappé sauté
- zdokonaluje assemblé de côté
- zdokonaluje sissonne simple devant, derrière

Učební osnovy předmětu Taneční praxe: 6. ročník I. stupně

- podílí se na tvorbě choreografie
- vyjadřuje se k výběru hudby
- diskutuje o návrhu kostýmu
- pracuje s různými druhy skoků a obrátů
- účastní se veřejných vystoupení

Postupová zkouška (1. - 6. ročník): žák se alespoň 1x za rok zúčastní veřejného vystoupení.

Učební osnovy předmětu Klasický tanec: 7. ročník I. stupně

- zkvalitňuje battement soutenu na 45°
- zkvalitňuje plié - relevé
- zkvalitňuje battement frappé
- zkvalitňuje battement fondu en l'air en croix
- zkvalitňuje grand rond de jambe par terre v demi-plié

- zvládá battement soutenu s relevé détourné o 180°
- osvojuje si přípravu passé - pirouette z II., IV., V. pozice, čelem k tyči
- osvojuje si glissade de côté (dessus-dessous)
- ve IV. pozici, en face, épaulement, později s port de bras
- osvojuje si battement fondu par terre
- zdokonaluje battement tendu jeté piqué
- zkvalitňuje battement développé
- umí grand battement jeté z V. pozice odděleně
- umí échappé sauté z V. do IV. pozice a zpět
- umí assemblé
- umí sissonne simplex devant, derrière
- zvládá pas de basque
- zdokonaluje battement double frappé
- osvojuje si grand battement jeté pointé na 90°
- osvojuje si attitude na 45°
- zkvalitňuje battement soutenu en tournant o 180°
- zkvalitňuje glissade devant, derrière

Učební osnovy předmětu Taneční praxe: 7. ročník I. stupně

- vnímá a hodnotí komunikační obsah choreografického díla
- diskutuje a spolupodílí se na tvorbě taneční kompozice
- hodnotí vlastní projev realizovaný v rámci tanečního vystoupení a jeho přípravy
- dokáže hodnotit taneční výkony jiných souborů
- užívá základní odborné názvosloví
- spolupracuje s ostatními ve skupině a účinně se zapojuje do nejrůznějších interpretačních i tvůrčích činností
- účastní se veřejných vystoupení

Závěrečná zkouška: žák ukončí studium I. stupně veřejným absolventským vystoupením.

Přípravná taneční průprava II. stupně

- používá probrané prvky ve vazbách čelem i bokem k tyči
- zná postavení ve IV. pozici u tyče, na volnosti
- provádí úklony u tyče - přenáší podle stupně zvládnutí prvky na volnosti
- rozlišuje postavení na volnosti en face, croisée, éffacée
- provádí nácvik skoků u tyče

Talentová zkouška: žák se alespoň 1x za rok zúčastní veřejného vystoupení.

Učební osnovy předmětu Klasický tanec: 1. - 2. ročník II. stupně

- umí póza écartée par terre
- umí devant, derrière
- osvojuje si IV. arabesque par terre
- osvojuje si přípravu na točení, pirouette ze IV., V. pozice
- umí glissade (en croix) en face, později épaulement
- zvládá balancé
- zvládá pas de bourrée simple (s port de bras)
- ovládá jeté z místa

- umí battement tendu jeté en cloche na 30° bokem k tyči, vázat s battement tendu jeté
- umí battement tendu jeté piqué z I. a V. pozice de côté, en avant, en arrière, čelem i bokem k tyči
- umí battement tendu demi-dégagé z I. a V. pozice do II. pozice, čelem i bokem k tyči
- zkvalitňuje battement tendu soutenu z I. a V. pozice na celém chodidle de côté, en avant, en arrière, čelem i bokem k tyči, en croix

Učební osnovy předmětu Taneční praxe: 1. - 2. ročník II. stupně

- zvládá charakteristický styl provedení daného tance
- vnímá a hodnotí společné choreografické dílo i svůj přístup k jeho tvorbě a realizaci
- spolupodílí se na návrzích kostýmů, scény, aj.
- proniká do struktury a obsahu uměleckého díla a je schopen rozeznat kvalitu
- zúčastňuje se veřejných vystoupení a tanečních přehlídek

Učební osnovy předmětu Klasický tanec: 3. - 4. ročník II. stupně

- zdokonaluje rond de jambe par terre en dehors, en dedans z I. pozice čelem i bokem k tyči
- umí battement fondu par terre
- umí demi-plié - relevé v V. pozici, čelem i bokem k tyči
- umí přípravný cvik pro battement retiré (passé) na 45° - 90° z V. pozice čelem i bokem k tyči
- orientace v prostoru (podle bodů 1 - 8)
- ovládá postavení en face, épaulement
- umí demi-plié - relevé v V. pozici
- umí battement tendu jeté z I. a V. pozice de côté, en avant, en arrière, en croix
- umí rond de jambe par terre en dehors, en dedans z I. pozice
- umí battement fondu par terre
- umí battement frappé par terre
- osvojuje si échappé sauté
- osvojuje si assemblé de côté s postupem vpřed, vzad
- umí druhé a třetí port de bras postavení a prvky ve IV. pozici
- umí battement tendu demi-dégagé a dégagé do II. pozice, IV. pozice, čelem i bokem k tyči
- zkvalitňuje battement tendu soutenu de côté, en avant, en arrière, en croix
- umí preparaci k rond de jambe par terre en dehors, en dedans
- umí battement frappé simple se základní polohou sur le cou-de-pied de côté, en avant, en arrière, en croix
- ovládá battement développé na 90° (battement développé passé) z V. pozice čelem k tyči de côté, en arrière, později bokem k tyči en avant, de côté, en arrière, en croix
- umí pas de bourré simple en face en dehors
- umí úklony v I., II. a V. pozici čelem i bokem k tyči
- umí échappé sauté
- umí assemblé de côté
- umí sissonne simple devant, derrière
- osvojuje si piruety z I., II., IV., V. pozice

Učební osnovy předmětu Taneční praxe: 3. - 4. ročník II. stupně

- podílí se na tvorbě choreografie, aktivně se zapojuje při hledání pohybového a prostorového řešení díla
- vnímá neoddelitelnost vztahů mezi emocionální a fyzickou stránkou člověka
- užívá odborné názvosloví

- zúčastňuje se veřejných vystoupení a tanečních přehlídek

Postupová zkouška (1. - 3. ročník): žák se alespoň 1x za rok zúčastní veřejného vystoupení.

Závěrečná zkouška (4. ročník): žák ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením.

V případě nedostatku žáků v některých ročnících může dojít dočasně či trvale ke spojení ročníků. Studenti SPD mohou pokračovat podle učebních plánů pro II. stupeň.

8 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Základní umělecká škola Slatiňany bude pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami vytvářet vstřícné a podnětné školní prostředí s vhodným materiálním a technickým vybavením. Bude využívat didaktické a kompenzační pomůcky, které za přispění všech podpůrných opatření umožní žákům rozvíjení jejich vnitřního potenciálu, jejich směřování ke klíčovým kompetencím, k celoživotnímu učení, k možnému pracovnímu uplatnění a podpoří jejich sociální integraci. Obsah jednotlivých předmětů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami bude vždy individuálně upraven v souladu se vzdělávacími požadavky formulovanými očekávanými výstupy jednotlivých studijních zaměření či uměleckých oborů školy a skutečnými možnostmi těchto žáků. Pro zajištění výuky projdou příslušní učitelé speciální odbornou přípravou, škola bude spolupracovat s odbornými pracovišti (PPP, SCP), s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka.

9 STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

ZUŠ Slatiňany může, podle možností školy, umožnit studentům starším 18 let rozvoj v uměleckých oblastech v souladu s koncepcí celoživotního vzdělávání.

Očekávané výstupy stanoví pedagog v návaznosti na aktuální stav a individuální vzdělávací potřeby a zaměření konkrétního studenta.

Školné stanovuje ředitel školy. Postupové zkoušky se u tohoto typu studia nekonají.

10 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Pro žáky mimořádně nadané zajistí ZUŠ Slatiňany individuální podmínky pro rozvoj jejich talentu. Výuka bude probíhat formou rozšířeného vyučování, jehož rozsah se bude řídit učebními plány pro rozšířenou výuku.

Obsah studia bude stanoven na základě návrhu třídního učitele příslušného studijního zaměření nebo oboru vždy k 1. 9. daného školního roku.

Mimořádný talent je většinou odhalen učitelem. Ten po dohodě s rodiči navrhne žáka na talentovou zkoušku před zkušební komisí, která rozhodne, zda žák bude dále studovat hru na hudební nástroj nebo umělecký obor dle osnov pro rozšířené vyučování a bude mu navýšena lekce o 1 vyučovací hodinu.

Žák obhájí své schopnosti plnit plán látky speciálně navržený pro talentované žáky s rozšířenou výukou ověřovací talentovou zkouškou ke konci 1. pololetí a na konci školního roku před komisí, která je složena z pedagogů ZUŠ a ředitele školy. Na základě zkoušky mu je či není dále doporučena rozšířená výuka, a to vždy k 1. 9. a k 1. 2. daného školního roku.

Cílem studia žáka s mimořádným talentem by pod vedením jeho učitele měla být přijímací zkouška na konzervatoř nebo jinou střední, případně vysokou školu, s uměleckým zaměřením.

Mimořádně nadaní žáci jsou diagnostikováni pedagogicko - psychologickou poradnou.

Učební plány rozšířené výuky (viz učební plány jednotlivých studijních zaměření a uměleckých oborů).

11 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A HODNOCENÍ ŠKOLY

Základní pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků v ZUŠ Slatiňany jsou stanovena ve Školním řádu - část pátá, zpracovaném dle zákona č. 561/2004 Sb., a dle vyhlášky č. 70/2019 Sb.. Žáci školy jsou hodnoceni systematicky, průběžně a v předem stanovených termínech.

Pro celkové hodnocení žáků jsou stanovena tato základní kritéria:

- žák dochází pravidelně na výuku v ZUŠ
- žák se doma na výuku v ZUŠ pravidelně a kvalitně připravuje, má snahu o sebezdokonalování se v domácí přípravě
- žák se v hodinách aktivně zapojuje, uplatňuje vlastní tvůrčí přístup, při hodinách má snahu se sebezdokonalovat
- žák dokáže výsledky přípravy prezentovat při výuce a spojit teoretickou přípravu s praxí
- žák se účastní mimoškolních veřejných vystoupení, festivalů, výstav
- žák se účastní školních veřejných vystoupení (třídní přehrávky), výstav
- žák se zapojuje do komorní či souborové hry, komunikuje v kolektivu, aktivně přistupuje k řešení problémů ve vztazích během výuky i při společném prezentování nastudovaných skladeb, vytvořených výtvarných prací, tanečních choreografií či dramatických vystoupení, žák přináší vlastní nápady
- žák se účastní soutěží, postupových přehlídek
- žák se podrobí postupovým zkouškám, ročníkovým vystoupením, výstavám, srovnávacím testům apod.
- žák si tvoří vlastní portfolio
- základní studium I. a II. stupně a studium pro dospělé se ukončují vykonáním závěrečné zkoušky. Závěrečná zkouška může mít formu absolventského vystoupení, výstavy výtvarných prací nebo jinou formu prezentace umožňující hodnocení výsledků vzdělávání žáka.

Zásady a způsob hodnocení žáků

Pravidla hodnocení a klasifikace:

1 - výborný: žák ovládá požadované poznatky uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené vědomosti a dovednosti při řešení praktických i teoretických úkolů. Samostatně hodnotí chyby jevy a zákonitosti.

2 - chvalitebný: žák ovládá poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně. Samostatně nebo na základě menších podnětů učitele je schopen osvojené vědomosti a dovednosti uplatňovat, nevyskytují se podstatné chyby. Dokáže hodnotit jevy a zákonitosti s částečnou pomocí učitele.

3 - uspokojivý: žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojených vědomostí a dovedností závažnější nedostatky, osvojené vědomosti a dovednosti je schopen uplatňovat s intenzivnější pomocí učitele. Dokáže hodnotit jevy a zákonitosti spíše jen za pomoci učitele.

4 - neuspokojivý: žák si požadované vědomosti a dovednosti neosvojil, má v nich vážné nedostatky, které není schopen opravit ani s pomocí učitele. Nedokáže hodnotit jevy a zákonitosti ani za pomoci učitele.

Žák je na konci 1. a 2. pololetí celkově hodnocen těmito stupni:

Prospěl (a) s vyznamenáním

Prospěl (a)

Neprospěl (a)

Ve vlastním hodnocení školy sleduje škola průběžně a systematicky výsledky z oblastí:

- podmínky ke vzdělávání
- obsah a průběh vzdělávání
- podpora školy žákům
- spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob
- výsledky vzdělávání žáků

- vedení a řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Cíle a kritéria vlastního hodnocení školy

Cílem vlastního hodnocení školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.